תלמוד ירושלמי · סדר נשים

תלמוד ירושלמי נזיר

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

תלמוד ירושלמי נזיר

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/תלמוד-ירושלמי-נזיר/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 5
הלכה א 5
הלכה ב 6
הלכה ג 8
הלכה ד 9
הלכה ה 9
פרק ב 10
הלכה א 10
הלכה ב 11
הלכה ג 12
הלכה ד 12
הלכה ה 13
הלכה ו 14
הלכה ז 14
הלכה ח 14
הלכה ט 15
הלכה י 15
פרק ג 17
הלכה א 17
הלכה ב 17
הלכה ג 18
הלכה ד 18
הלכה ה 19
הלכה ו 20
הלכה ז 21
פרק ד 22
הלכה א 22
הלכה ב 23
הלכה ג 23
הלכה ד 24
הלכה ה 26
הלכה ו 26
פרק ה 28
הלכה א 28
הלכה ב 30
הלכה ג 32
הלכה ד 33
פרק ו 34
הלכה א 34
הלכה ב 38
הלכה ג 39
הלכה ד 40
הלכה ה 41
הלכה ו 41
הלכה ז 42
הלכה ח 42
הלכה ט 43
הלכה י 44
הלכה יא 45
פרק ז 45
הלכה א 45
הלכה ב 49
הלכה ג 52
הלכה ד 53
פרק ח 54
הלכה א 54
הלכה ב 57
פרק ט 59
הלכה א 59
הלכה ב 60
הלכה ג 62
הלכה ד 63

הלכה ה 64
הלכה ו 65

פרק א

הלכה א

משנה: כָּל כִּינּוּיֵי נְזִירוּת כַּנְּזִירוּת. הָאוֹמֵר אֶהֵא הֲרֵי זֶה נָזִיר אוֹ אֶהֵא נָזֶה נָזִיר. נָזִיק נָזִיחַ פָּזִיחַ הֲרֵי זֶה נָזִיר. הֲרֵינִי כָּזֶה הֲרֵינִי מְסַלְסֵל הֲרֵינִי מְכַלְכֵּל הֲרֵי עָלַי לְשַׁלַּח פֶּרַע הֲרֵי זֶה נָזִיר. הֲרֵי עָלַי צִיפֳּרִים רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר נָזִיר וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ נָזִיר.

הלכה: כָּל כִּינּוּיֵי נְזִירוּת כַּנְּזִירוּת כול'. כְּתִיב אִישׁ כִּי יִדֹּר נֶדֶר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר נֶדֶר. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁכִּינּוּיֵי נְדָרִים כַּנְּדָרִים. אוֹ הִשְׁבֵּעַ. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר שְׁבוּעָה. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁכִּינּוּיֵי שְׁבוּעָה כַּשְּׁבוּעָה. גָּרַשׁ רֹאשָׁה דִּנְדָרִים קַדְמִיתָא עַד דְּמָטֵי אַשְׁכַּח תַּנֵּי רִבִּי יִשְׁמָעֵאל. נֶדֶר נָזִיר לְהַזִּיר. מִיכָּן שֶׁאָדָם קוֹבֵעַ עָלָיו נְזִירוּת בְּתוֹךְ יְמֵי נְזִירוּתוֹ.

תַּנֵּי. כָּל כִּינּוּיֵי נְזִירוּת כַּנְּזִירוּת וְלוֹקִין עֲלֵיהֶן. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. אֵין לוֹקִין עַל הָאִיסָּרוֹת. מוֹדֶה הוּא הָכָא שֶׁהוּא לוֹקֶה. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן אָמַר. אֵינוֹ מֵבִיא קָרְבָּן. מוֹדֶה הוּא הָכָא שֶׁהוּא לוֹקֶה. אַף עַל גַּב דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. סָפֵק נְזִירוּת מוּתָּר. מוֹדֶה הוּא הָכָא שֶׁהוּא לוֹקֶה. מָה נָן קַיָּימִין. אִם בְּמִתְכַּוֵּין לִיזּוֹר. אֲפִילוּ אָמַר. שֶׁאַזְכִּיר פַּת אֶהֵא נָזִיר. נָזִיר. אִם בְּשֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּין לִיזּוֹר. אַף עַל גַּב שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִפִּיו לֹא יְהֵא נָזִיר. כָּךְ אִם הָיָה קוֹרֵא בַתּוֹרָה וְהִזְכִּיר נָזִיר נָזִיר נָזִיק. אֶלָּא כִּי נָן קַיָּימִין. בְּאוֹמֵר. אֶחָד מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת הַלָּלוּ נָזַרְתִּי. אִם תּוֹפֵשׂ אֶחָד מֵהֶן נְזִירוּת תָּחוּל עָלָיו נְזִירוּת. וְאִם לָאו לֹא תָּחוּל עָלָיו נְזִירוּת. אָמַר לוֹ. שְׁמוֹר וְשָׁמַעְתָּ.

אֶהֵא. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּשֶׁרָאָה נְזִירִין עוֹבְרִין. וְאָמַר נָזֶוה מָהוּ. וְזֶה מַלְעִיג עֲלֵיהוֹן. אוֹ אֶהֵא כְּמוֹתָן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם שְׁמוּאֵל. הַלְוַאי אֶהֵא כְּמוֹתָן.

אוֹ אֶהֵא נָזֶוה. נָזִיר. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִם כְּשֶׁאָמַר נָזֶה. הָדָא הִיא קַדְמֵיתָא. אִם בְּתָפוּס בִּשְׁעָרוֹ. וְהָתַנִּינָן. הֲרֵינִי כָּזֶה. וּמִדְּרִבִּי יוֹסֵי בְּרִבִּי חֲנִינָה. אִם בְּתָפוּס בִּשְׁעָרוֹ וְהוּא אָמַר. הֲרֵינִי כָּזֶה. אֶלָּא כִּי נָן קַיָּימִין בְּאוֹמֵר. אֵין נָאֶה כַּזֶּה.

נָזִיק נָזִיחַ פָּזִיק. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לְשׁוֹנוֹת שֶׁבֵּירְרוּ לָהֶן רִאשׁוֹנִים אֵין רְשׁוּת לְבֵירְיָיה לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶן. וְהָא תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. רְזִיחַ הָזִיחַ. אָמַר רִבִּי שִׁילָא. לְשׁוֹנוֹת שֶׁבֵּירְרוּ לָהֶן מִשְׁנִיּוֹת אֵין רְשׁוּת לְבֵירְיָיה לְהוֹסִיף עֲלֵיהֶן. וְהָתַנֵּי בַּר קַפָּרָא. חֶרֶס. לֹא חַסְפָּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לְשׁוֹן גְּבוֹהַּ הוּא. הָאוֹמֵר לַחֶרֶס וְלֹא יְזָרֵחַ וגו'. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. לְשׁוֹן אוּמּוֹת הָעוֹלָם הוּא. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לְשׁוֹן נַיָּוותֵי הוּא. דְּאִינּוּן קָרְיֵי לְחַסְפָּא כַּסְפָּא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. נִרְאִין דְּבָרִים בְּמָקוֹמוֹת אֲחֵרִים. אֲבָל בְּמָקוֹם שֶׁקּוֹרְאִין לְנָזִיר נָזִיק אָנוּ אוֹמְרִים. נָזִיר פְּסִילִים אֵינוֹ נָזִיר.

תַּנֵּי. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. בֵּין כִּינּוּיִים בֵּין כִּינּוּיֵי כִינּוּיִים אֲסוּרִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. כִּינּוּיִין אֲסוּרִין. כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין מוּתָּרִין. הֵיי דֵן אִינּוּן כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר זַבְדָּא. מְנַזֵּקָא מְנַזֵּיקְנָא מְפָחֲזְנָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. אֵין אֵילּוּ כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. כִּינּוּיִין מַמָּשׁ אִינּוּן. אֵילּוּ הָאוֹמֵר. מְנַדַּרְנָא. שֶׁמָּא אֵינוֹ נָזִיר. אִילּוּ מנזדנא כְּאוֹמֵר מְפָחֲזְנָא. אִילֵּין אִינּוּן כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי. הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הֲרֵי עָלַי צִיפּוֹרִין רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. נָזִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים אֵינוֹ נָזִיר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִשּׁוּם כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. עַד דְּי שַׁעֲרֵיהּ כְּנִישְׁרִין רָבָא וְטִיפְּרוֹהִי כְּצִיפּוֹרִין.

הֲרֵינִי כָּזֶה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. בְּתָפּוּשׁ בְּשֶׁעָרוֹ וְהוּא אָמַר. הֲרֵינִי כָּזֶה. הֲרֵינִי מְסַלְסֵל הֲרֵינִי מְכַלְכֵּל. בְּאוֹמֵר. הֲרֵינִי מִן הַמְסַלְסְלִין מִן הַמְכַלְכְּלִין. הֲרֵינִי מְסַלְסֵל וּמְכַלְכֵּל. בְּאוֹמֵר. לֹא אֲסַלְסֵל וְלֹא אֲכַלְכֵּל פָּחוֹת מִשְּׁלֹשִׁים אֶלָּא שְׁלֹשִׁים. הֲרֵי עָלַי שֶׁלֹּא אֲסַלְסֵל שֶׁלֹּא אֲכַלְכֵּל. בְּאוֹמֵר לֹא אֲסַלְסֵל וְלֹא אֲכַלְכֵּל יוֹתֵר עַל שְׁלֹשִׁים אֶלָּא שְׁלֹשִׁים. הֲרֵי עָלַי לְשַׁלַּח פֶּרַע הֲרֵי אֲנִי מְסַלְסֵל מְכַלְכֵּל. הֲרֵי עָלַי שֶׁלֹּא אֲסַלְסֵל וּשֶׁלֹּא אֲכַלְכֵּל מֵהֲרֵי עָלַי לְשַׁלַּח פֶּרַע. הֲרֵי עָלַי צִיפּוֹרִין. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. נָזִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. אֵינוֹ נָזִיר. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מִשּׁוּם כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. עַד דְּי שַׁעֲרֵיהּ כְּנִישְׁרִין רָבָא וְטִיפְּרוֹהִי כְּצִפּוֹרִין. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מִשּׁוּם נָזִיר טָמֵא מֵבִיא עוֹף. וְכִי צִיפּוֹרִין הוּא מֵבִיא. תּוֹרִין וּבְנֵי יוֹנָה הוּא מֵבִיא. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. כָּל עוֹף טָהוֹר קָרוּי צִיפּוֹרִין. וְאִית תַּנּוּיֵי תַנֵּי. כָּל עוֹף בֵּין טָמֵא בֵּין טָהוֹר קְרוּי צִיפּוֹרִין. מָן דְּמַר. כָּל עוֹף טָהוֹר קְרוּי צִיפּוֹרִין. כָּל צִפּוֹר טְהוֹרָה תֹּאכֵלוּ. וּמָן דְּמַר. כָּל עוֹף בֵּין טָמֵא בֵּין טָהוֹר קְרוּי צִיפּוֹרִין. אֱמוֹר לְצִפּוֹר כָּל כְּנָף. מַה טַּעֲמָא דְּרַבָּנִין. נַעֲשֶׂה כְּמִתְנַדֵּב צִיפּוֹרִין לְבֶדֶק הַבַּיִת. מַאי טַעֲמָא דְּרִבִּי מֵאִיר. נַעֲשֶׂה כְּמִתְנַדֵּב אֶשֶׁם לְבֶדֶק הַבַּיִת. מַה נְפַק מִבֵּינֵיהוֹן. אָמַר. הֲרֵי עָלַי אֶשֶׁם. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר. מֵאַחַר שֶׁאֵינָן מִתְנַדְּבִין אֶשֶׁם לְבֶדֶק הַבַּיִת נָזִיר. עַל דַּעְתִּין דְּרַבָּנִין מֵאַחַר שֶׁנָּזִיר טָמֵא מֵבִיא אֶשֶׁם נָזִיר.

הלכה ב

משנה: הֲרֵינִי מִן הַחַרְצַנִּים וּמִן הַזַּגִּים וּמִן הַתִּגְלַחַת וּמִן הַטּוּמְאָה הֲרֵי זֶה נָזִיר. וְכָל דִּיקְדּוּקֵי נְזִירוּת עָלָיו. הֲרֵינִי כְּשִׁמְשׁוֹן בֶּן מָנוֹחַ. כְּבַעַל דְּלִילָה. כְּמִי שֶׁעָקַר דַּלְתוֹת עַזָּה. כְּמִי שֶׁנִּיקְּרוּ פְּלִשְׁתִּים אֶת עֵינָיו הֲרֵי זֶה נָזִיר שִׁמְשׁוֹן. מַה בֵּין נָזִיר עוֹלָם לִנְזִיר שִׁמְשׁוֹן. נְזִיר עוֹלָם הִכְבִּיד אֶת שְׂעָרוֹ מֵיקֵל בַּתַּעַר וּמֵבִיא שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת וְאִם נִיטְמָא מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. נְזִיר שִׁמְשׁוֹן הִכְבִּיד אֶת שְׂעָרוֹ אֵינוֹ מֵיקֵל וְאִם נִיטְמָא אֵינוֹ מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר מִן הַחַרְצַנִּים כול'. כֵּינִי מַתְנִיתָא. אוֹ מִן הַחַרְצַנִּין אוֹ מִן הַזַּגִּין אוֹ מִתִּגְלַחַת אוֹ מִטּוּמְאָה. אִם אָמַר בְּכוּלָּן נָזִיר. כְּרִבִּי יְהוּדָה עַד שֶׁיְּזָכִיר וָוִים. בְּרַם לְרִבִּי מֵאִיר אֲפִילּוּ לֹא הִזְכִּיר וָוִין.

הֲרֵינִי נָזִיר וְנָזִיר. נָזִיר שְׁתַּיִם. דַּהֲוָה יְכִיל מֵימַר. הֲרֵינִי נָזִיר. הֲרֵינִי נָזִיר נָזִיר. שְׁתַּיִם. הֲרֵינִי נָזִיר אַחַת וּשְׁתָּשׁוּב. נָזִיר אַרְבַּע. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. כָּהֶם שְׁמָנָה. כְּמוֹתָם שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה. כמוכוס. טֶטְרַגּוֹן אַרְבַּע. טְרִיגּוֹן שָׁלֹשׁ. דִּיגּוֹן שְׁתַּיִם.

הֲרֵינִי. יָד לַנְּזִירוּת. הֲרֵי עָלַי. יָד לְקָרְבָּן. רִבִּי לָעְזָר בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. תּוֹפְשִׁין אוֹתוֹ מִשּׁוּם יָד לְקָרְבָּן. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בָּעֵי. אָמַר. לֹא אוֹכַל לָךְ. תּוֹפְשִׁין אוֹתוֹ מִשּׁוּם יָד לִשְׁבוּעָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. אוֹרְחַיּהּ דְּבַר נַשָּׁא מֵימַר. שְׁבוּעָה לֹא אוֹכַל לָךְ. דִּלְמָא לֵאוֹכַל לָךְ שְׁבוּעָה. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. אוֹרְחַיּהּ דְּבַר נַשָּׁא מֵימַר. קָנָתָה דְכוֹלְבָּה. דִּילְמָא כּוֹלְבָּה דְּקָנְתָא.

לֹא נָזַרְתִּי. מוּתָּר. כְּבָר הֲוֵיתִי נָזִיר. הֲרֵי זֶה אָסוּר. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי אֲבִינָה רִבִּי אִימִּי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בַּר חֲנִינָה. הָאוֹמֵר. הֲרֵינִי מִיץ שֶׁלֶּעֲרָלָה. לֹא אָמַר כְּלוּם. חֲבֵרַייָא אָמְרִין. מַחֲלוֹקֶת כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. שְׁבוּעָה שֶׁלֹּא אוֹכַל. וְאָכַל נְבֵילוֹת וּטְרֵיפוֹת שְׁקָצִים וּרְמָשִׂים. חַייָב. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בְּכוֹלֵל נֶאֱכָל נֶחֱלָקוּ. אֲבָל בְּפוֹרֵט כָּל עַמָּא מוֹדוֹיי שֶׁאֵין שְׁבוּעוֹת חָלוֹת עַל אִיסְּרִין. וְכָאן בְּכוֹלֵל אֲנַן קַיָימִין. אָמַר רִבִּי יוּדָן. כָּאן בִּנְדָרִים כָּאן בִּשְׁבוּעוֹת. נְדָרִים חָלִין עַל אִיסּוּרִין וְאֵין שְׁבוּעוֹת חָלוֹת עַל הָאִיסּוּרִין. כְּשֵׁם שֶׁכִּינּוּי נְזִירוּת כַּנְּזִירוּת כָּךְ כִּינּוּי שִׁמְשׁוֹן כְּשִׁמְשׁוֹן. הֵיי דֵין אִינּוּן כִּינּוּיֵי שִׁמְשׁוֹן. אָמַר רִבִּי אֲבִינָא. שִׁמְשׁוֹךְ שִׁמְשׁוֹר שִׁמְשׁוֹץ.

מִן הָכָא הִכְבִּיד שְׁעָרוֹ. רִבִּי. דָּמַר רִבִּי יִרְמְיָה מִשּׁוּם רִבִּי אִמִּי. דִּבְרֵי רִבִּי. נָזִיר עוֹלָם מְגַלֵּחַ אֶחָד לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. דִּבְרֵי חֲכָמִים. פְּעָמִים שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם פְּעָמִים שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. רִבִּי הִילָא בְּשֵׁם רִבִּי אַסִּי. אָמְרָה כֵן. הֲרֵינִי נָזִיר כְּשִׁעַר רֹאשִׁי וְכַעֲפַר הָאָרֶץ וְכַחוֹל הַיָּם. הֲרֵי זֶה נָזִיר עוֹלָם וּמְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. רִבִּי אוֹמֵר. אֵין זֶה מְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. אֶלָּא אַחַת לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. וְאִי זֶהוּ שֶׁמְּגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאוֹמֵר. הֲרֵי עָלַי נְזִירוּת בְּשִׁעָרוֹת רֹאשִׁי וּבַעֲפַר הָאָרֶץ וּבְחוֹל הַיָּם. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. בִּסְתָם חֲלוּקִין. מַה נָן קַיָימִין. אִם בְּאוֹמֵר. מְלֹא שְׁעָרִי. כָּל עַמָּא מוֹדוֹיי שֶׁמְּגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. אִם בְּאוֹמֵר. כְּמִינְיָין שְׁעָרוֹת רֹאשִׁי. כָּל עַמָּא מוֹדוֹיי שֶׁמְּגַלֵּחַ לְאַחַר שְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. אֶלָּא כִּי נָן קַיָימִין. בְּאוֹמֵר. בְּשִׂיעֵר. רִבִּי אוֹמֵר. מְלֹא רֹאשִׁי. וְרַבָּנִין אָמְרִין. בְּאוֹמֵר. כְּמִינְיָין שְׁעָרוֹת רֹאשִׁי. וְכָאן לָמָּה לָמָּה אֵין הָאִישׁ נוֹדֵר. שֶׁאֵינוֹ אֶלָּא כְּמִזְרֵז עַצְמוֹ מִן הָאִסּוּרִין. וְעוֹד מִן הָדָא. הוֹסִיף רִבִּי יוּדָה. אִם אָמַר. כְּמִלַּקְטֵי קַייִץ וּכְשִׁיבֳּלֵי שְׁמִיטָּה וְכַכּוֹכָבִים שֶׁבָּרָקִיעַ. הֲרֵי זֶה נָזִיר עוֹלָם וּמְגַלֵּחַ אֶחָד לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. אֵין תֵּימַר רִבִּי יְהוּדָה כְּרַבָּנִין. כְּרִבִּי הוּא הוֹסִיף רִבִּי יוּדָה. אֲבָשְׁלוֹם נָזִיר עוֹלָם הָוָה וּמְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁנֵים עָשָׂר חוֹדֶשׁ. מַאי טַעֲמָא. מִשּׁוּם נְזִירוּת. וְייֵדָא אָמְרָה עַל רַבָּנִין שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים

יוֹם. הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הֲרֵינִי נָזִיר מְלֹא הַבַּיִת אוֹ מְלֹא הַקּוּפָּה. בּוֹדְקִין אוֹתוֹ. וְתַנֵּי עֲלָהּ. שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. וְהָא אָמְרַת. שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ אֶחָד לִשְׁנַיִם עָשָׂר חוֹדֶשׁ.
מָנָה וּ חֲדָשִׁים וְנִיטְמָא מוֹנֶה עֹד וּ חֲדָשִׁים אוֹ חוֹזֵר וּמוֹנֶה י״בּ חוֹדֶשׁ. הַשְׁלִים נְזִירוּתוֹ וְלֹא הִסְפִּיק לְגַלֵּחַ עַד שֶׁעָבְרוּ עָלָיו שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה יָמִים וְנִיטְמָא. רִבִּי מָנִי בָּעֵי. מִכֵּיוָן שֶׁלֹּא קִיְּדֵשׁ שְׁעָרוֹ בְּרֶם מִי מַתִּירוֹ לְגַלֵּחַ. הֲרֵינִי נָזִיר לְאַחַר בֵּי יָמִים. נְזִיר עוֹלָם מִכָּבָר. מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ לְגַלֵּחַ נָזִיר. הֲרֵינִי נָזִיר לְאַחַר בֵּי יוֹם. נְזִיר עוֹלָם מִכָּבָר. מֵאַחַר שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ לְגַלֵּחַ נָזִיר. אוֹ מֵאַחַר שֶׁאֵילּוּ נִיטְמָא וְאֵין לוֹ מֵהֵיכָן לְסְתּוֹר אֵינוֹ נָזִיר.
הֲרֵינִי נָזִיר לְאַחַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. נְזִיר שִׁמְשׁוֹן נָזִיר מִכָּבָר. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. מִסְתַּבְּרָא שֶׁתִּדְחֶה נְזִירוּת תּוֹרָה לִנְזִירוּת שִׁמְשׁוֹן. מַה טַּעֲמָא. כֵּן יַעֲשֶׂה עַל תּוֹרַת נְזִרוֹ. אֶת שֶׁנִּזְירוּתוֹ תּוֹרָה. יָצְאַת נְזִירוּת שִׁמְשׁוֹן שֶׁאֵינָהּ תּוֹרָה.
נִיטְמָא. אֵינוֹ מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. לֹא אָמַר אֶלָּא אֵינוֹ מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. הָא לִלְקוֹת לוֹקֶה. מַתְנִיתָא דְרִבִּי יוּדָה. דְּתַנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. נְזִיר שִׁמְשׁוֹן מְטַמֵּא לַמֵּתִים. שֶׁכֵּן הָיָה שִׁמְשׁוֹן עַצְמוֹ מִיטַּמֵּא לַמֵּתִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אָמַר. כְּשִׁמְשׁוֹן. לֹא אָמַר כְּלוּם. שֶׁלֹּא חָלָה נְזִירוּתוֹ מִפְּיו עָלָיו. מַאי טַעֲמָא. כְּפִי נִזְרוֹ. אֶת שֶׁנִּזְירוּתוֹ חָלָה מִפְּיו עָלָיו. יָצָא נְזִירוּת שִׁמְשׁוֹן שֶׁלֹּא חָלָה מִפְּיו עָלָיו אֶלָּא מִפִּי הַדִּיבּוּר. מַאי טַעֲמָא. כִּי נְזִיר אֱלֹהִים יִהְיֶה הַנַּעַר מִן הַבָּטֶן.

הלכה ג

משנה: סְתָם נְזִירוּת שְׁלֹשִׁים יוֹם. אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר אַחַת גְּדוֹלָה הֲרֵינִי נָזִיר אַחַת קְטַנָּה אֲפִילּוּ מִכָּאן וְעַד סוֹף הָעוֹלָם נְזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם. הֲרֵינִי נָזִיר יוֹם אֶחָד הֲרֵינִי נָזִיר שָׁעָה אַחַת הֲרֵינִי נָזִיר אַחַת וּמֶחֱצָה הֲרֵי זֶה נָזִיר שְׁתַּיִם. הֲרֵינִי נָזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם וְשָׁעָה אַחַת נָזִיר שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם שֶׁאֵין נוֹזְרִין לְשָׁעוֹת.

הלכה: סְתָם נְזִירוּת שְׁלֹשִׁים יוֹם כול׳. בַּר קַפָּרָא אָמַר י״הוה״ה. תַּלְתִּין. רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹנָתָן. כְּנֶגֶד כׇּכְבֵי פְּעָמִים שֶׁכָּתוּב בַּתּוֹרָה בְּפָרָשַׁת נָזִיר נָדָר נָזִיר לְהַזִּיר. וְהָא תַּלְתִּין אִינּוּן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַחַר לְחִידּוּשׁוֹ יָצָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּבַר קַפָּרָא אִם גִּילַּח יוֹם לֹ׳ לֹא יָצָא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אִם גִּילַּח יוֹם לֹ׳ יָצָא. וְאִית דְּבָעֵי נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָכָא. גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ. כַּמָּה הוּא גִּידּוּל שִׁיעֵר. לֹ׳ יוֹם. וְאִית דְּבָעֵי נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָכָא. וּבָכְתָה אֶת אָבִיהָ וְאֶת אִמָּהּ יֶרַח יָמִים. מַה יָמִים שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן שְׁלֹשִׁים אַף יָמִים שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן. וְאִית דְּבָעֵי מִישְׁמְעִינָהּ מִן הָכָא. וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפָּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ. יָמִים שֶׁהוּתְּרוּ. שֶׁהִתִּירָן מֹשֶׁה וּבֵית דִּינוֹ. וְאֵין פָּחוֹת מִלֹּ׳. וְאִית דְּבָעֵי מִישְׁמְעִינָהּ מִן הָכָא. עַד

מְלֹאת הַיָּמִים. וְכַמָּה הֵן יָמִים מְלֵיאִין. לֹ' יוֹם. מֵעַתָּה אִם גִּילַּח יוֹם לֹ' לֹא יָצָא. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר אֶלְעָזָר. יָמִים יָמִם כְּתִיב. חָסֵר יו"ד.

תַּמָּן תַּנִינָן. הָאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר מִיכָּן וְעַד מָקוֹם פְּלוֹנִי. וָכָא הוּא אָמַר אָכֵין. שַׁנְיָיא הִיא דָּמַר. אַחַת.

רַב אָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר לֹ' יוֹם וְיוֹם אֶחָד. נָזִיר שְׁתַּיִם. דַּהֲוָה יְכִיל מֵימַר. שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד יוֹם. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַב. הֲרֵינִי נָזִיר יוֹם אֶחָד. הֲרֵינִי נָזִיר שָׁעָה אַחַת. הֲרֵינִי נָזִיר אַחַת וּמֶחֱצָה. הֲרֵי זֶה נָזִיר שְׁתַּיִם. מָה הֲוָה לֵיהּ מֵימַר. לֹ' וְאַחַת שָׁעָה. מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבָּנִין.

לֹא נֶחְלְקוּ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרִבִּי עֲקִיבָה עַל הָאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר לֹ' יוֹם וְיוֹם אֶחָד. שֶׁאֵינוֹ נָזִיר אֶלָּא אַחַת. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל הָאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר לֹ' יוֹם וְעוֹד יוֹם אֶחָד. שֶׁרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. נָזִיר שְׁתַּיִם. וְרִבִּי עֲקִיבָה אָמַר. נָזִיר אַחַת.

הלכה ד

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר כְּשֵׁיעַר רֹאשִׁי וְכַעֲפַר הָאָרֶץ וְכַחוֹל הַיָּם. הֲרֵי זֶה נָזִיר עוֹלָם וּמְגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. רִבִּי אוֹמֵר. אֵין זֶה מְגַלֵּחַ אֶחָד לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. וְאֵי זֶהוּ שֶׁמְּגַלֵּחַ אַחַת לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. הָאוֹמֵר. הֲרֵי עָלַי נְזִירוּת כְּשֵׂיעַר רֹאשִׁי וְכַעֲפַר הָאָרֶץ וְכַחוֹל הַיָּם. הֲרֵינִי נָזִיר מְלֹא הַבַּיִת אוֹ מְלֹא הַקּוּפָּה בּוֹדְקִין אוֹתוֹ. אִם אָמַר אַחַת גְּדוֹלָה נָזַרְתִּי נָזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם. וְאִם אָמַר סְתָם נָזַרְתִּי רוֹאִין אֶת הַקּוּפָּה כְּאִילּוּ מְלֵיאָה חֲרָדָל וְנָזִיר כָּל יָמָיו.

הלכה: הָאוֹמֵר. הֲרֵי עָלַי נְזִירוּת כול'. אָמַר רִבִּי מַנִי. מְטִילִין אוֹתוֹ לְחוֹמְרִין. כַּתְּחִילָּה רוֹאִין אוֹתָהּ כְּאִילּוּ מְלֵיאָה אֶתְרוֹגִין. וְאַחַר כָּךְ רִמּוֹנִים. וְאַחַר כָּךְ אֱגוֹזִים. וְאַחַר כָּךְ פּוּנְדְּקִרְין. וְאַחַר כָּךְ פִּילְפְּלִין. וְאַחַר כָּךְ שׁוּמְשְׁמִין. וְאַחַר כָּךְ חַרְדָּל.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּרִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. הַנּוֹתֵן תְּקָוָה לְנְזִירוּתוֹ אֵין מַתִּירִין אוֹתוֹ לְגַלֵּחַ. וְתַנֵּי כֵן. הֲרֵינִי נָזִיר כָּל יָמַיי. הֲרֵי אֲנִי נָזִיר עוֹלָם מֵאָה שָׁנָה וּמָאתַיִם שָׁנָה. אֵין זֶה נָזִיר עוֹלָם.

הלכה ה

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר מִיכָּן וְעַד מָקוֹם פְּלוֹנִי. אוֹמְדִין כַּמָּה יָמִים מִיכָּן וְעַד מָקוֹם פְּלוֹנִי. אִם פָּחוֹת מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם נָזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם וְאִם לְאוּ נָזִיר כְּמִינְיַין הַיָּמִים. הֲרֵינִי נָזִיר כְּמִינְיַין יְמוֹת הַשָּׁנָה. מוֹנֶה נְזִירוּת כְּמִינְיַין יְמוֹת הַשָּׁנָה. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה מַעֲשֶׂה הָיָה וְכִיוָן שֶׁהִשְׁלִים מֵת.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר מִכָּאן עַד מָקוֹם פְּלוֹנִי וכו'. מָה נָן קַיְימִין. אִם כְּמִינְיַין יְמוֹת הַחַמָּה. שׁשׁסּוֹהּ נְזִירִיּוֹת כְּמִינְיַין יְמוֹת הַחַמָּה. וְאִם כְּמִינְיַין יְמוֹת הַלְּבָנָה. שׁשׁנּוֹדּ נְזִירִיּוֹת כְּמִינְיַין יְמוֹת הַלְּבָנָה. אִם כְּמִינְיַין יְמוֹת הַשָּׁנָה צְרִיכָה.

תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוּדָה. רָאוּי הָיָה זֶה לְמִיתָה אֶלָּא שֶׁתְּלָתָן לוֹ נְזִירוּתוֹ.

מַתְנִיתָא דְּרִבִּי יוּדָה. חֲסִידִים הָרִאשׁוֹנִים הָיוּ מִתְאַוִּין לְהָבִיא קָרְבַּן חַטָּאת. וְלֹא הָיָה הַמָּקוֹם מַסְפִּיק עַל יָדָם חֵטְא וְהָיוּ נוֹדְרִים בְּנָזִיר בִּשְׁבִיל לְהָבִיא קָרְבַּן חַטָּאת. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. חוֹטְאִים הָיוּ שֶׁהָיוּ נוֹדְרִים בְּנָזִיר. שֶׁנֶּאֱמַר וְכִפֶּר עָלָיו מֵאֲשֶׁר חָטָא עַל הַנָּפֶשׁ. חֵטְא זֶה עַל עַצְמוֹ שֶׁמָּנַע עַצְמוֹ מִן הַיַּיִן. וַאֲתָיְיא דְשִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק בִּרְבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. אָמַר שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק. מִיָּמַי לֹא אָכַלְתִּי אָשָׁם נָזִיר אֶלָּא פַּעַם אֶחָד. שֶׁעָלְתָה אֶחָד אֲלֵי מִדָּרוֹם וּרְאִיתִיהוּ דְּמוּת יְפֵה עֵינַיִם וְטוֹב רוֹאֵי קְווּצּוֹתָיו תַּלְתַּלִּים. וְאָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. מַה רָאִיתָ לְהַשְׁחִית הַשֵּׂעָר הַנָּאֶה הַזֶּה. נִימָא לִי. רִבִּי. רוֹאֶה הָיִתִי בְעִירִי. וְהַלְכְתִּי לְמַלְאוֹת אֶת הַנִּיאָב מַיִם. וְרָאִיתִי אֶת הַבּוּבְיָא שֶׁלִּי בְּתוֹךְ הַמַּיִם. וּפָחַז יִצְרִי עָלַי וּבִקֵּשׁ לְאַבְּדֵנִי מִן הָעוֹלָם. אָמַרְתִּי לוֹ. רָשָׁע. מַה אַתָּה מְפָחֵד בַּדָּבָר שֶׁאֵינוֹ שֶׁלְּךָ. עָלַי לְהַקְדִּישָׁךְ לַשָּׁמַיִם. וְחִבַּקְתִּיו וְנִשַּׁקְתִּיו עַל רֹאשׁוֹ וְאָמַרְתִּי לוֹ. בְּנִי. כְּמוֹתְךָ יִרְבּוּ עוֹשֵׂי רְצוֹן הַמָּקוֹם בְּיִשְׂרָאֵל. עָלֶיךָ הַכָּתוּב אוֹמֵר אִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי יַפְלִיא לִנְדּוֹר נֶדֶר לְהַזִּיר לַיי. רִבִּי מָנָא בָעֵי. לָמָּה לִי כְשִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק אֲפִילוּ כְרִבִּי שִׁמְעוֹן. לֹא אָכַל שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק חַטָּאת חֵלֶב מִיָּמָיו. לֹא אָכַל שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק חַטָּאת דָּם מִיָּמָיו. סָבַר שִׁמְעוֹן. בְּנֵי אָדָם מִתּוֹךְ הַקְּפָדָתָן הֵן נוֹדְרִין. וּמִכָּיוָן שֶׁהֵן נוֹדְרִין מִתּוֹךְ הַקְּפָדָן סוֹפוֹ לְתְהוֹת. וּמִכָּיוָן שֶׁהוּא תוֹהֵא נַעֲשֶׂה קָרְבְּנוֹתָיו כְּשׁוֹחֵט חוּלִּין בָּעֲזָרָה. וְזֶה מִתּוֹךְ יִישׁוּב נָדָר. וּפִיו וְלִיבּוֹ שָׁוִין.

פרק ב

הלכה א

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר מִן הַגְּרוֹגְרוֹת וּמִן הַדְּבֵילָה בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים נָזִיר וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ נָזִיר. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אַף כְּשֶׁאָמְרוּ בֵית שַׁמַּאי לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בְאוֹמֵר הֲרֵי הֵן עָלַי קָרְבָּן.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר מִן הַגְּרוֹגְרוֹת כול'. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. טַעֲמָא דְבֵית שַׁמַּי מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִפִּיו. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מִשּׁוּם כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. אָמַר רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. קְרִייָא מְסַיֵּיעַ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. כֹּה אָמַר יי כַּאֲשֶׁר יִמָּצֵא הַתִּירוֹשׁ בָּאֶשְׁכּוֹל וגו'. תּוֹרָה קָרְאת לָאֶשְׁכּוֹל תִּירוֹשׁ. וּבְנֵי אָדָם קוֹרִין לַגַּרְגֶּרֶת תִּירוֹשׁ. מִשּׁוּם כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. מַה נָפַק מִבֵּינֵיהוֹן. אָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר מִן הַגְּרוֹגְרוֹת וּמִן הַדְּבֵילָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן נָזִיר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִישׁ לָקִישׁ אֵינוֹ נָזִיר. הֲרֵינִי נָזִיר מִן הַכִּכָּר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן נָזִיר. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִישׁ לָקִישׁ אֵינוֹ נָזִיר. מִן הַכִּכָּר. לֹא אָמַר כְּלוּם. רִבִּי עוּקְבָא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. מְחֻלָּפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. הֲרֵי עָלַי מִנְחָה מִן הַשְּׂעוֹרִין. יָבִיא מִן הַחִיטִּים. וָמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. שֶׁהוֹצִיא מִנְחָה מִתּוֹךְ פִּיו. וָכָא

הוּא אָמַר אָכֵן. אִית לֵיהּ הָכֵין וְאִית לֵיהּ הָכֵין. אִית לֵיהּ מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִפִּיו. וְאִית לֵיהּ מִשּׁוּם כִּינּוּיֵי כִינּוּיִין. תֵּדַע לָךְ שֶׁהוּא כֵן. דְּתַנִּינָן. אָמַר. אָמְרָה פָּרָה זוֹ. כְּלוּם אָמְרָת. לֹא מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִתּוֹךְ פִּיו. וָכָא. מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִתּוֹךְ פִּיו.

כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת מְשַׁמְּשִׁין לְשׁוֹן נְזִירוּת חוּץ מִלְּשׁוֹן קָרְבָּן. כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת מְשַׁמְּשִׁין לְשׁוֹן קָרְבָּן חוּץ מִלְּשׁוֹן נְזִירוּת. אָמַר לְאָשְׁכּוֹל. [כָּלוּי] אֲנִי מִמְּךָ. פָּרוּשׁ אֲנִי מִמְּךָ. מָנוּעַ אֲנִי מִמֶּנּוּ. הֲרֵינִי נָזִיר מִמֶּנּוּ. הֲרֵי זֶה נָזִיר. הֲרֵי עָלַי קָרְבָּן. לֹא אֲסָרוֹ עָלָיו אֶלָּא לְשֵׁם קָרְבָּן. אָמַר לַכֹּכָר. כָּלוּי אֲנִי מִמֶּנּוּ. פָּרוּשׁ אֲנִי מִמֶּנּוּ. מָנוּעַ אֲנִי מִמֶּנּוּ. הֲרֵי הוּא עָלַי קָרְבָּן. לֹא אֲסָרוֹ עָלָיו אֶלָּא לְשֵׁם קָרְבָּן. הֲרֵינִי נָזִיר מִמֶּנּוּ. הֲרֵי הוּא נָזִיר. אֲהֵן מָנוּעַ מְשַׁמֵּשׁ לְשׁוֹן נְזִירוּת וּלְשׁוֹן קָרְבָּן. אֲהֵן אִשְׁכּוֹל אִית בֵּיהּ נְזִירוּת וְאִית בֵּיהּ קָרְבָּן. אָמַר לְאִשְׁכּוֹל. כָּלוּי אֲנִי מִמֶּנּוּ. בָּא לְאוֹכְלוֹ אוֹמֵר לוֹ. לְדָמִים קָדוֹשׁ. פְּרִיו וּבָא לְאוֹכְלוֹ אוֹמֵר לוֹ. לֹא נָזִיר אַתָּה.

כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת מְשַׁמְּשִׁין לְשׁוֹן חִילּוּל חוּץ מִלְּשׁוֹן תְּמוּרָה. כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת מְשַׁמְּשִׁין לְשׁוֹן תְּמוּרָה חוּץ מִלְּשׁוֹן חִילּוּל. אָמַר לְקָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ. הֲרֵי זֶה תַּחַת זֶה. תְּמוּרַת זוֹ. חֲלִיפֵי זוֹ. הֲרֵי זוֹ תְּמוּרָה. זוֹ מְחוּלֶּלֶת עַל זוֹ. אֵינָהּ תְּמוּרָה. אָמַר לְקָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת. הֲרֵי זוֹ תַּחַת זוֹ. חֲלִיפֵי זוֹ. נִתְפַּשָּׁה בְדָמִים. תְּמוּרַת זוֹ. לֹא נִתְפַּשָּׂה בְדָמִים. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. חֲלִיפֵי זוֹ. תְּמוּרַת זוֹ. לֹא אָמַר כְּלוּם. אֲהֵן מְשַׁמֵּשׁ לְשׁוֹן חִילּוּל וּלְשׁוֹן תְּמוּרָה. אֵילֵּין קָדְשֵׁי מִזְבֵּחַ אִית בָּהוּ חִילּוּל וְאִית בָּהוּ תְּמוּרָה. קָדְשֵׁי בֶדֶק הַבַּיִת שֶׁקִּדֵּם הֶקְדֵּישָׁן אֶת מוּמָן הֲרֵי זוֹ תַּחַת זוֹ. בָּא לְהַקְרִיב תְּמִימָה אוֹמְרִים לוֹ. לְדָמִים קָדְשָׁה. בָּא לוֹכַל בַּעַל מוּם אוֹמְרִים לוֹ. לִתְמוּרָה קָדְשָׁה. וְהָיָה הוּא וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה קוֹדֶשׁ. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בַּר לְעָזָר. מִכַּיוָן שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁכָּל הַמֵּימַר לוֹקֶה אַף הוּא לֹא עָלַת עַל דַּעְתּוֹ לְהָמִיר.

כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת מְשַׁמְּשִׁין לְשׁוֹן עֲרָכִין חוּץ מִלְּשׁוֹן דָּמִים. כָּל הַלְּשׁוֹנוֹת מְשַׁמְּשִׁין לְשׁוֹן דָּמִים חוּץ מִלְּשׁוֹן עֲרָכִין. אָמַר לְאָדָם. עֵילוּיִין עָלַי. סִידּוּרוֹ עָלַי. שׁוּמּוֹ עָלַי. עֶרְכּוֹ עָלַי. נוֹתֵן אֶת עֶרְכּוֹ. דָּמָיו עָלַי. נוֹתֵן אֶת דָּמָיו. אֲהֵן שׁוּם מְשַׁמֵּשׁ לְשׁוֹן עֲרָכִים וּלְשׁוֹן דָּמִים. אֲהֵן אָדָם אִית בֵּיהּ עֲרָכִים וְאִית בֵּיהּ דָּמִים. אָמַר לְאָדָם. שׁוּמּוֹ עָלַי. אִם הָיָה נָאֶה נוֹתֵן אֶת דָּמָיו. אִם הָיָה כָאוּר נוֹתֵן אֶת עֶרְכּוֹ.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. נָדוּר וְנָזוּר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵינוֹ נָדוּר וְאֵינוֹ נָזוּר.

הלכה ב

משנה: אָמַר אָמְרָה פָּרָה זוֹ הֲרֵינִי נְזִירָה אִם עוֹמֶדֶת אֲנִי. אָמַר הַדֶּלֶת הַזֶּה הֲרֵינִי נָזִיר אִם נִפְתַּח אֲנִי. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים נָזִיר וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ נָזִיר. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה אַף כְּשֶׁאָמְרוּ בֵית שַׁמַּאי לֹא אָמְרוּ אֶלָּא בְּאוֹמֵר הֲרֵי פָּרָה זוֹ קָרְבָּן אִם עוֹמֶדֶת הִיא.

הלכה: אָמַר אָמְרָה פָּרָה זוֹ כוּלּ׳. רְאֵה גּוֹי עוֹבֵר אָמַר. רְאוּ מָה אָמַר הַגּוֹי הַזֶּה. הֲרֵי זֶה נָזִיר. הָוָה דָמַר. מֵאַחַר שֶׁאֵין גּוֹיִם נוֹזְרִין נָזִיר. לֹא אָמַר. נִשְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. אָמַר. אָמְרָה פָּרָה זֶה. כְּלוּם אָמַרְתָּ. אֶלָּא מִשּׁוּם שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִפִּיו. וְכָא שֶׁהוֹצִיא נְזִירוּת מִתּוֹךְ פִּיו. רָאֵה יִשְׂרָאֵל עוֹבֵר אָמַר. רְאֵה מָה אָמַר יִשְׂרָאֵל זֶה. הֲרֵי זֶה נָזִיר. לֹא אָמַר. מֵאַחַר שֶׁיִּשְׂרָאֵל נוֹזְרִין נָזִיר. הָוָה דָמַר אֲפִילּוּ כֵן בְּנָזִיר אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא כְּשׁוֹנֶה דְבָרוֹ. כָּךְ אֲנִי אוֹמֵר. הָיָה קוֹרֵא בַּתּוֹרָה וְהִזְכִּיר נָזִיר נָזִיק.

אִישׁ מָהוּ לְהַתְפִּישׁ לוֹ נְזִירוּת בִּלְשׁוֹן אִשָּׁה. תַּמָּן אָמְרִין. הָא נְזִירָה אִי עֲבַר. אִשָּׁה מָהוּ לְהַתְפִּישׁ לָהּ נְזִירוּת בִּלְשׁוֹן אִישׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. כָּל עַצְמוֹ אֵינוֹ קָרוּי נְזִירוּת אֶלָּא בִּלְשׁוֹן אִישׁ. אוֹ אִשָּׁה כִּי יַפְלִיא לִנְדּוֹר נֶדֶר.

עַד שֶׁתַּעֲמוֹד הַפָּרָה עַד שֶׁתִּתְפַּתַּח הַדֶּלֶת. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. כּוּלָּן נְזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵינָן נְזִירִין אֶלָּא מִי שֶׁלֹּא נִתְקַיְּימוּ דְבָרָיו. כֵּינִי מַתְנִיתָא. מִי שֶׁלֹּא נִתְקַיְּימוּ דְבָרָיו. לְשׁוֹן הֶפֶר הוּא. דִּלְהּ מִלְּה קָבְרַת בְּרֵהּ. אֲפִילּוּ לֹא עָמְדָה פָּרָה. אֲפִילּוּ לֹא נִפְתַּח הַדֶּלֶת.

בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. נָדוּר וְנָזוּר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵינוֹ נָדוּר וְנָזוּר.

הלכה ג

משנה: מָזְגוּ לוֹ אֶת הַכּוֹס אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר מִמֶּנּוּ הֲרֵי זֶה נָזִיר. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה שׁוֹכֶרֶת. מָזְגוּ לָהּ אֶת הַכּוֹס וְאָמְרָה הֲרֵינִי נְזִירָה מִמֶּנּוּ אָמְרוּ חֲכָמִים לֹא נִתְכַּוְונָה אֶלָּא כְלוֹמַר הֲרֵי הוּא עָלַי קָרְבָּן.

הלכה: מָזְגוּ לוֹ אֶת הַכּוֹס כוּלּ׳. מַתְנִיתָא בְּשֶׁאֵינוֹ יָכוֹל. אֲבָל אִם יָכוֹל הָדָא דְתַנִּינָן. מַעֲשֶׂה בְאִשָּׁה אַחַת שֶׁהָיְתָה שׁוֹכֶרֶת. מָזְגוּ לָהּ אֶת הַכּוֹס. אָמְרָה. הֲרֵינִי נְזִירָה מִמֶּנּוּ. וְאָמְרוּ חֲכָמִים. לֹא נִתְכַּוְונָה זוֹ אֶלָּא כְלוֹמַר. הֲרֵי הוּא עָלַי קָרְבָּן. רִבִּי יִרְמְיָה בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָה. אֲפִילּוּ לְשׁוֹן קָרְבָּן אֵינוֹ. לְמָה. שֶׁאֵינוֹ קוֹבֵעַ עָלָיו לֹא נְזִירוּת בִּלְשׁוֹן קָרְבָּן וְלֹא קָרְבָּן בִּלְשׁוֹן נְזִירוּת.

הלכה ד

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר עַל מְנָת שֶׁאֶהֱא שׁוֹתֶה בַיַּיִן וּמִיטַּמֵּא לַמֵּתִים הֲרֵי זֶה נָזִיר וְאָסוּר בְּכוּלָּן. יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁיֵּשׁ נְזִירִים אֲבָל אֵינִי יוֹדֵעַ שֶׁהַנָּזִיר אָסוּר בַּיַּיִן הֲרֵי זֶה אָסוּר בַּיַּיִן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. יוֹדֵעַ אֲנִי שֶׁהַנָּזִיר אָסוּר בַּיַּיִן אֲבָל סָבוּר הָיִיתִי שֶׁחֲכָמִים מַתִּירִין לִי מִפְּנֵי שֶׁאֵינִי יָכוֹל לְחִיּוֹת בְּלֹא יַיִן אוֹ מִפְּנֵי שֶׁאֲנִי קוֹבֵר אֶת הַמֵּתִים הֲרֵי זֶה מוּתָּר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹסֵר.

הלכה: מַתְנִיתָא דְּרִבִּי מֵאִיר. דְּרִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. צָרִיךְ לִכְפּוֹל תמן. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. אָמַר לוֹ. שְׁמוֹר וְשָׁמַעְתָּ. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא. דְּתַנֵּי. הֲרֵי זֶה גִּיטֵּיךְ עַל מְנָת שֶׁלֹּא תִפְרְחִי בָאֲוִיר. שֶׁלֹּא תַעֲבְרִי אֶת הַיָּם הַגָּדוֹל בְּרַגְלַיִיךְ. הֲרֵי זֶה גֵּט. עַל מְנָת שֶׁתִּפְרְחִי בָאֲוִיר. עַל מְנָת שֶׁתַּעֲבְרִי הַיָּם הַגָּדוֹל בְּרַגְלַיִיךְ. אֵינוֹ גֵּט. רִבִּי יְהוּדָה בֶּן תֵּימָא אוֹמֵר. גֵּט. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. תֵּדַע לְךָ שֶׁעִילָּה הָיְתָה רוֹצָה לְנָרְשָׁהּ. שֶׁתִּלָּאֲהּ בְּדְבָרִים שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲמוֹד. מַה טַעֲמָה דְּרִבִּי יוּדָה בֶּן תֵּימָא. מִכַּיוָן שֶׁתִּלָּאֲהּ בְּדְבָרִים שֶׁאֵינָהּ יְכוֹלָה לַעֲמוֹד כְּמִי שֶׁנִּתְקַיְּים הַתְּנַאי בַּגֵּט הוּא.

מַתְנִיתָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. שֶׁלֹּא הִתְנַדֵּב כְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִים. וְאָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. שַׁנְיָיא הִיא. שֶׁשִּׁייֵר תִּגְלַחַת. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. אִם בְּשֶׁשִּׁייֵר תִּגְלַחַת אֲמוֹר דְּבַתְרָהּ. הֲרֵי זֶה אָסוּר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן מַתִּיר. הֲרֵי שֶׁשִּׁייֵר תִּגְלַחַת טוּמְאָה רִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. שַׁנְיָיא הִיא. מִשּׁוּם פְּתִיחַת נֶדֶר. אִם מִשּׁוּם פְּתִיחַת נֶדֶר אֲמוֹר דְּבַתְרָהּ. הֲרֵי זֶה מוּתָּר וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹסֵר. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֵינוֹ פְּתִיחַת נֶדֶר. וְרַבָּנִין אָמְרִין. פְּתִיחַת נֶדֶר הוּא. לָמָּה. מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְתוֹלֶה נִדְרוֹ בְּחַיָּו. נִיחָא לְשֶׁתּוֹת יַיִן. לְטַמֵּא לַמֵּתִים. אוּמְנוּתוֹ קוֹבֵר מֵתִים.

הלכה ה

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר וְעָלַי לְגַלַּח נָזִיר וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר וַאֲנִי עָלַי לְגַלַּח נָזִיר אִם הָיוּ פִקְחִין מְגַלְּחִין זֶה אֶת זֶה וְאִם לְאוּ מְגַלְּחִין לִנְזִירִים אֲחֵרִים.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר וְעָלַי לְגַלַּח נָזִיר כול'. אֲהֵן וַאֲנִי מִתְעַבֵּר לָהּ. וַאֲנִי עַל כָּל דִּיבּוּרוֹ אוֹ וַאֲנִי עַל חֲצִי דִיבּוּרוֹ. אֵין תַּעֲבִדֵינָהּ וַאֲנִי עַל כָּל דִּיבּוּרוֹ אָמַר. וַאֲנִי נָזִיר. אֵין תַּעֲבִדֵינָהּ וַאֲנִי עַל חֲצִי דִיבּוּרוֹ וְאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר. תַּנֵּי דְבֵית רִבִּי. וַאֲנִי עַל כָּל דִּיבּוּרוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. הָדָא אָמְרָה. אַחַר שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר מֵאָה יוֹם. וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר. וַאֲנִי. זֶה נָזִיר מֵאָה יוֹם וְזֶה נָזִיר לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. עַד שֶׁיֹּאמַר. הֲרֵינִי כְמוֹתוֹ. הֲרֵינִי כְיוֹצֵא בוֹ. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. הֲרֵי עָלַי לְגַלַּח חֲצִי. וְחָזַר וְאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר. אִם גִּילַּח יוֹם שְׁלֹשִׁים יָצָא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. הֲרֵינִי נָזִיר וְעָלַי לְגַלַּח נָזִיר. וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר וַאֲנִי. וְאָמַר וְעָלַי לְגַלַּח נָזִיר. אִם הָיוּ פִקְחִין מְגַלְּחִין זֶה אֶת זֶה. הָא לְעַצְמָן לֹא. מִפְּנֵי שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר וְעָלַי לְגַלַּח נָזִיר. אֲבָל אָמַר. הֲרֵי עָלַי לְגַלַּח חֲצִי נָזִיר. וְחָזַר וְאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר. אִם גִּילַּח לְעַצְמוֹ יָצָא. נִיחָא שֵׁינִי לְגַלַּח אֶת הָרִאשׁוֹן. רִאשׁוֹן מְגַלֵּחַ אֶת הַשֵּׁינִי. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁאָדָם קוֹבֵעַ עָלָיו קָרְבָּן נָזִיר וְעָתִיד לִיזּוֹר. רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי זְעִירָא אָמַר תְּלַת. הָדָא אָמְרָה. אִם גִּילַּח לְעַצְמוֹ יָצָא. הָדָא אָמְרָה. שֶׁאָדָם קוֹבֵעַ לַחֲבֵירוֹ קָרְבָּן נְזִירוּת לִיזּוֹר. הָדָא אָמְרָה. שֶׁאָדָם קוֹבֵעַ לַחֲבֵירוֹ נְזִירוּת שֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ. אֲבָל אֵינוֹ מַפְרִישׁוֹ אֶלָּא מִדַּעְתּוֹ.

רִבִּי מָנָא בָּעֵי קוֹמֵי רִבִּי יוּדָן. אָמַר. הֲרֵי עָלַי קָרְבַּן נָזִיר. וְעָתִיד לִיזוֹר בְּשָׁעָה שֶׁנָּזַר סְתָם. מְגַלֵּח בֵּין נָזִיר שֶׁכְּבָר נָזִיר בֵּין נָזִיר שֶׁעָתִיד לִיזוֹר. יֵיבֵא כְהָדָא. רִבִּי לֵוִי בַּר חַיְיתָה בָּעֵי. כָּתַב לָהּ. דִּין וּדְבָרִים אֵין לִי בְנִכְסַייִךְ הָעֲתִידִין לִיפּוֹל לָךְ. מָה הֵן. וְיֵשׁ אָדָם מַתְנֶה עַל דָּבָר שֶׁלֹּא בָא לָעוֹלָם.

הלכה ו

משנה: הֲרֵי עָלַי לְגַלַּח חֲצִי נָזִיר וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר וַאֲנִי עָלַי לְגַלַּח חֲצִי נָזִיר זֶה מְגַלֵּחַ נָזִיר שָׁלֵם וְזֶה מְגַלֵּחַ נָזִיר שָׁלֵם דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים זֶה מְגַלֵּחַ חֲצִי נָזִיר וְזֶה מְגַלֵּחַ חֲצִי נָזִיר.

הלכה: הֲרֵי עָלַי לְגַלַּח חֲצִי נָזִיר כול'. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן וְרַב חִסְדָּא תְּרַוֵיהוֹן אָמְרִין. בְּסְתָם חֲלוּקִין. מַה מְקַיְימִין. אִם בְּאוֹמֵר. כָּל חֲצִי רֹאשׁ. כָּל עַמָּא מוֹדוֹ שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ נָזִיר שָׁלֵם. אִם בְּאוֹמֵר. חֲצִי חוֹבָה. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ חֲצִי נָזִיר. אֶלָּא כֵן אֲנָן קַיְימִין בְּאוֹמֵר. חֲצִי. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר בְּאוֹמֵר. חֲצִי רֹאשׁ. וְרַבָּנִין אָמְרִין. בָּאוֹמֵר חֲצִי חוֹבָה. אָמַר רִבִּי יוּדָן. אַשְׁכַּח אָמַר קַלְּת וְחוּמְרָת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי מֵאִיר דּוּ אָמַר. חֲצִי רֹאשׁ. מֵבִיא קָרְבָּן אֶחָד. שֶׁכֵּן הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלָיו קָרְבָּן שָׁלֵם. עַל דַּעְתּוֹן דְּרַבָּנִין דְּאִינּוּן אָמְרִין. חֲצִי חוֹבָה. מֵבִיא קָרְבָּן וּמֻחֱצָה חֲצִי חוֹבַת יָחִיד.

הלכה ז

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר כְּשֶׁיְהֵא לִי בֵּן וְנוֹלַד לוֹ בֵּן הֲרֵי זֶה נָזִיר. בַּת טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס אֵינוֹ נָזִיר. אִם אָמַר כְּשֶׁאֶרְאֶה לִי וְוָלָד אֲפִילוּ נוֹלַד לוֹ בַת טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס הֲרֵי זֶה נָזִיר.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר כְּשֶׁיְהֵא לִי בֵּן כול'. בַּת לֹא כְלוּם. טוּמְטוּם וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס צְרִיכָה.

הלכה ח

משנה: הִפִּילָה אִשְׁתּוֹ אֵינוֹ נָזִיר. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר יֹאמַר אִם הָיָה בֶּן קַיְימָא הֲרֵינִי נָזִיר חוֹבָה וְאִם לָאו הֲרֵינִי נָזִיר נְדָבָה. חָזְרָה וְיָלְדָה הֲרֵי זֶה נָזִיר. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר יֹאמַר אִם הָרִאשׁוֹן בֶּן קַיְימָא הָרִאשׁוֹנָה חוֹבָה וְזוֹ נְדָבָה וְאִם לָאו הָרִאשׁוֹנָה נְדָבָה וְזוֹ חוֹבָה.

הלכה: הִפִּילָה אִשְׁתּוֹ אֵינוֹ נָזִיר כול'. וְחָשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא בֶּן קַיְימָה הוּא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דְּרִבִּי יוּדָה הִיא. דְּרִבִּי יוּדָה אָמַר. סְפֵק נְזִירוּת מוּתָּר. אָמַר לֵיהּ. לֹא אָמַר רִבִּי יוּדָה אֶלָּא לְבַסּוֹף. אֲבָל לְכַתְּחִילָּה אוֹף רִבִּי יוּדָה מוֹדֵיי. אִי זֶהוּ בַּתְּחִילָּה וְאֵי זֶהוּ בַּסּוֹף. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי. אֵינִי יוֹדֵעַ אִם נָזַרְתִּי וְאִם לֹא נָזַרְתִּי. אָהֳנִי הוּא בַּתְּחִילָּה. אִם מִמּ וְאִם נ. אָהֳנִי הוּא בַּסּוֹף. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי חִייָה בַּר בָּא וְרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי. אֵינִי יוֹדֵעַ אִם נָזַרְתִּי וְאִם לֹא נָזַרְתִּי.

אֲהֶן הוּא בַּתְּחִילָּה. אִם מִמּ וְאִם נ. הֲהֶנּוּ בַּסּוֹף. מַה פְלִיגִין. אִם אַחַת אִם שְׁתַּיִם. רִבִּי חִיָּיה בַּר בָּא עֲבַד לֵיהּ כְּבַסּוֹף. רִבִּי שְׁמוּאֵל עֲבַד לֵיהּ כְּבַתְּחִילָּה. רִבִּי מָנָא. אִם אַחַת אִם שְׁתַּיִם צְרִיכָה לְרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק. הוּא כְּבַתְּחִילָּה הוּא כְּבַסּוֹף.

הלכה ט

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר וְנָזִיר כְּשֶׁיִּהְיֶה לִי בֵּן הִתְחִיל מוֹנֶה אֶת שֶׁלּוֹ וְאַחַר כָּךְ נוֹלַד לוֹ בֵּן מַשְׁלִים אֶת שֶׁלּוֹ אַחַר כָּךְ מוֹנֶה אֶת שֶׁל בְּנוֹ. הֲרֵינִי נָזִיר כְּשֶׁיְּהֵא לִי בֵּן וְנָזִיר הִתְחִיל מוֹנֶה אֶת שֶׁלּוֹ וְאַחַר כָּךְ נוֹלַד לוֹ בֵּן מַנִּיחַ אֶת שֶׁלּוֹ וּמוֹנֶה אֶת שֶׁל בְּנוֹ וְאַחַר כָּךְ מַשְׁלִים אֶת שֶׁלּוֹ.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר וְנָזִיר כְּשֶׁיִּהְיֶה לִי בֵּן כול'. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר לִשְׁלֹשִׁים יוֹם אֵילּוּ וְלִשְׁלֹשִׁים יוֹם אֵילּוּ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. מַנִּיחַ אֶת שֶׁלּוֹ וּמוֹנֶה אֶת שֶׁלִּבְנוֹ. לֹא אֲפִילּוּ אִשְׁתּוֹ יוֹשֶׁבֶת עַל הַמַּשְׁבֵּר. אָמַר לֵיהּ. נְזִירוּתוֹ לִנְזִירוּת בְּנוֹ לֹא דַמְיָא. אֶלָּא אָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר מִכָּבָר וְנָזִיר לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם. רִבִּי לָעְזָר וְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ לְעוֹלָם אֵין נְזִירוּת בְּנוֹ חָלָה עָלָיו עַד שֶׁתְּהֵא קָרֵבַן מְגֻלַּח. נָזִיר שֶׁנִּיטְמָא. מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. תַּמָּן הוּא אָמַר. טָמֵא מֵת שֶׁנָּזַר שְׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה מִן הַמִּינְיָין. נָזִיר שֶׁנִּיטְמָא אֵין שְׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה מִן הַמִּינְיָין. וְכָא לֹא כְטָמֵא מֵת שֶׁנָּזַר הוּא. וְלֹא טָמֵא מֵת שֶׁנָּזַר שְׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה מִן הַמִּינְיָין. שֶׁהוּא זָקוּק לוֹ לְהָבִיא קָרְבָּן טוּמְאָה. וְלֹא נָזִיר שֶׁנִּיטְמָא אֵין שְׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּינְיָין. שֶׁאֵינוֹ זָקוּק לְהָבִיא קָרְבָּן טוּמְאָה. וְכָא הוֹאִיל וְהוּא זָקוּק לְהָבִיא קָרְבָּן טוּמְאָה הַשְׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה מִן הַמִּינְיָין.

שְׁמְעוֹן בַּר אַבָּא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נִיטְמָא בִּנְזִירוּת בְּנוֹ וְהִתְרוּ בוֹ מְשׁוּם נְזִירוּתוֹ לוֹקֶה. הִפְרִישׁ קָרְבְּנוֹתָיו קָדְשׁוּ. לֹא חָשִׁין לְהָדָא דְתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה. קָרְבָּנוֹ לַיי עַל נִזְרוֹ. שֶׁיְּקְדוּם נִזְרוֹ לְקָרְבָּנוֹ. לֹא שֶׁיְּקְדוּם קָרְבָּנוֹ לְנִזְרוֹ.

רִבִּי יוּדָה בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְתִקְדוּם נְזִירוּתוֹ לִנְזִירוּת בְּנוֹ. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הֲרֵי זֶה עוֹלָה לְאַחַר לֹ יוֹם. מְכָרָהּ בְּתוֹךְ לֹ יוֹם מְכוּרָה וְהֶקְדֵּישָׁהּ קְדוּשָׁה. אָמַר. לֹא בָאוֹמֵר. הֲרֵי זוֹ. דִּילְמָא בְּאוֹמֵר. הֲרֵי עָלַי. וְהָאוֹמֵר. הֲרֵי אֲנִי. כְּאוֹמֵר. הֲרֵי עָלַי.

תַּנֵּי רִבִּי חִיָּיה. נָזִיר לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם נָזִיר מֵעַכְשָׁיו לְמֵאָה יוֹם. הֲרֵי זֶה מוֹנֶה עֶשְׂרִים יוֹם וּמַפְסִיק וְחוֹזֵר וּמוֹנֶה עוֹד לֹ יוֹם וְחוֹזֵר וּמוֹנֶה עוֹד שְׁמוֹנִים כְּדֵי לְהַשְׁלִים נְזִירוּתוֹ הָרִאשׁוֹנָה.

הלכה י

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר כְּשֶׁיִּהְיֶה לִי בֵּן וְנָזִיר מֵאָה יוֹם. נוֹלַד לוֹ בֵּן עַד שִׁבְעִים לֹא יַפְסִיד כְּלוּם. לְאַחַר שִׁבְעִים סוֹתֵר שִׁבְעִים שֶׁאֵין תִּגְלַחַת פָּחוֹת מִשְּׁלֹשִׁים יוֹם.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר כְּשֶׁיֵּהֵא לִי בֵּן כול'. פְּשִׁיטָא שֶׁבְּסוֹף הַיּוֹם עוֹלֶה לוֹ כְּכוּלּוֹ. תְּחִילַּת הַיּוֹם מָהוּ שֶׁיַּעֲלֶה לוֹ כְּכוּלּוֹ. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. לְאַחַר שִׁבְעִים סוֹתֵר שִׁבְעִים. לֹא אֲפִילּוּ מִקְצַת. הָדָא אָמְרָה. שֶׁתְּחִילַּת הַיּוֹם עוֹלֶה לוֹ כְּכוּלּוֹ.

נוֹלַד בְּיוֹם שְׁמוֹנִים סוֹתֵר עֲשָׂרָה. נוֹלַד בְּיוֹם תִּשְׁעִים סוֹתֵר עֶשְׂרִים. הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ וּבָא לְהַשְׁלִים נְזִירוּת בְּנוֹ. נִיטְמָא בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה יָמִים הָרִאשׁוֹנִים סוֹתֵר הַכֹּל. בְּתוֹךְ עֶשְׂרִים יָמִים הָאַחֲרוֹנִים. רִבִּי בָּא בְשֵׁם רַב וְרִבִּי יוֹחָנָן תְּרֵיהוֹן אָמְרִין. סוֹתֵר שְׁלֹשִׁים. רִבִּי שְׁמוּאֵל אָמַר. אֵינוֹ סוֹתֵר אֶלָּא שֶׁבַע. שְׁמוּאֵל בַּר בָּא בְעָא קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. מִיסְבַּר סְבַר רִבִּי יוֹחָנָן. סְתִירַת תַּעֲר כְּסְתִירַת מַמָּשׁ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אֵין יְסִבּוֹר רִבִּי יוֹחָנָן. סְתִירַת תַּעֲר כְּסְתִירַת מַמָּשׁ. לָמָּה לִי לְמֵימַר. סוֹתֵר לִשְׁלֹשִׁים יוֹם. וְיִסְתּוֹר הַכֹּל. אָמַר רִבִּי אָבִין בַּר חִיָּיה קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. תִּיפְתָּר שֶׁנּוֹלַד בְּיוֹם שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לְהָבִיא קָרְבָּן. הַגַּע עַצְמָךְ שֶׁנּוֹלַד בַּלַּיְלָה הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְהָבִיא קָרְבָּן. רָאוּי הוּא. לַיְלָה הוּא שֶׁגָּרַם. הַגַּע עַצְמָךְ הֲרֵי שֶׁנּוֹלַד בַּשַּׁבָּת הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְהָבִיא קָרְבָּן. רָאוּי. שַׁבָּת הִיא שֶׁגָּרְמָה. הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ וְלֹא הִסְפִּיק לְגַלֵּחַ עַד שֶׁנּוֹלַד בַּשַּׁבָּת הֲרֵי אֵינוֹ רָאוּי לְהָבִיא קָרְבָּן. רָאוּי. שַׁבָּת הִיא שֶׁגָּרְמָה. הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ וְלֹא הִסְפִּיק לְגַלֵּחַ עַד שֶׁנּוֹלַד הַבֵּן. תַּמָּן אָמְרִין. מְגַלֵּחַ תִּגְלַחַת אַחַת עַל שְׁתֵּיהֶן. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מְגַלֵּחַ וְחוֹזֵר וּמְגַלֵּחַ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. שָׁאֲלוּ אֶת רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הֲרֵי שֶׁהָיָה נָזִיר וּמְגַלֵּחַ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. שָׁאֲלוּ אֶת רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הֲרֵי שֶׁהָיָה נָזִיר וּמְגַלֵּחַ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. שָׁאֲלוּ אֶת רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי. הֲרֵי שֶׁהָיָה נָזִיר וּמְגַלֵּחַ תִּגְלַחַת אַחַת וְתַעֲלֶה לוֹ לִנְזִירוּתוֹ וּלְצָרָעָתוֹ. אָמַר לָהֶן. אִילּוּ זֶה מְגַלֵּחַ לְהַעֲבַרַת שֵׂיעָר. יָפֶה הָיִיתָ אוֹמֵר. אֶלָּא שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ לְהַעֲבִיר שֵׂיעָר וּמְצוֹרָע מְגַלֵּחַ לְגִידּוּל שֵׂיעָר. אָמְרוּ לוֹ. לֹא תַעֲלֶה לוֹ יְמֵי גְמָרוֹ. לֹא תַעֲלֶה לוֹ יְמֵי סְפִירוֹ. שְׁנֵיהֶן מְגַלְּחִין לְהַעֲבַרַת שֵׂיעָר. אָמְרוּ לוֹ. אִילּוּ זֶה מְגַלֵּחַ לִקְנֵי זְרִיקַת דָּמִים וְזֶה מְגַלֵּחַ לִקְנֵי זְרִיקַת דָּמִים יָפֶה הָיִיתָ אוֹמֵר. אֶלָּא שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ לִקְנֵי זְרִיקַת דָּמִים וּמְצוֹרָע מְגַלֵּחַ לְאַחַר זְרִיקַת דָּמִים. אָמְרוּ לוֹ. לֹא תַעֲלֶה לוֹ יְמֵי גְמָרוֹ. לֹא תַעֲלֶה לוֹ יְמֵי סְפִירוֹ. שְׁנֵיהֶן מְגַלְּחִין לִקְנֵי זְרִיקַת דָּמִים. אָמַר לָהֶן. אִילּוּ זֶה מְגַלֵּחַ לִקְנֵי בֵיאַת הַמַּיִם וְזֶה מְגַלֵּחַ לִקְנֵי בֵיאַת הַמַּיִם יָפֶה הָיִיתָ אוֹמֵר. אֶלָּא שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ לִקְנֵי בֵיאַת הַמַּיִם וְהַמְּצוֹרָע מְגַלֵּחַ לְאַחַר בֵּיאַת הַמַּיִם. אָמְרוּ לוֹ. תֶּקֶן הַדָּבָר. לֹא תַעֲלֶה לוֹ יְמֵי גְמָרוֹ לֹא תַעֲלֶה לוֹ יְמֵי סְפִירוֹ. לֹא תַעֲלֶה לוֹ לְטָהֵר לֹא תַעֲלֶה לוֹ לְטַמֵּא. הֲרֵי שֶׁהָיָה נָזִיר וּמְצוֹרָע. אֲבָל אִם הָיָה נָזִיר וְנָזִיר מְגַלֵּחַ תִּגְלַחַת אַחַת עַל שְׁתֵּיהֶם. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוֹחָנָן. פְּתַר לָהּ. חֲלוּקִים הֵן עַל רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי.

פרק ג

הלכה א

משנה: מִי שֶׁאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר מְגַלֵּחַ יוֹם שֶׁלִּשִּׁים וְאֶחָד. וְאִם גִּילַּח יוֹם שְׁלִשִּׁים יָצָא. הֲרֵינִי נָזִיר שְׁלִשִּׁים יוֹם אִם גִּילַּח יוֹם שְׁלִשִּׁים לֹא יָצָא.

הלכה: מִי שֶׁאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר כול'. הָדָא מְסַיְיעָא לְבַר קַפָּרָא. אִם גִּילַּח יוֹם לֹ לֹא יָצָא. הָדָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי יוֹנָתָן. אִם גִּילַּח יוֹם לֹ יָצָא. הָא תַּרְתֵּיי. לֵית הִיא אֶלָּא חָדָא. זוֹ עֲדוּת. יוֹדְעִין הָיוּ שֶׁהוּא אָסוּר לְגַלֵּחַ אֶלָּא שֶׁהֵן סְבוּרִין אִם גִּילַּח יוֹם שְׁלִשִּׁים לֹא יָצָא. בָּא לְהַעִיד אִם גִּילַּח יוֹם שְׁלִשִּׁים יָצָא.

רִבִּי אִימִּי הֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא וְגִילַּח יוֹם לֹ. וַהֲוָה לֵיהּ עוֹבְדָא וְגִילַּח לְיוֹם לֹלֹא. אָמַר רִבִּי זְרִיקָא. מִן מַתְנִיתָא יְלִיף לָהּ רִבִּי אִימִּי. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. מִי שֶׁנָּזַר שְׁתֵּי נְזִירִיּוֹת מְגַלֵּחַ אֶת הָרִאשׁוֹנָה יוֹם שְׁלִשִּׁים וְאֶחָד וְהַשְּׁנִיָּיה יוֹם שִׁשִּׁים וְאֶחָד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. תַּמָּן לְשֶׁעָבַר וָכָא לְכַתְחִילָּה. רִבִּי יִרְמְיָה הוֹרֵי לְרִבִּי יִצְחָק עֲטוֹשִׁיָּא וְאִית דְּאָמְרֵי לְרַב חִייָה בַּר רַב יִצְחָק עֲטוֹשִׁיָּא לְגַלֵּחַ יוֹם לֹ מִן מַתְנִיתָא. שְׁמוֹנָה יָמִים. בָּטְלוּ מִמֶּנּוּ גְּזֵירַת שְׁלִשִּׁים. הִיא שְׁמִינִית הִיא יוֹם לֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. שַׁנְיָיא הִיא תַּמָּן שֶׁמִּפְּנֵי כְבוֹד הָרֶגֶל הִתִּירוּ. תֵּדַע לָךְ. דָּמַר רִבִּי חֶלְבּוֹ בַּר חוּנָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. חָל יוֹם שְׁמוֹנָה שֶׁלּוֹ לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מְגַלֵּחַ עֶרֶב שַׁבָּת. אֵין תֵּימַר. שֶׁלֹּא מִפְּנֵי כְבוֹד הָרֶגֶל הִתִּירוּ. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ חָל יוֹם לֹ שֶׁלּוֹ לִהְיוֹת בַּשַּׁבָּת מְגַלֵּחַ בְּעֶרֶב שַׁבָּת. וְעוֹד מִן הָדָא דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. עַל כָּל הַמֵּתִים כּוּלָּן שׁוֹלֵל לְאַחַר שִׁבְעָה וּמְאָחֶה לְאַחַר שְׁלִשִּׁים. וְיִשְׁלוֹל יוֹם ז וְיֵאָחֶה יוֹם לֹ. אָמַר רִבִּי חַגַּי. דִּי הוּא שְׁמוּעָתָא כֵן וּשְׁמוּעָתָא כֵן.

הלכה ב

משנה: מִי שֶׁנָּזַר שְׁתֵּי נְזִירִיּוֹת מְגַלֵּחַ אֶת הָרִאשׁוֹנָה יוֹם שְׁלִשִּׁים וְאֶחָד וְהַשְּׁנִיָּיה יוֹם שִׁשִּׁים וְאֶחָד. וְאִם גִּילַּח אֶת הָרִאשׁוֹנָה יוֹם שְׁלִשִּׁים מְגַלֵּחַ אֶת הַשְּׁנִיָּיה יוֹם שִׁשִּׁים וְאִם גִּילַּח יוֹם שִׁשִּׁים חָסֵר אֶחָד יָצָא. זוֹ עֲדוּת הֵעִיד רִבִּי פַּפַּיֵיס עַל מִי שֶׁנָּזַר שְׁתֵּי נְזִירִיּוֹת שֶׁאִם גִּילַּח אֶת הָרִאשׁוֹנָה יוֹם שְׁלִשִּׁים מְגַלֵּחַ אֶת הַשְּׁנִיָּיה יוֹם שִׁשִּׁים וְאִם גִּילַּח יוֹם שִׁשִּׁים חָסֵר אֶחָד יָצָא שְׁיוֹם שְׁלִשִּׁים עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּנְיָן.

הלכה: מִי שֶׁנָּזַר שְׁתֵּי נְזִירִיּוֹת כול'. הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ הָרִאשׁוֹנָה וּבָא לְהִישָּׁעֵן עַל הַשְּׁנִיָּיה. לֹא מָצְאוּ פֶּתַח לָרִאשׁוֹנָה עַד שֶׁמָּצְאוּ פֶּתַח לַשְּׁנִיָּיה. עָלַת לוֹ שְׁנִיָּיה רִאשׁוֹנָה. מַה נָן קַיָּימִין. אִם בְּאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר שְׁתַּיִם. נֵדֶר שֶׁבָּטַל מַחֲצִיתוֹ בָּטַל אֶת כּוּלּוֹ. אִם בְּאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר לֹ יוֹם אֵילּוּ לֹ יוֹם אֵילּוּ. לֹא בְדָא עָלַת לוֹ שְׁנִיָּיה רִאשׁוֹנָה. אֶלָּא כִּי נָן קַיָּימִין בְּאוֹמֵר. הֲרֵינִי

נָזִיר וְנָזִיר. בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ לִנְזִירוּת. אֲבָל אִם אָמַר. אֵילּוּ לִנְזִירוּתִי וְאֵילּוּ לִנְזִירוּת אֲחֶרֶת לֹא בְדָא עָלַת לוֹ שְׁנַיָּיה רְאשׁוֹנָה. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ לָרִאשׁוֹנָה. מִכֵּיוָן שֶׁהֵבִיא קָרְבָּן וְגִילַּח עָלַת לוֹ רְאשׁוֹנָה שְׁנַיָּיה. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא פְּקִיד לַחֲבֵרַיָּיא. אֵין שְׁמַעְתּוֹן מִילָּה מֵרִבִּי אֶלְעָזָר הֲוון יָדְעִין דְּרִבִּי יוֹחָנָן פְּלִיג. עַד שֶׁיָּבִיא כָּל קָרְבְּנוֹתָיו. כְּרַבָּנִין. בְּרַם כְּרִבִּי שְׁמְעוֹן אֲפִילּוּ לֹא הֵבִיא אֶלָּא קָרְבָּן אֶחָד. הִפְרִישׁ שְׁתֵּיהֶן כְּאַחַת אֵין בְּיָדוֹ אֶלָּא אַחַת. הִפְרִישָׁה זוֹ בִּפְנֵי עַצְמָהּ וְזוֹ בִּפְנֵי עַצְמָהּ אוֹ שֶׁהֵבִיא שֶׁלְּזוֹ בְּזוֹ וְשֶׁלְּזוֹ בְּזוֹ לֹא יָצָא. הָא לְקַדֵּשׁ קְדֻשָּׁה. לֹא כֵן תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. קָרְבָּנוֹ לַיי עַל נִזְרוֹ. שֶׁיִּקְדּוֹם נִזְרוֹ לְקָרְבָּנוֹ וְלֹא שֶׁיִּקְדּוֹם קָרְבָּנוֹ לְנִזְרוֹ. שַׁנָּיָא הִיא שֶׁעוֹמֶד בִּנְזִירוּתוֹ. נִיחָא שְׁנַיָּיה רְאשׁוֹנָה. רְאשׁוֹנָה שְׁנַיָּיה. אָמַר רִבִּי יוּדָה. וְהָדָא מְסַיְּיעָא לְרִבִּי אֶלְעָזָר. לֹא כֵן רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא מְפַקֵּד לַחֲבֵרַיָּיא. אֵין שְׁמַעְתּוֹן מִילָּה מֵרִבִּי אֶלְעָזָר הֲוון יָדְעִין דְּרִבִּי יוֹחָנָן פְּלִיג. עַד שֶׁיָּבִיא כָּל קָרְבְּנוֹתָיו. וְסָבְרִין מֵימַר כְּרַבָּנִין. וָכָא כְרִבִּי שִׁמְעוֹן אֲנָן קַיָּימִין. רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי פִּינְחָס. תִּיפְתָּר בִּנְזִירוּתוֹ וּבִנְזִירוּתוֹ שֶׁל בְּנוֹ. בְּדָא עָלַת לוֹ שְׁנַיָּיה רְאשׁוֹנָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. לֹא כֵן סָבְרִנָן מֵימַר בָּאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר. בְּדִין הָיָה שֶׁלֹּא יְהֵא נָזִיר אֶלָּא אַחַת. אַתְּ הוּא שֶׁהֵחֲמַרְתָּה עָלָיו שֶׁיְּהֵא נָזִיר שְׁתַּיִם. לֹא דַייְךְ שֶׁהֵחֲמַרְתְּ עָלָיו שֶׁיְּהֵא נָזִיר שְׁתַּיִם אֶלָּא שֶׁאַתְּ אוֹמֵר. אֵין בְּיָדוֹ כְּלוּם.

הלכה ג

משנה: מִי שֶׁאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר נִיטְמָא יוֹם שְׁלֹשִׁים סָתַר אֶת הַכֹּל. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. אֵינוֹ סָתַר אֶלָּא שִׁבְעָה. הֲרֵינִי נָזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם נִיטְמָא יוֹם שְׁלֹשִׁים סָתַר אֶת הַכֹּל.

הלכה: מִי שֶׁאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר כול׳. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִמְּצוֹרָע לָמַד רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. שֶׁכֵּן מָצִינוּ בֵּין תִּגְלַחַת לְתִגְלַחַת שִׁבְעָה. וְלָמָּה לֹא יְלִיף לָהּ מִנָּזִיר טָמֵא. מְצוֹרָע מְגַלֶּחַ וְחוֹזֵר וּמְגַלֶּחַ. נָזִיר טָמֵא אֵינוֹ מְגַלֶּחַ וְחוֹזֵר וּמְגַלֵּחַ. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין אָמְרִין. בְּפֵירוּשׁ פְּלִיגִין. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מִמְּצוֹרָע לָמַד רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. רִבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר. מִנָּזִיר טָמֵא לָמַד רִבִּי לִיעֶזֶר. וְהָא רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מַה שִׁנָּה בֵּין נָזִיר שֶׁנָּזַר סְתָם לְנָזִיר שֶׁפֵּירֵשׁ. בְּשָׁעָה שֶׁנָּזַר סְתָם מִירֵט אֵינוֹ סוֹתֵר וְהַשְּׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּינְיָין. וּבְשָׁעָה שֶׁפֵּירֵשׁ אִם הָיָה מוֹרֵט סוֹתֵר וְאֵין הַשְּׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּנְיָין.

הלכה ד

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר מֵאָה יוֹם נִיטְמָא יוֹם מֵאָה סָתַר אֶת הַכֹּל וְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לֹא סָתַר אֶלָּא שִׁלּשִׁים. נִיטְמָא יוֹם מֵאָה וְאֶחָד סָתַר שְׁלֹשִׁים יוֹם. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לֹא סָתַר אֶלָּא שִׁבְעָה.

הלכה: הֲרֵינִי נָזִיר מֵאָה יוֹם כול'. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. טַעֲמָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. זֹאת תּוֹרַת הַנָּזִיר בְּיוֹם מְלֹאת. הַמְּטַמֵּא בְּיוֹם מְלֹאת נוֹתְנִין לוֹ תּוֹרַת נָזִיר. שְׁמוּאֵל בַּר בָּא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. נִיטְמָא בְאוֹתָן הַיָּמִים מַה הֵן נִיתָּן לְתוֹרַת נָזִיר. אָמַר רִבִּי שַׁמַּיי. מִכֵּיוָן דְּתֵימַר. נִיתַּק לְתוֹרָתוֹ שֶׁלְּנָזִיר כְּמְטַמֵּא בְּיוֹם מְלֹאת. וְהַמְּטַמֵּא בְּיוֹם מְלֹאת אֵין שְׁבִיעִי עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּינְיָין. רִבִּי מָנָא בָעֵי. אִם מְטַמֵּא בְּתוֹךְ מְלֹאת לָמָּה לִי סוֹתֵר לוֹ יוֹם. לֹא יִסְתּוֹר אֶלָּא ז. אֶלָּא בְּמְטַמֵּא לְאַחַר מְלֹאת שְׁבִיעִי שֶׁלּוֹ עוֹלֶה לוֹ מִן הַמִּינְיָין.

הלכה ה

משנה: מִי שֶׁנָּזַר וְהוּא בְּבֵית הַקְּבָרוֹת אֲפִילוּ הָיָה שָׁם שְׁלֹשִׁים יוֹם אֵין עוֹלִין לוֹ מִן הַמִּנְיָין וְאֵינוֹ מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. יָצָא וְנִכְנַס עוֹלִין לוֹ מִן הַמִּנְיָין וּמֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר לֹא בוֹ בַיּוֹם שֶׁנֶּאֱמַר וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפָּלוּ עַד שֶׁיִּהוּ לוֹ יָמִים רִאשׁוֹנִים.

הלכה: מִי שֶׁנָּזַר וְהוּא בְּבֵית הַקְּבָרוֹת כול'. נָזַר וְהוּא בֵּין הַקְּבָרוֹת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מַתְרִין בּוֹ עַל הַיַּיִן וְעַל הַתִּגְלַחַת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מֵאַחַר שֶׁאֵין מַתְרִין בּוֹ עַל הַטּוּמְאָה אֵין מַתְרִין בּוֹ עַל הַיַּיִן וְעַל הַתִּגְלַחַת. מִחְלָפָה שִׁיטָּתֵיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן. תַּמָּן הוּא אָמַר. מַתְרִין בּוֹ עַל הַיַּיִן וְעַל הַטּוּמְאָה וְעַל הַתִּגְלַחַת. וְכָא הוּא אָמַר אָכֵן. רַבָּנִין דְּקֵיסָרִין. עַל כּוּלָּהּ פְּלִיגִין. דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מַתְרִין בּוֹ עַל הַיַּיִן וְעַל הַתִּגְלַחַת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מֵאַחַר שֶׁאֵין מַתְרִין בּוֹ עַל הַטּוּמְאָה אֵין מַתְרִין בּוֹ לֹא עַל הַיַּיִן וְלֹא עַל הַתִּגְלַחַת.

עוֹדֵינוּ שָׁם. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מַתְרִין עַל הַכֹּל כְּדֵי פְּרִישָׁה וּפְרִישָׁה וְהוּא לוֹקֶה. רִבִּי לָעְזָר אוֹמֵר. אֵינוֹ מְקַבֵּל עַד שֶׁיִּפְרוֹשׁ וְיֶחֱזוֹר. אָמַר רִבִּי בָּא. כָּךְ הָיָה מֵשִׁיב רִבִּי יוֹחָנָן אֶת רִבִּי לָעְזָר. וְהָא כְתִיב לֹא יָבוֹא וְלֹא יִטַּמֵּא. אָמַר לֵיהּ. שֶׁאִם הִתְרוּ בוֹ מִשּׁוּם וְלֹא יָבוֹא לוֹקֶה. מִשּׁוּם לֹא יִטַּמֵּא אֵינוֹ לוֹקֶה. אָמַר רִבִּי הִילָא. מֵהִשְׁתַּחֲוָיָה לָמַד רִבִּי יוֹחָנָן. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. הִשְׁתַּחֲוָה אוֹ שֶׁשָּׁהָא כְּדֵי הִשְׁתַּחֲוָיָה. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. הֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְלִיגִין. בְּמַכּוֹת. הָא קָרְבָּן לֹא. מִן מַה דְּמַר רִבִּי הִילָא. מֵהִשְׁתַּחֲוָיָה לָמַד רִבִּי יוֹחָנָן. הָדָא אָמְרָה. הִיא בַמַּכּוֹת הִיא בַקָּרְבָּן. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה יַיִן כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. פָּתַר לָהּ שֶׁאֵין בֵּית הַבְּלִיעָה פָּנוּי. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. הָיָה מְטַמֵּא לְמֵת כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. פָּתַר לָהּ בְּשׁוֹהֶא עַל כָּל פְּרִישָׁה וּפְרִישָׁה וְהוּא לוֹקֶה. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹחָנָן. כֹּהֵן שֶׁעוֹמֵד בְּבֵית הַקְּבָרוֹת וְהוֹשִׁיטוּ לוֹ מֵת אַחֵר יָכוֹל יְקַבֵּל. תִּלְמוּד לוֹמַר יִטַּמָּא בַעַל בְּעַמָּיו. הֲרֵי שֶׁקִּבֵּל יָכוֹל יְהֵא חַיָּיב. תַּלְמוּד לוֹמַר לְהֵחָלוֹ. אֶת שֶׁהוּא מוֹסִיף חִילּוּל עַל חִילּוּלוֹ. יָצָא זֶה שֶׁאֵינוֹ מוֹסִיף חִילּוּל עַל חִילּוּלוֹ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לְהֵחָלוֹ. יָצָא זֶה שֶׁאֵינוֹ מוֹסִיף חִילּוּל עַל חִילּוּלוֹ. שֶׁלֹּא יֹאמַר. הוֹאִיל וְנִיטְמֵאתִי עַל אַבָּא אֶלְקוֹט עַצְמוֹת פְּלוֹנִי בְיָדִי. לְהֵחָלוֹ. בִּשְׁעַת מִיתָה. רִבִּי אוֹמֵר.

אַף בְּמוֹתָן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. מַחֲלוֹקֶת בֵּינֵיהֶן. וְאַתְיָיא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בַּר וָוא כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. שִׁמְעוֹן בַּר וָוא מִי דְמָךְ הֲוָה אָמַר. הָא נְפִיקָא מִיכָּא וְהָא נְפִיקָא מִיכָּא. יָצָא וְנִכְנַס. רִבִּי טַרְפוֹן פּוֹטֵר וְרִבִּי עֲקִיבָה מְחַייֵב. אָמַר לוֹ רִבִּי טַרְפוֹן. וְכִי מַה הוֹסִיף זֶה חִילּוּל עַל חִילּוּלוֹ. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה. בְּשָׁעָה שֶׁהָיָה שָׁם טָמֵא טוּמְאַת שִׁבְעָה. פֵּירַשׁ טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב. יָצָא וְנִכְנַס טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב. אָמַר לוֹ רִבִּי טַרְפוֹן. עֲקִיבָה. כָּל הַפּוֹרֵשׁ מִמְּךָ כְּפוֹרֵשׁ מֵחַייָו.

רַב אָמַר. יָצָא מוֹנֶה לִנְזִירוּת בְּטָהֳרָה. נִכְנַס בַּשְּׁבִיעִי שֶׁלּוֹ מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה בּוֹ בַיּוֹם. רִבִּי לְעֶזֶר אוֹמֵר. לֹא בּוֹ בַיּוֹם. כַּהֲנָא בְעָא קוֹמֵי רַב. וְאֵין טָעוּן הַזָּיָיה שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי. אָמַר לֵיהּ. תּוֹרָה קָרְאָת לַפּוֹרֵשׁ מִן הַקֶּבֶר טָהוֹר. אַחֲרֵי טָהֳרָתוֹ שִׁבְעַת יָמִים יִסְפְּרוּ לוֹ. שְׁמוּאֵל אָמַר. יָצָא וְהִזָּה שִׁנָּה וְטָבַל. נִכְנַס בּוֹ בַיּוֹם מֵבִיא טוּמְאָה בּוֹ בַיּוֹם. רִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר אוֹמֵר. לֹא בּוֹ בַיּוֹם.

עוּלָּא בַּר יִשְׁמָעֵאל אָמַר. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּנָזִיר טָמֵא. אֲבָל בְּנָזִיר טָהוֹר אַף רִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר מוֹדֵי אֲפִילּוּ אֵין לוֹ מֵהֵיכָן לְהַפִּיל. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא בָּעֵי. יוֹם אֶחָד לִנְזִירוּתוֹ וְיוֹם אֶחָד לִנְזִירוּת בְּנוֹ מַהוּ שֶׁיְּצְטָרְפוּ. מַה נָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁנּוֹלַד בְּנוֹ הַיּוֹם וּמָחָר נִכְנַס הֲרֵי יֵשׁ לוֹ לִנְזִירוּתוֹ שְׁנֵי יָמִים. וְאִם בְּשֶׁנּוֹלַד בְּנוֹ לְמָחָר וְנִכְנַס לְמָחָר הֲרֵי יֵשׁ לִנְזִירוּת בְּנוֹ שְׁנֵי יָמִים. אָמַר רִבִּי מָנָא. תִּיפְתַּר בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת. אָמַר רִבִּי אָבִין. אֲפִילּוּ תֵּימַר בַּחֲצִי הַיּוֹם. לֹא כֵן סָבְרִינָן מֵימַר. תְּחִילַּת הַיּוֹם עוֹלֶה לוֹ. סוֹף הַיּוֹם לִבְנוֹ.

אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. מַה צְרִיכָה לֵיהּ. בְּנָזִיר טָהוֹר. אֲבָל בְּנָזִיר טָמֵא פְּשִׁיטָא לֵיהּ שֶׁאֵין מְצָטָרְפִין. אָמַר רִבִּי מָנָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. לֹא כָּל שֶׁכֵּן הוּא. וּמַה יָמִים שֶׁאֵין עוֹלִין לֹא בִנְזִירוּתוֹ וְלֹא בִנְזִירוּת בְּנוֹ אַתְּ אוֹמֵר. מְצָטָרְפִין. יָמִים שֶׁהֵן עוֹלִין בִּנְזִירוּתוֹ וּבִנְזִירוּת בְּנוֹ אֵינוֹ דִּין שֶׁיְּצָטָרְפוּ. אָמַר רִבִּי מָנָא. תַּמָּן אֵינוֹ רָאוּי לְקַבֵּל הַתָּרָייָה. בְּרַם הָכָא רָאוּי לְקַבֵּל הַתָּרָייָה. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בָּעֵי. כְּמַה דְתֵימַר תַּמָּן עַל דְּרִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר בַּתְּחִילָּה וְהוּא שֶׁיְּהֵא לוֹ מֵהֵיכָן לְהַפִּיל. וּבַסּוֹף אַף עַל פִּי שֶׁאֵין לוֹ מֵאֵיכָן לְהַפִּיל. אָמַר רִבִּי זְעִירָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. נִיטְמָא יוֹם אֶחָד וּמֵאָה סוֹתֵר שְׁלֹשִׁים. וְרִבִּי אֶלְיֶעֶזֶר אוֹמֵר. לֹא סוֹתֵר אֶלָּא שִׁבְעָה. אָמַר לֵיהּ. שְׁמַעְנוּ שֶׁהוּא סוֹתֵר. שְׁמַעְנוּ שֶׁמֵּבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה.

הלכה ו

משנה: מִי שֶׁנָּזַר נְזִירוּת הַרְבֵּה הִשְׁלִים נְזִירוּתוֹ וְאַחַר כָּךְ בָּא לְאֶרֶץ בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים נָזִיר שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים נָזִיר בַּתְּחִילָּה. מַעֲשֶׂה בְּהֵילֵנִי הַמַּלְכָּה שֶׁהָלַךְ בְּנָהּ לַמִּלְחָמָה וְאָמְרָה אִם יָבֹא בְנִי מִן הַמִּלְחָמָה אֶהֱא נְזִירָה שֶׁבַע שָׁנִים וּבָא בְנָהּ מִן הַמִּלְחָמָה וְהָיְתָה נְזִירָה שֶׁבַע שָׁנִים. וּבְסוֹף שֶׁבַע שָׁנִים עָלַת לְאֶרֶץ וְהוֹרוּהָ בֵּית הִלֵּל שֶׁתְּהֵא נְזִירָה

עוֹד שֶׁבַע שָׁנִים אֲחֵרוֹת. וּבְסוֹף שֶׁבַע שָׁנִים נִיטְמֵאת וְנִמְצֵאת נְזִירָה עֶשְׂרִים וְאַחַת שָׁנָה. אָמַר רִבִּי יְהוּדָה לֹא הָיְתָה נְזִירָה אֶלָּא אַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה.

הלכה: מִי שֶׁנָּזַר וכו'. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן אָמַר. אִיתְפַּלְגּוּן רִבִּי חִייָה בַּר יוֹסֵף וְרִבִּי יוֹחָנָן. חַד אָמַר. רִבִּי יוּדָה כְּבֵית שַׁמַּי. וְחָרְנָה אָמַר. סָבַר רִבִּי יוּדָה. שֶׁלֹּא נִטְמְאָה כָּל עִיקָּר. אִין תֵּימַר. רִבִּי יוּדָה כְּבֵית שַׁמַּי. וְתַנֵּי לֹל יוֹם וידֹ שָׁנָה. לָא תַנִּינָן מַתְנֵי חֲדָשִׁים גַּבֵּי שָׁנִים.

הלכה ז

משנה: מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כִיתֵּי עֵדִים מְעִידוֹת אוֹתוֹ. אֵילּוּ מְעִידִין שֶׁנָּזַר שְׁתַּיִם וְאֵילּוּ מְעִידִין שֶׁנָּזַר חָמֵשׁ. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים נֶחְלְקָה הָעֵדוּת וְאֵין כָּאן נְזִירוּת. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים יֵשׁ בִּכְלָל חָמֵשׁ שְׁתַּיִם שֶׁיְּהֵא נָזִיר שְׁתַּיִם.

הלכה: מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כִיתֵּי עֵדִים וכו'. רַב אָמַר. בְּכוֹלֵל נֶחְלְקוּ. אֲבָל בְּפוֹרֵט כָּל עַמָּא מוֹדֵיי. יֵשׁ בִּכְלָל חָמֵשׁ שְׁתַּיִם שֶׁיְּהֵא נָזִיר שְׁתַּיִם. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. בְּמוֹנֶה נֶחְלְקוּ. אֲבָל בְּכוֹלֵל כָּל עַמָּא מוֹדֵיי. נֶחְלְקָה הָעֵדוּת אֵין כָּאן נְזִירוּת. הֵיי דֵי נוֹ כוֹלֵל. הֵיי דֵי נוֹ מוֹנֶה. כוֹלֵל. אָהֵן אוֹמֵר. תַּרְתֵּיי. וְאָהֵן דְּמַר. חָמֵשׁ. מוֹנֶה. אָהֵן אָמַר. חָדָא תַּרְתֵּיי. וְאָהֵן אָמַר. תְּלַת אַרְבַּע חָמֵשׁ. רַב אָמַר. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת לֹא בָטְלָה עֵדוּת. וְרִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת בָּטְלָה עֵדוּת. דִּבְרֵי הַכֹּל מַכְחֵשׁ עֵדוּת לְאַחַר עֵדוּת לֹא בָטְלָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן כְּדַעְתֵּיהּ. דְּמַר רִבִּי בָּא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הוּחְזָק מְמוֹנֶה. זֶה אוֹמֵר. מִן הַכִּיס מוֹנֶה. וְזֶה אוֹמֵר. מִן הַצְּרוֹר מוֹנֶה. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת אוֹף רַב מוֹדֶה שֶׁבָּטְלָה הָעֵדוּת. מַה פְלִיגִין. בְּשֶׁהָיוּ שְׁנֵי כִיתֵּי עֵדִים. אֵילּוּ אוֹמְרִים. מִן הַכִּיס מָנָה. וְאֵילּוּ אוֹמְרִים. מִן הַצְּרוֹר מָנָה. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת בָּטְלָה הָעֵדוּת. וּכְרַב לֹא בָטְלָה הָעֵדוּת. זֶה אוֹמֵר. בַּמַּקֵל הֲרָגוֹ. וְזֶה אוֹמֵר. בַּסַּיָּיף הֲרָגוֹ. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת אוֹף רַב מוֹדֶה שֶׁבָּטְלָה עֵדוּת. מַה פְלִיגִין. כְּשֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כִיתוֹת עֵדִים. אֵילּוּ אוֹמְרִים. בַּמַּקֵל הֲרָגוֹ. וְאֵילּוּ אוֹמְרִים. בַּסַּיָּיף הֲרָגוֹ. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת בָּטְלָה הָעֵדוּת. וּכְרַב לֹא בָטְלָה הָעֵדוּת. אֵילּוּ אוֹמְרִים. לַדְּרוֹם פָּנָה. וְאֵילּוּ אוֹמְרִים. לַצָּפוֹן פָּנָה. כָּל עַמָּא מוֹדוּ. הַכְחֵשׁ עֵדוּת בְּתוֹךְ עֵדוּת לֹא בָטְלָה עֵדוּת. חֵייֶלֵיהּ דְּרַב מִן הָדָא. רִבִּי יוּדָה וְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמְרִין. הוֹאִיל וְזוֹ וְזוֹ מוֹדוֹת שֶׁאֵינוֹ קַיָּים הֲרֵי אֵילּוּ יִנָּשְׂאוּ. וְלֹא שְׁמִיעַ דְּמַר רִבִּי לָעְזָר. מוֹדֶה רִבִּי לִיעֶזֶר בְּעֵדִים. מַה בֵּין עֵדִים מַה בֵּין צָרָה. לֹא חָשְׁשׁוּ דְּבַר צָרָה אֵצֶל חֲבֵירְתָהּ כְּלוּם. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רַב. אֶחָד חֲקִירוֹת וְאֶחָד בְּדִיקוֹת בִּזְמָן שֶׁהֵן מַכְחִישׁוֹת זוֹ אֶת זוֹ עֵדוּתָן בְּטֵילָה. אָמַר רִבִּי מָנָא. פְּתַר לָהּ רַב עֵד בְּעֵד. אָמַר רִבִּי אָבִין. אֲפִילּוּ תֵימָא כַּת בְּכַת. שַׁנְייָא הִיא דִינֵי נְפָשׁוֹת. דִּכְתִיב צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדּוֹף.

תַּנֵּי. לֹא נֶחְלְקוּ רִבִּי יִשְׁמָעֵאל וְרִבִּי עֲקִיבָה עַל מִי שֶׁהָיוּ שְׁתֵּי כִיתֵּי עֵדִים מְעִידוֹת אוֹתוֹ שֶׁיְּהֵא נָזִיר כַּקַּל שֶׁבָּהֶן. וְעַל מַה נֶחְלְקוּ. עַל שְׁנֵי עֵדִים. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. נֶחְלְקָה הָעֵדוּת וְאֵין נְזִירוּת. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. יֵשׁ בְּכְלָל חָמֵשׁ שְׁתַּיִם. שֶׁיְּהֵא נָזִיר שְׁתַּיִם.

פרק ד

הלכה א

משנה: מִי שֶׁאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר וַאֲנִי וַאֲנִי וַאֲנִי כּוּלָּן נְזִירִין. הוּתַּר הָרִאשׁוֹן הוּתְּרוּ כוּלָּן הוּתַּר הָאַחֲרוֹן הָאַחֲרוֹן מוּתָּר וְכוּלָּן אֲסוּרִין. הֲרֵינִי נָזִיר וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר פִּי כְפִיו וּשְׂעָרִי כִשְׂעָרוֹ הֲרֵי זֶה נָזִיר. הֲרֵינִי נָזִיר וְשָׁמְעָה אִשְׁתּוֹ וְאָמְרָה וַאֲנִי מֵיפֵר אֶת שֶׁלָּהּ וְשֶׁלּוֹ קַיָּים. הֲרֵינִי נְזִירָה וְשָׁמַע בַּעֲלָהּ וְאָמַר וַאֲנִי אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר.

הלכה: מִי שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר. וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר. וַאֲנִי כול'. כֵּן הִיא מַתְנִיתָא. וַאֲנִי וַאֲנִי. מָאן תַּנָּא וָוִים. רִבִּי יוּדָה. בְּרַם כְּרִבִּי מֵאִיר. אֲנִי אֲנִי. מַתְנִיתָא שֶׁהָיוּ כוּלָּהֶם בְּתוֹךְ כְּדֵי דִיבּוּרוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן. תַּנֵּי. הוּתַּר הָאֶמְצָעִי. מֻמָּנוּ וּלְמַטָּן מוּתָּר. מֻמָּנוּ וּלְמַעֲלָן אָסוּר. מַתְנִיתָא אֲפִילּוּ אֵין כּוּלָּהֶם בְּתוֹךְ כְּדֵי דִיבּוּרוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן אֶלָּא בְּתוֹךְ כְּדֵי דִיבּוּרוֹ שֶׁלָּזֶה וְזֶה בְּתוֹךְ כְּדֵי דִיבּוּרוֹ שֶׁלָּזֶה. כַּמָּה הוּא כְּדֵי דִיבּוּרוֹ. רִבִּי סִימוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. כְּדֵי שְׁאֵילַת שָׁלוֹם בֵּין אָדָם לַחֲבֵירוֹ. אַבָּא בַּר בַּר חָנָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּדֵי שְׁאֵילַת שָׁלוֹם בֵּין הָרַב לַתַּלְמִיד וְיֹאמֶר לוֹ. שָׁלוֹם עָלֶיךָ רִבִּי.

אֶחָד שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר מֵאָה יוֹם. וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר. וַאֲנִי מֵאָה יוֹם. וְחָזַר וְאָמַר. וַאֲנִי. נַעֲשָׂה עִיקָּר טְפֵילָה. אֶחָד שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר. וְאָמַר. אֲנִי. בְּתוֹךְ דִּיבּוּרוֹ שֶׁלְּרִאשׁוֹן. וְשָׁמַע חֲבֵירוֹ וְאָמַר. וַאֲנִי. בְּתוֹךְ כְּדֵי דִיבּוּרוֹ שֶׁלַּשֵּׁנִי. הוּתַּר הָרִאשׁוֹן הוּתַּר הַשֵּׁנִי. הוּתַּר הַשֵּׁנִי לֹא הוּתַּר הַשְּׁלִישִׁי. אֶחָד שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר שְׁתַּיִם. וְשָׁמְעוּ שְׁנַיִם וְאָמְרוּ. וְאָנוּ. נְזִירִין שְׁתַּיִם אוֹ כָּל אֶחָד וְאֶחָד שְׁתַּיִם. הוּא הוּתַּר הוּתְּרוּ הֵן. לֹא הוּתַּר הוּא. שְׁנַיִם שֶׁאָמְרוּ. הֲרֵי אָנוּ נְזִירִין. וְשָׁמַע אֶחָד וְאָמַר. וַאֲנִי. תַּחַת שְׁנֵיהֶן נָזִיר אוֹ תַּחַת כָּל אֶחָד וְאֶחָד נָזִיר. הוּתְּרוּ הֵן הַיּוֹם הוּא. הוּתַּר הֵן לֹא הוּתְּרוּ הֵן.

פִּי מִן הַיַּיִן. רֹאשִׁי מִן הַתִּגְלַחַת. יָדַי מִן הַטּוּמְאָה. רַגְלַי מִן הַטּוּמְאָה. רֹאשִׁי נָזִיר. כְּבֵידִי נְזִירָה. נָזִיר. הִילּוּכִי נָזִיר דִּיבּוּרִי נָזִיר. לֹא אָמַר כְּלוּם. לָמָּה. שֶׁהִתְפִּיס אֶת הַנֶּדֶר בְּדָבָר שֶׁהַנְּשָׁמָה תְּלוּיָה בּוֹ. נֶדֶר נֶדֶר. מַה נֶּדֶר שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן דָּבָר שֶׁהַנְּשָׁמָה תְּלוּיָה בּוֹ. אַף נֶדֶר שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן דָּבָר שֶׁהַנְּשָׁמָה תְּלוּיָה בּוֹ.

הֲרֵינִי נָזִיר וְאַת כּוֹל'. הוּתַּר הוּא הִיא הוּתְּרָה. הוּתְּרָה הִיא הוּא לֹא הוּתַּר.

מָה הֵן וְאָנִי. מָה אַתְּ עָבַד לָהּ. בְּאָמֵן וְקַיָּים לָךְ. אוֹ יָפֶה עָשִׂית. דְּחַיָּיה רוֹבָה וְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה רוֹבָה. תַּנֵּי. הָאִשָּׁה שֶׁנָּזְרָה בַנָּזִיר וְשָׁמַע בַּעֲלָהּ וְאָמַר לָהּ. מָה רָאִית שֶׁתְּזוֹרִי. מַדּוּעַ עָשִׂית שֶׁנָּזַרְתְּ. וְלֹא הָיִיתִי רוֹצָה שֶׁתְּזוֹרִי. אֵין כָּאן נֶדֶר אֵין כָּאן שְׁבוּעָה. לֹא אָמַר כְּלוּם. אֲבָל אִם אָמַר. יָפֶה עָשִׂית שֶׁנָּזַרְתְּ. וְכָךְ הָיִיתִי רוֹצָה שֶׁתְּזוֹרִי. וְאִילּוּ לֹא נָזַרְתְּ הָיִיתִי מַזִּירָךְ. תַּנֵּי רִבִּי חִייָה. כּוּלָּהֶם אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר. תַּנֵּי רִבִּי הוֹשַׁעְיָה. כּוּלָּהֶם יָכוֹל לְהָפֵר. עַד שֶׁיֹּאמַר בְּאָמֵן וְקַיָּים לִיךְ עוֹד אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר.

הלכה ב

משנה: הֲרֵינִי נָזִיר וְאַתְּ וְאָמְרָה אָמֵן מֵפֵר אֶת שֶׁלָּהּ וְשֶׁלּוֹ בָּטֵל. הֲרֵינִי נְזִירָה וְאַתָּה וְאָמַר אָמֵן אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר.

הלכה: הוּתְּרָה הִיא הוּתַּר הוּא. הוּתַּר הוּא לֹא הוּתְּרָה הִיא. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְתוֹלֶה נִדְרוֹ בָהּ. בְּאוֹמֵר עַל מְנָת וְאַתְּ.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הַבַּעַל שֶׁאָמַר. אֵין כָּאן נֶדֶר אֵין כָּאן שְׁבוּעָה. לֹא אָמַר כְּלוּם. זָקֵן שֶׁאָמַר. מוּפָּר לֵיךְ בָּטֵל לֵיךְ. לֹא אָמַר כְּלוּם. אֶלָּא זֶה כְהֵילְכָתוֹ וְזֶה כְהֵילְכָתוֹ. הַבַּעַל אוֹמֵר. מוּפָּר לֵיךְ בָּטֵל לֵיךְ. וְזָקֵן אוֹמֵר. אֵין כָּאן נֶדֶר אֵין כָּאן שְׁבוּעָה.

הלכה ג

משנה: הָאִשָּׁה שֶׁנָּדְרָה בַנָּזִיר וְהָיְתָה שׁוֹתָה בַיַּיִן וּמִיטַּמָּא לַמֵּתִים הֲרֵי זוֹ סוֹפֶגֶת אֶת הָאַרְבָּעִים. הֵיפֵר לָהּ בַּעֲלָהּ וְהִיא לֹא יָדְעָה שֶׁהֵיפֵר לָהּ בַּעֲלָהּ וְהָיְתָה שׁוֹתָה בַיַּיִן וּמִיטַּמָּא לַמֵּתִים אֵינָהּ סוֹפֶגֶת אֶת הָאַרְבָּעִים. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אִם אֵינָהּ סוֹפֶגֶת אֶת הָאַרְבָּעִים תִּסְפּוֹג מַכַּת מַרְדּוּת.

הלכה: הָאִשָּׁה שֶׁנָּדְרָה בַנָּזִיר כול'. מַלְקוּת תּוֹרָה אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת. אוֹמְדִין אוֹתוֹ. אִם יֵשׁ מַלְקִין אוֹתוֹ וְאִם לָאו אֵין מַלְקִין אוֹתוֹ. מַכּוֹת מַרְדּוּת חוֹבְטִין אוֹתוֹ עַד שֶׁיְּקַבֵּל אוֹ עַד שֶׁתֵּצֵא נַפְשׁוֹ.

כְּתִיב וַיֵּי יִסְלַח לָהּ. מַגִּיד שֶׁטָּעוּנָה סְלִיחָה. כְּשֶׁהָיָה רִבִּי יַעֲקֹב מַגִּיעַ לְפָסוּק זֶה הָיָה אוֹמֵר. מִי שֶׁנִּתְכַּוֵּון שֶׁיַּעֲלֶה בְיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר וְעָלָה בְיָדוֹ בְּשַׂר כְּשֵׁירָה צָרִיךְ כַּפָּרָה. הַמִּתְכַּוֵּין שֶׁיַּעֲלֶה בְיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר וְעָלָה בְיָדוֹ בְּשַׂר חֲזִיר עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

תַּנֵּי. הָאִשָּׁה שֶׁנָּדְרָה בַנָּזִיר וְשָׁמְעָה חֲבֵירָתָהּ וְאָמְרָה. וַאֲנִי. וְשָׁמַע בַּעֲלָהּ שֶׁלְּרִאשׁוֹנָה וְאָמַר. מוּפָר לֵיךְ. הָרִאשׁוֹנָה מוּפֶרֶת וְהַשְּׁנִייָה אֲסוּרָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אִם אָמְרָה. לֹא נִתְכַּוָּונְתִּי אֶלָּא לִהְיוֹת כְּמוֹתָהּ וּכְיוֹצֵא בָהּ. אַף הַשְּׁנִייָה מוּפֶרֶת.

תַּמָּן תַּנִּינָן. רִבִּי לְעָזָר אוֹמֵר. עַד שֶׁיֹּאמַר שְׁבוּעָה בָאַחֲרוֹנָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. עַד שֶׁיֹּאמַר שְׁבוּעָה עַל כַּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. נִמְצָא שֶׁאֵין בְּיָדוֹ חִטִּים פָּטוּר עַל הַשְּׂאֹר. אָמַר

רִבִּי אַבָּא. אוֹף רִבִּי יוּדָה מוֹדֶה בָּהּ. נִמְצָא שֶׁאֵין בְּיָדוֹ חִיטִּין מָהוּ שֶׁתְּחוּל עָלָיו שְׁאָר הַמִּינִין. חֲבֵרַיָּיא אָמְרִין. לֹא חָלָה. רִבִּי זְעִירָא אָמַר. חָלָה. אָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. מַתְנִיתָא מְסַיְּיעָא לַחֲבֵרַיָּיא. הָאִשָּׁה שֶׁנָּזְרָה בַּנָּזִיר וְשָׁמְעָה חֲבֵירָתָהּ וְאָמְרָה. וַאֲנִי. וְשָׁמַע בַּעֲל הָרִאשׁוֹנָה וְהֵפֵר לָהּ. הָרִאשׁוֹנָה מוּתֶּרֶת וְהַשְּׁנִיָּיה אֲסוּרָה. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אִם אָמְרָה. לֹא נִתְכַּוְונָתִי אֶלָּא לִהְיוֹת כְּמוֹתָהּ וּכְיוֹצֵא בָהּ. אַף הַשְּׁנִיָּיה מוּתֶּרֶת. מִפְּנֵי שֶׁאָמְרָה. לִהְיוֹת כְּמוֹתָהּ וּכְיוֹצֵא בָהּ. הָא אִם לֹא אָמְרָה. לִהְיוֹת כְּמוֹתָהּ וּכְיוֹצֵא בָהּ. הָרִאשׁוֹנָה מוּתֶּרֶת וְהַשְּׁנִיָּיה אֲסוּרָה. מָה אִם תַּמָּן שֶׁאֵין שָׁם עִיקַּר נְזִירוּת אַתְּ אוֹמֵר. חָלָה. כָּאן שֶׁיֵּשׁ כָּאן עִיקַּר שְׁבוּעָה לֹא כָּל שֶׁכֵּן. מָהוּ דְאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן נִמְצָא שֶׁאֵין בְּיָדוֹ חִיטִּין וּפָטוּר עַל הַשְּׁאָר. בְּמַתְפִּישׁ. בְּאוֹמֵר. שְׁעוֹרִין יְהוּ כְּחִיטִּין. כּוּסָּמִין יְהוּ כְּחִיטִּין.

פְּשִׁיטָא דָּא מִילְּתָא. לֹא הֵיפֵר לָהּ בַּעֲלָהּ שֶׁלָּרִאשׁוֹנָה וְעָבְרָה עַל נִדְרָהּ לוֹקָה. שְׁנַיָּיה מָהוּ שֶׁתִּלְקֶה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. מֵאַחַר שֶׁזּוֹ לוֹקָה זוֹ לוֹקָה. אָמַר רִבִּי לָא. רִבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. וְתַיְיעֶשֶׂה שְׁנַיָּיה כְּאוֹמֶרֶת. הֲרֵינִי נְזִירָה לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם. רִבִּי שִׁמְעוֹן כְּדַעְתֵּיהּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן פּוֹטֵר. שֶׁלֹּא נִתְנַדֵּב כְּדֶרֶךְ הַמִּתְנַדְּבִין.

הלכה ד

משנה: הָאִשָּׁה שֶׁנָּזְרָה בַנָּזִיר הִפְרִישָׁה אֶת בְּהֶמְתָּהּ וְאַחַר כָּךְ הֵיפֵר לָהּ בַּעֲלָהּ אִם שֶׁלּוֹ הָיְתָה בְּהֵמָה תֵּצֵא וְתִרְעֶה בָּעֵדֶר. וְאִם מִשֶּׁלָּהּ הָיְתָה בְּהֵמָה הַחַטָּאת תָּמוּת וְהָעוֹלָה תִּיקָּרֵב עוֹלָה וּשְׁלָמִים יִקָּרְבוּ שְׁלָמִים וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לֶחֶם. הָיוּ לָהּ מָעוֹת סְתוּמִים יִפְּלוּ לִנְדָבָה. מָעוֹת מְפוֹרָשִׁים דְּמֵי חַטָּאת יֵלְכוּ לְיַם הַמֶּלַח לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה יָבִיאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. דְּמֵי שְׁלָמִים יָבִיאוּ שְׁלָמִים וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לֶחֶם.

הלכה: הָאִשָּׁה שֶׁנָּזְרָה בַנָּזִיר כול'. הָא לִיקְדֵּשׁ קְדֻשָּׁה. אֶלָּא בְּשֶׁנִּתַּן לָהּ אַחֵר מַתָּנָה וְאָמַר לָהּ. עַל מְנָת שֶׁלֹּא יְהֵא לְבַעֲלִיךְ רְשׁוּת בָּהֶן. שֶׁלָּהּ הֵן. אָמַר רִבִּי מַתַּנְיָה. בַּמְשַׁלְּטָת עַל נְכָסָיו. וְאִם בָּא וּמִיחָה לֹא קְדֻשָּׁה. וְאִם לָאו קְדֻשָּׁה.

תַּמָּן אַתְּ מוֹצֵא אוֹמֵר. תִּרְעֶה בָּעֵדֶר. וְכָא אַתְּ אָמַר אָכֵן. תַּמָּן הַזָּקֵן עוֹקֵר אֶת הַנָּדֶר מֵעִיקָּרוֹ. בְּרֹם הָכָא אֵינוֹ עוֹקֵר אֶלָּא מִיכָּן וְלָבֹא.

מִי מֵיפֵר אֶת שֶׁעָלֶיהָ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. גְּזֵירַת הַכָּתוּב הִיא. הֵפֵר אֶת נִדְרָהּ. הֵפֵר אֶת מַה שֶׁעָלֶיהָ. מִי שֶׁהוּא הֵיפֵר נִדְרָהּ הוּא מֵיפֵר מַה שֶׁעָלֶיהָ.

תַּנֵּי. אֵין טְעוּנִין לֹא לֶחֶם וְלֹא זְרוֹעַ. רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בְּעֵי. שְׁלָמִים בָּאִין לְאַחַר מִיתָה. (בְּרִיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן) מָהוּ שֶׁיִּטְעֲנוּ לֶחֶם. חָזַר וָמַר. וְכֵן בַּחַיִּים. לֹא עַל הַבְּטָלָה הֵן בָּאִין. אַתְּ אָמַר. טְעוּנִין לֶחֶם. וְכָא טְעוּנִין לֶחֶם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵה. פְּשִׁיטָה לְרִבִּי בּוּן בַּר חִייָה בִּשְׁלָמִים הַבָּאִין לְאַחַר הַפָּרָה שֶׁאֵין טְעוּנִין לֶחֶם. מַה בֵּין מִיתָה מַה בֵּין הַפָּרָה. מִיתָה כְּבָר נִרְאוּ לְהִיטָּעֵן

לֶחֶם. הֲפָרָה לֹא נִרְאוּ לְהִטָּעֵן לֶחֶם. תַּנֵּי. אִשָּׁם לְאַחַר הֲפָרָה. אֵין אָשָׁם לְאַחַר מִיתָה. מֵתָה אֵין אֲשָׁמָהּ קָרֵב. שֶׁאֵין לָךְ אָשָׁם קָרֵב לְאַחַר מִיתָה. הֵיפֵּר לָהּ אֲשָׁמָהּ קָרֵב. שֶׁאֵין לָךְ אָשָׁם בָּא עַל הַבַּטָּלָה כָּזֶה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. מוֹתָר נְזִירִים לַנְּזִירִים. מוֹתָר נָזִיר לִנְדָבָה. אָמַר רַב חִסְדָּא. וְהוּא שֶׁקָּרְבָה חַטָּאתוֹ בַּסּוֹף. וְאִם קָרְבוּ שְׁלָמָיו בַּסּוֹף מוֹתָרוֹ שְׁלָמִים. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. אֲפִילּוּ קָרְבוּ שְׁלָמָיו לְבַסּוֹף הֲלָכָה אַחַת הִיא בַּנָּזִיר שֶׁתְּהֵא מוֹתָרוֹ נְדָבָה. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַייְעָה לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרִבִּי זְעִירָא. אֵילּוּ הֵן מָעוֹת סְתוּמִין. כָּל שֶׁדְּמֵי חַטָּאוֹת מֵיתוֹת מְעוּרְבוֹת בָּהֶן. וַאֲפִילּוּ הִפְרִישׁ דְּמֵי חַטָּאוֹת מֵתוֹת מִתּוֹכָן מָעוֹת סְתוּמִין הֵן. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרַב חִסְדָּא. אֵילּוּ לְחַטָּאתִי וְהַשְׁאָר לִנְזִירוּתִי. וָמֵת. מוֹעֲלִין בְּכוּלָּן וְאֵינָן מוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. וְלֹא אָמַר. וְאִם מֵת יִפָּלוּ בִּנְדָבָה.

אָמַר רַב חִסְדָּא. מוֹתָר לֶחֶם נָזִיר יִרְקַב. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְיֵאוּת. לְהַקְרִיבוֹ בְּפָנֵי עַצְמוֹ אֵי אַתָּה יָכוֹל. שֶׁאֵין לָךְ אָשָׁם קָרֵב בִּפְנֵי עַצְמוֹ. לְהַקְרִיבוֹ עִם נְזִירוּת אֲחֶרֶת אֵין אַתְּ יָכוֹל. שֶׁאֵין לָךְ נְזִירוּת בָּאָה עַל לֶחֶם. לְפוּם כֵּן צָרַךְ לוֹמַר. מוֹתָר לֶחֶם נָזִיר יִרְקַב. סָבְרִין מֵימַר. הוּא מוֹתַר לַחְמוֹ הוּא מוֹתַר נְסָכָיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. מוֹתַר נְסָכָיו קָדְשֵׁי קָדָשִׁים אֵינוּן יִפָּלוּ לִנְדָבָה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. שְׁמוּאֵל וְרַב חִסְדָּא וְרִבִּי אֶלְעָזָר שְׁלָשְׁתָּן אָמְרוּ דָּבָר אֶחָד. רַב חִסְדָּא. הָהֵן דְּהָכָא. שְׁמוּאֵל. דְּמַר רִבִּי יוֹסֵי. עַד תַּמָּן שְׁמַעַת קָל רַב יְהוּדָה שְׁאַל לְרַבֵּינוּ שְׁמוּאֵל. הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ וָמֵת. אָמַר לֵיהּ. יִפָּלוּ לִנְדָבָה. מוֹתָר עֲשִׂירִית הָאֵיפָה שֶׁלּוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יוֹלִיכֵם לְיַם הַמֶּלַח. רִבִּי לְעָזָר אוֹמֵר. יִפָּלוּ בִּנְדָבָה.

רִבִּי בָּא בְּשֵׁם רַב. מָעוֹת סְתוּמִין. אֵין בְּהֵמָה סְתוּמָה. אָמַר רַב שֵׁשֶׁת. וְתַנֵּי כֵן. יָכוֹל לֹא יֵצֵא בְּקָרְבָּן אֲבִיו בִּבְהֵמָה שֶׁהִפְרִישׁ מִן הַקַּלָּה לַחֲמוּרָה וּמִן הַחֲמוּרָה לַקַּלָּה מִן הַקַּלָּה לַקַּלָּה וּמִן הַחֲמוּרָה לַחֲמוּרָה. שֶׁכֵּן אֵינוֹ מְגַלֶּחַ עַל בְּהֵמַת אֲבִיו נְזִירוּת. אֶבֶל יֵצֵא בְּקָרְבָּן אֲבִיו בְּמָעוֹת שֶׁהִפְרִישׁ מִן הַקַּלָּה לַחֲמוּרָה וּמִן הַחֲמוּרָה לַקַּלָּה וּמִן הַקַּלָּה לַקַּלָּה וּמִן הַחֲמוּרָה לַחֲמוּרָה. שֶׁכֵּן הוּא מְגַלֶּחַ עַל מָעוֹת נְזִירוּת. בִּזְמַן שֶׁהֵן סְתוּמִין לֹא בִזְמַן שֶׁהֵן מְפוֹרָשִׁין. תִּלְמוּד לוֹמַר קָרְבָּנוֹ. בְּקָרְבָּנוֹ הוּא יוֹצֵא. אֵינוֹ יוֹצֵא בְּקָרְבָּנוֹ שֶׁלְּאָבִיו. כְּשֶׁהוּא אֶצֶל הַמָּעוֹת הוּא מַזְכִּיר סְתוּמִין.

בְּהֵמָה אֵין עָלֶיהָ הֵילְכוֹת סְתוּמִין כַּתְּחִילָּה. יֵשׁ עָלֶיהָ הֵילְכוֹת סְתוּמִין בַּסּוֹף. מָעוֹת יֵשׁ עֲלֵיהֶן הֵילְכוֹת סְתוּמִין בַּתְּחִילָּה. וְאֵין עֲלֵיהֶן הֵילְכוֹת סְתוּמִין בַּסּוֹף. מָעוֹת יֵשׁ עֲלֵיהֶן הֵילְכוֹת סְתוּמִין בַּתְּחִילָּה. דְּתַנִּינָן. הָיוּ לָ[הּ] מָעוֹת סְתוּמִין יִפָּלוּ לִנְדָבָה. בְּהֵמָה יֵשׁ עָלֶיהָ הֵילְכוֹת סְתוּמִין בַּסּוֹף. דִּתְנַן. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר. הֵבִיא שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת וְלֹא פֵירֵשׁ. יֵשׁ עֲלֵיהֶן הֵילְכוֹת סְתוּמִין בַּתְּחִילָּה. דִּתְנַן. אֵילּוּ לְחַטָּאתִי וּשְׁאָר לִשְׁאָר נְזִירוּתִי. וָמֵת.

מוֹעֲלִין בְּכוּלָּן וְאֵין מוֹעֲלִין בְּמִקְצָתָן. אֵין עֲלֵיהֶן הִילְכוֹת סְתוּמִין בַּסּוֹף. כְּשֶׁהֶבִיא מְעוֹת וְחִילְּלָן עַל בְּהֵמָה. הִפְרִישׁ חֲמוֹר כְּמַפְרִישׁ מָעוֹת. הִפְרִישׁ שׁוֹר. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן רִבִּי חִייָה בַּר לוּלְיָינִי תְּרֵיהוֹן אָמְרִין בְּשֵׁם שַׁמַּי. חַד אָמַר. כְּמַפְרִישׁ מָעוֹת. וְחַד אָמַר. כְּמַפְרִישׁ בְּהֵמָה.

הלכה ה

משנה: נִזְרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדְּמִים אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֲפִילּוּ נִשְׁחֲטָה עָלָיו אַחַת מִכָּל הַבְּהֵמוֹת אֵינוֹ יָכוֹל לְהָפֵר. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּתִגְלַחַת הַטַּהֲרָה אֲבָל בְּתִגְלַחַת הַטּוּמְאָה יָפֵר שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹמַר אִי אֶיפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְנוּוָּלֶת. רִבִּי אוֹמֵר אַף בְּתִגְלַחַת הַטַּהֲרָה יָפֵר שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹמַר אִי אֶיפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְגוּלַּחַת.

הלכה: נִזְרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדְּמִים כול'. מֵיפֵר לָהּ מִפְּנֵי שַׁעֲרָהּ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רִבִּי יַסָּא בֶּן חֲנִינָה. גְּזֵירַת הַכָּתוּב הִיא. הֵפֵר נְדָרֶיהָ. הֵיפֵר מַה שֶּׁעָלֶיהָ. בְּשָׁעָה שֶׁהוּא מֵיפֵר נְדָרֶיהָ מֵיפֵר מַה שֶּׁעָלֶיהָ. אָמַר רִבִּי לָעְזָר. דִּרְבִּי שִׁמְעוֹן הִיא. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. מִשֶּׁנִּיתַּק מִלֹּא תַעֲשֶׂה לַעֲשֵׂה. רַבָּנִין אָמְרִין. וְאַחַר יִשְׁתֶּה הַנָּזִיר יַיִן. אַחַר כָּל הַמַּעֲשִׂים הַלָּלוּ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֲפִילּוּ אַחַר מַעֲשֶׂה יְחִידִי. אָמַר חִזְקִיָּה. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי בֵּיבִי. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּתִגְלַחַת טַהֲרָה. אֲבָל בְּתִגְלַחַת טוּמְאָה יָפֵר. שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹמַר אִי אֶיפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְנוּוָּלֶת. הָא תִגְלַחַת טַהֲרָה אֵינָהּ מְנוּוָּלֶת. מָאן דְּאִית לֵיהּ תִּגְלַחַת אֵינָהּ מְנוּוָּלֶת. לֹא רִבִּי שִׁמְעוֹן. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בַּר אָבוּן. אוֹף רִבִּי דִּכְוותָהּ. רִבִּי אוֹמֵר. אוֹף בְּתִגְלַחַת יָפֵר. שֶׁהוּא יָכוֹל לוֹמַר. אִי אֶיפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְגוּלַּחַת. וְיֵימַר. אִי אֶיפְשִׁי בְּאִשָּׁה מְנוּוָּלֶת וּמְגוּלַּחַת. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לֹא אָמַר רִבִּי יוּדָה אֶלָּא בַּחַטָּאת. שֶׁחַטָּאת פְּסוּלָה שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ. מֵעַתָּה אֲפִילּוּ בַּחַיִּים אֵינָהּ נִמְסֶרֶת לַגִּבּוֹהַּ אֶלָּא בִּשְׁחִיטָה.

הלכה ו

משנה: הָאִישׁ מַדִּיר אֶת בְּנוֹ בַּנָּזִיר וְאֵין הָאִשָּׁה מַדֶּרֶת אֶת בְּנָהּ בַּנָּזִיר. כֵּיצַד גִּילַּח אוֹ שֶׁגִּילְּחוּהוּ קְרוֹבִים. מִיחָה אוֹ שֶׁמִּיחוּהוּ קְרוֹבִים. הָיְתָה לוֹ בְּהֵמָה מְפוֹרֶשֶׁת הַחַטָּאת תָּמוּת. וְהָעוֹלָה תִּקָּרֵב עוֹלָה. וְהַשְּׁלָמִים יִקָּרְבוּ שְׁלָמִים וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לֶחֶם. הָיוּ לוֹ מָעוֹת סְתוּמִים יִפְּלוּ לִנְדָבָה. מָעוֹת מְפוֹרָשִׁין דְּמֵי חַטָּאת יֵלְכוּ לְיַם הַמֶּלַח לֹא נֶהֱנִין וְלֹא מוֹעֲלִין. דְּמֵי עוֹלָה יָבוֹאוּ עוֹלָה וּמוֹעֲלִין בָּהֶן. דְּמֵי שְׁלָמִים יָבִיא שְׁלָמִים וְנֶאֱכָלִין לְיוֹם אֶחָד וְאֵינָן טְעוּנִין לֶחֶם. הָאִישׁ מְגַלֵּחַ עַל נְזִירוּת אֲבִיו וְאֵין הָאִשָּׁה מְגַלַּחַת עַל נְזִירוּת אֲבִיהָ. כֵּיצַד מִי שֶׁהָיָה אָבִיו נָזִיר וְהִפְרִישׁ מָעוֹת סְתוּמִים עַל נְזִירוּתוֹ וּמֵת וְאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר עַל מְנָת שֶׁאֲגַלַּח עַל מָעוֹת אַבָּא. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי הֲרֵי אֵילּוּ יִפְּלוּ לִנְדָבָה אֵין זֶה מְגַלֵּחַ

עַל נְזִירוּת אֲבִיו. אֵיזֶהוּ מְגַלֶּחַ עַל נְזִירוּת אֲבִיו. מִי שֶׁהָיָה הוּא וְאָבִיו נְזִירִים וְהִפְרִישׁ אָבִיו מָעוֹת סְתוּמִים לִנְזִירוּתוֹ וָמֵת זֶהוּ שֶׁמְּגַלֶּחַ עַל נְזִירוּת אֲבִיו.

הלכה: הָאִישׁ מַדִּיר וכו׳. אִישׁ. אֵין לִי אֶלָּא אִישׁ. אִשָּׁה מְנַיִין. תִּלְמוּד לוֹמַר. צָרוּעַ. בֵּין אִישׁ בֵּין אִשָּׁה בֵּין קָטָן. אִם כֵּן לָמָּה נֶאֱמַר אִישׁ. לְעִנְיַן שֶׁלְּמַטָּן. הָאִישׁ פּוֹרֵעַ וּפוֹרֵם. אֵין הָאִשָּׁה פּוֹרַעַת וּפוֹרֶמֶת.

הָאִישׁ מַדִּיר וְהָאִישׁ מְגַלֵּחַ. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי מֵאִיר. כֹּל דְּבָרִים מְקוּבָּלִי בֵּית שַׁמַּי וּמְחוּמְרֵי בֵּית הִלֵּל וְזֶה אֶחָד מֵהֶן. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. אֵין הָאִישׁ מַדִּיר אֶת בְּנוֹ בַּנָּזִיר. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. מַדִּיר בְּנוֹ בַּנָּזִיר. תַּנֵּי בְנֵי זְרֵי מֵרֵחֶם. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַד שֶׁיָּבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. עַד שֶׁיָּבוֹא לְעוֹנַת נְדָרִים. הַכֹּל מוֹדִין שֶׁאִם יָבוֹא לְעוֹנַת נְדָרִים שֶׁאֵינוֹ מַזִּירוֹ. גִּילַּח אוֹ שֶׁגִּילְּחוּהוּ קְרוֹבִים. מִיחָה אוֹ שֶׁמִּיחוּהוּ קְרוֹבִים בְּכָל לְשׁוֹנוֹת כְּמִי שֶׁמִּיחָה. יָשַׁב לוֹ לִפְנֵי הַסַּפָּר כְּמִי שֶׁלֹּא מִיחָה. קָרוֹב מָהוּ שֶׁיִּמְחֶה.

מָהוּ שֶׁתָּחוּל עָלָיו נְזִירוּתוֹ וּנְזִירוּת אָבִיו כְּאַחַת. מַעֲשֶׂה בְּיִרְבִּי חֲנִינָה בֶּן חֲנִינָה שֶׁהַדִּירוֹ אָבִיו וְהָיָה רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל בּוֹדְקוֹ אִם הֵבִיא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. אָמַר לוֹ. מִפְּנֵי מַה אַתָּה בּוֹדְקֵינִי. אִם נְזִירוּת אַבָּא עָלַי הֲרֵינִי נָזִיר וְאִם לָאו הֲרֵינִי נָזִיר מִכְּבָר. עָמַד רַבָּן גַּמְלִיאֵל וּנְשָׁקוֹ עַל רֹאשׁוֹ וְאָמַר לוֹ. בָּטוּחַ אֲנִי שֶׁאֵי אַתָּ יוֹצֵא מִן הַזִּיקָנָה עַד שֶׁתּוֹרֶה הוֹרָאוֹת בְּיִשְׂרָאֵל. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בַּר צָדוֹק. אֲנִי רְאִיתִיו יוֹשֵׁב וְדוֹרֵשׁ בְּיִבְנֶה.

רִבִּי אָחָא רִבִּי אִימִּי אָמַר. רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה שָׁאַל. מְלִיקַת הָעוֹף שֶׁלּוֹ מָהוּ שֶׁתֵּיאָכֵל. עַד דְּאַתְּ מַקְשֵׁי לֵיהּ לְמְלִיקַת הָעוֹף קְשֵׁיתָהּ לִשְׁחִיטַת הָעוֹף. תַּמָּן סָפֵק אֶחָד. וְכָא שְׁנֵי סְפֵיקוֹת. אָמַר רִבִּי מָנִי. וַאֲפִילוּ הָכָא סָפֵק אֶחָד הוּא. כְּהָדָא דְתַנֵּי. הַנּוֹחֵר וְהַמְעַקֵּר אֵין בּוֹ מִשּׁוּם שְׁחִיטַת חוּלִּין בָּעֲזָרָה. רַבָּנִין דְּקַיְסָרִין בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. אֲפִילוּ סָפֵק אֶחָד אֵינוֹ. כְּמָאן דְּאָמַר. אֵין שְׁחִיטַת הָעוֹף מְחוּוֶּרֶת מִדְּבַר תּוֹרָה. וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ. וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁחוּט.

עַד כְּדוֹן בְּשָׁוִין. הוּא נָזִיר אַחַת וּבְנוֹ נָזִיר שְׁתַּיִם. הוּא וּבְנוֹ נָזִיר אַחַת. הוּא נָזִיר טָהוֹר וּבְנוֹ נָזִיר טָמֵא. הוּא נָזִיר טָמֵא וּבְנוֹ נָזִיר טָהוֹר.

מַאי טַעֲמָא דְּרִבִּי יוֹסֵי. קָרְבָּנוֹ לַיי עַל נִזְרוֹ. שֶׁיְּקַדֵּם קָרְבָּנוֹ לְנִזְרוֹ. וְלֹא שֶׁיְּקַדֵּם נִזְרוֹ לְקָרְבָּנוֹ. הֲווֹן בְּעֵיי מֵימַר. רִבִּי יְהוּדָה יוֹדֵי לְרִבִּי יוֹסֵי. אַשְׁכְּחֵיהּ אָמַר. לֹא דוֹ מוֹדוּ לְדוֹ וְלֹא דוֹ מוֹדוּ לְדוֹ.

פרק ה

הלכה א

משנה: בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֶקְדֵּשׁ טָעוּת הֶקְדֵּשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הֶקְדֵּשׁ. כֵּיצַד אָמַר שׁוֹר שָׁחוֹר שֶׁיֵּצֵא מִבֵּיתִי רִאשׁוֹן הֲרֵי הוּא הֶקְדֵּשׁ וְיָצָא לָבָן בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֶקְדֵּשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הֶקְדֵּשׁ. דֵּינָר זָהֹב שֶׁיַּעֲלֶה בְיָדִי רִאשׁוֹן הֲרֵי הוּא הֶקְדֵּשׁ וְעָלָה שֶׁלְכֶסֶף בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֶקְדֵּשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הֶקְדֵּשׁ. חֲבִית שֶׁלְיַיִן שֶׁתַּעֲלֶה בְיָדִי רִאשׁוֹנָה הֲרֵי הִיא הֶקְדֵּשׁ וְעָלְתָה שֶׁלְשֶׁמֶן בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים הֶקְדֵּשׁ וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ הֶקְדֵּשׁ.

הלכה: בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים הֶקְדֵּשׁ טָעוּת הֶקְדֵּשׁ כול'. תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמִּתְכַּוִּין לוֹמַר תְּרוּמָה וְאָמַר מַעֲשֵׂר וְאָמַר תְּרוּמָה. עוֹלָה וְאָמַר שְׁלָמִים. שְׁלָמִים וְאָמַר עוֹלָה. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. בָּא לוֹמַר חוּלִּין וְאָמַר עוֹלָה. קִדְּשָׁה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. בְּמִתְכַּוִּין לְהַקְדִּישׁ אָנָן קַיָּימִין אֶלָּא שֶׁהוּא טוֹעֶה מִשּׁוּם דָּבָר אחת. הִיא מַתְנִיתָא מַה הִיא. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה בְּמַחְלוֹקֶת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי דִּבְרֵי הַכֹּל.

בִּשְׁפָתַיִם. לֹא בַּלֵּב. יָכוֹל שֶׁאֲנִי מוֹצִיא אֶת הַגּוֹמֵר בַּלֵּב. תַּלְמוּד לוֹמַר לְבַטֵּא. שְׁמוּאֵל אָמַר. הַגּוֹמֵר בְּלֵב אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיּוֹצִיא בִשְׂפָתָיו. וְהָתַנִּי. כֹּל נָדִיב לֵב. וֶה הַגּוֹמֵר בַּלֵּב. אַתָּה אוֹמֵר. וֶה הַגּוֹמֵר בַּלֵּב. אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא הַמּוֹצִיא בִשְׂפָתָיו. כְּשֶׁהוּא אוֹמֵר מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמוֹר וְעָשִׂיתָ הֲרֵי הַמּוֹצִיא בִשְׂפָתָיו אָמוּר. הָא מַה אֲנִי מְקַיֵּים כֹּל נָדִיב לֵב. וֶה הַגּוֹמֵר בַּלֵּב. מָאן דְּמַר שְׁמוּאֵל לְקָרְבָּן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַמְכַנֵּס מָעוֹת וְאָמַר. הֲרֵי אֵילּוּ לִשְׁקָלַי. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. מוֹתָרָן נָדָבָה. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. מוֹתָרָן חוּלִּין. שֶׁאֲבִיא מֵהֶן שְׁקָלַי. שָׁוִין שֶׁמּוֹתָרָן חוּלִּין. אֵילּוּ לְחַטָּאתִי. שָׁוִין שֶׁמּוֹתָרֵיהֶן נָדָבָה. מֵהֶן חַטָּאתִי. שָׁוִין שֶׁמּוֹתָרֵיהֶן חוּלִּין. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי אֶלְעָזָר. מַה פְּלִיגִין. בְּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט. אֲבָל בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר נָדָבָה. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי בֵּיבִי בְּשֵׁם רִבִּי לָעְזָר. מַה פְּלִיגִין. בְּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט. אֲבָל בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר חוּלִּין. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי בֵּיבִי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן. מַה בֵּין שְׁקָלִים לַחַטָּאת. אֶלָּא שֶׁהַשְׁקָלִים יֵשׁ לָהֶן קִיצְבָּה. מָה נָן קַיָּימִין. אִם בְּאוֹמֵר. שֶׁאֲבִיא מֵהֶן שְׁקָלִים. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר נָדָבָה. אִם בְּאוֹמֵר. שֶׁאֲבִיא מֵהֶם חַטָּאתִי. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁהַמּוֹתָר חוּלִּין. אֶלָּא כֵּן אָנָן קַיָּימִין בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ. שְׁקָלִים עַל יְדֵי שֶׁשְּׁקָלִים מִן הַתּוֹרָה מוֹתָרָן חוּלִּין. חַטָּאת עַל יְדֵי שֶׁאֵין קְצָבָתָן מִן הַתּוֹרָה מוֹתָרָהּ נָדָבָה. מָה עָבַד לָהּ רִבִּי יוֹסֵי. פָּתַר לָהּ בְּמְכַנֵּס פְּרוֹטְרוֹט כְּבֵית הִלֵּל.

הִפְרִישׁ שִׁקְלוֹ. סָבוּר הוּא שֶׁהוּא חַיָּיב וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב. לֹא קָדַשׁ. הִפְרִישׁ שְׁנַיִם. סָבוּר שֶׁחַיָּיב שְׁנַיִם וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אוֹתוֹ הַשֵּׁינִי מָה אַתְּ עָבַד לֵיהּ. סָבַר שֶׁהוּא חַיָּיב וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב. בְּאוֹמֵר. אֵילּוּ. הִפְרִישׁ חַטָּאתוֹ. סָבוּר שֶׁהוּא חַיָּיב וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב. לֹא קָדְשָׁה. הִפְרִישׁ שְׁתַּיִם. סָבוּר שֶׁהוּא חַיָּיב שְׁתַּיִם וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אוֹתָהּ הַשְּׁנִייָה מָה אַתְּ עָבַד לָהּ. סָבוּר שֶׁחַיָּיב וְנִמְצָא שֶׁאֵינוֹ חַיָּיב. אוֹ בְאוֹמֵר. אֵילּוּ.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הָאוֹמֵר. הֲרֵי עָלַי בַּמַּחֲבַת. וְהֵבִיא בַמַּרְחֶשֶׁת. בַּמַּרְחֶשֶׁת. וְהֵבִיא בַמַּחֲבַת. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. דְּבֵית שַׁמַּי הִיא. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִים. הֶקְדֵּשׁ טָעוּת הֶקְדֵּשׁ. רִבִּי זְעִירָה בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְלָמָּה לִי נָן פְּתִרִין לֵהּ דִּבְרֵי הַכֹּל בְּאוֹמֵר בַּמַּחֲבַת אָמַרְתִּי. אֲבָל אִם אָמַר. הֲרֵי עָלַי בַּמַּחֲבַת. וְחָזַר וְאָמַר. בַּמַּרְחֶשֶׁת. יָצָא. אָתָא רִבִּי חֲנִינָא וְרִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. רִבִּי יִרְמְיָה בָעֵי. אָמַר. הֲרֵי עָלַי אוֹ בַמַּחֲבַת אוֹ בַמַּרְחֶשֶׁת. וְחָזַר וְאָמַר. בַּמַּחֲבַת. וְחָזַר וְאָמַר. בַּמַּרְחֶשֶׁת. רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי בְשֵׁם רִבִּי אָחָא רִבִּי חָמָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. קוֹבָעָן אֲפִילּוּ בְפֶה. סָבְרִין מֵימַר. אֲפִילּוּ יָמִים טוֹבִים קוֹבְעִין. אֲפִילּוּ כֵלִים קוֹבְעִין.

תַּמָּן תַּנִּינָן. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. עֲשָׂה שׁוֹגֵג כְּמֵזִיד בַּתְּמוּרָה. וְלֹא עֲשָׂה שׁוֹגֵג כְּמֵזִיד בְּמוּקְדָּשִׁין. חִזְקִיָּה אָמַר. לְשׁוֹגֵג בְּלֹא תַעֲשֶׂה וּלְמֵימִר בְּלֹא תַעֲשֶׂה. אֲבָל אִם בָּא לוֹמַר חוּלִּין וְאָמַר עוֹלָה. קָדְשָׁה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. בָּא לוֹמַר חוּלִּין וְאָמַר עוֹלָה. קָדְשָׁה. אֲבָל אִם בָּא לוֹמַר עוֹלָה וְאָמַר חוּלִּין לֹא קָדְשָׁה. וַתְיָיא דְּרִבִּי יוֹחָנָן כְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יוּדָה בְּתְמוּרָה כפרתה דְּרִבִּי יִרְמְיָה עַל דְּבֵית שַׁמַּי בְּמוּקְדָּשִׁין. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן נִיחָא. עֲשָׂה שׁוֹגֵג כְּמֵזִיד בְּתְמוּרָה. וְלֹא עֲשָׂה שׁוֹגֵג כְּמֵזִיד בְּמוּקְדָּשִׁין. בְּמַקְדִּישׁ בְּכוֹר. וּמִי קָדַשׁ. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי חִייָה וְרִבִּי אָחָא רִבִּי יָסָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. הִקְדִּישׁ בְּכוֹר וְעָלָה לַמִּזְבֵּחַ אֲפִילּוּ לְדָמִים לֹא קָדַשׁ. הִקְדִּישׁ בַּעַל מוּם לַמִּזְבֵּחַ אֲפִילּוּ בְתְמוּרָה לֹא קָדְשָׁה. אֶלָּא הַמַּקְדִּישׁ בַּעַל מוּם עוֹבֵר. וּמְחוּבָּר הוּא לְמַכּוֹת. אָמַר רִבִּי יוּדָן אָבוֹי דְּרִבִּי מַתַּנְיָה. תִּיפְתָּר בְּמְקַדֵּשׁ תְּמִימִין לְבֶדֶק הַבַּיִת.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יוּדָה בְּשִׁיטַּת אֲבִיו. הִקְדִּישׁ תְּמִימִים לְבֶדֶק הַבַּיִת עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה. מְנַיִין בְּלֹא תַעֲשֶׂה. תַּלְמוּד לוֹמַר וְיָדַבֵּר יי אֶל מֹשֶׁה לֵאמוֹר. לָאו אָמוּר. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. רִבִּי הֲוָה יְתִיב מַתְנֵי בְּפָרָשַׁת אֵין מֵמִירִין בִּבְכוֹר וְחוֹלִין אָבוֹי דְּבַר פְּדָיָיה. חַמְתֵּיהּ רִבִּי. אָמַר. אֲנָא יָדַע מָה אֲנָא אֲמַר כְּדוֹן אֲנָא מֵימַר וַיְדַבֵּר יי אֶל מֹשֶׁה לֵאמוֹר. לֹא יֵימַר דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. וּכְתִיב כֵּן. דַּמַר רִבִּי אִמִּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. גּוֹרְעִין לִדְרוֹשׁ מִתְּחִילַּת הַפָּרָשָׁה לְסוֹפָהּ. רִבִּי חֲנִינָה בְשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. וַאֲפִילּוּ בְאֶמְצַע הַתֵּיבָה. וְיָצַקְתָּ עָלֶיהָ שֶׁמֶן מִנְחָה הִיא. וְיָצַקְתָּ מִשֶּׁמֶן מִשְׁחָה. לְרִבּוֹת כָּל הַמְּנָחוֹת לִיצִיקָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. שׁוֹם הַיְתוֹמִין שְׁלֹשִׁים יוֹם. שׁוֹם הֶקְדֵּשׁ שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּמַכְרִיזִין בַּבּוֹקֶר וּבָעֶרֶב. אָמַר רִבִּי מָנָא. רִבִּי לִיעֶזֶר חָשַׁשׁ עַל הַעֲרָמָה. רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא חָשַׁשׁ עַל הַעֲרָמָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. אַתְיָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּבֵית שַׁמַּי וּדְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ כְּבֵית הִלֵּל. דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּבֵית שַׁמַּי. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִים. אָדָם נִשְׁאָל עַל הֶקְדֵּישׁוֹ. וְהוּא דַּהֲוָה אָמַר. אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. וּדְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ כְּבֵית הִלֵּל. דְּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵין אָדָם נִשְׁאָל עַל הֶקְדֵּישׁוֹ. וְהוּא דַּהֲוָה אָמַר. צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. מַה נַפְשֵׁךְ. תְּהֵא בּוֹ הָאִישׁ הַזֶּה שֶׁיִּשָּׁאֵל עַל הֲנָיָיתוֹ. מוֹדֶה רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּעֶרֶב שֶׁהוּא צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. מָה אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בְּמַתָּנָה. מִכְּיוָן שֶׁהוּא נוֹתֵן מַתָּנָה בְּעַיִן יָפָה אֵינוֹ צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. אוֹ מֵאַחַר שֶׁהוֹרַע כּוֹחוֹ וְהוּא חוֹזֵר בּוֹ צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. קְרֵיבָתֵיהּ דְּרִבִּי חַגַּיי הֲוָה בַּעַל חַיָּיב קָרְטֵס. אָתָא מָרֵי חוֹבָא וְטָרַף. אָתָא עוֹבְדָא קוֹמֵי דְּרִבִּי אָחָא. אָמַר. צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. אֵין צָרִיךְ לְהַדִּיר הֲנָיָיה. אָמְרִין חֲבֵרַיָּיא קוֹמֵי רִבִּי אָחָא רִבִּי יוֹסֵי. יְאוּת אָמַר רִבִּי אָחָא. דְּאִין חָזַר הוּא עָלֶיהָ לֹא אָתֵי מָרֵי חוֹבָה וְטָרַף. אָמַר לוֹן רִבִּי יוֹסֵי. עַבְדָּה לוֹן תַּכְשִׁיטִין עַבְדָּה לוֹן פָּרָה פָּרְנוֹן. אָמַר רִבִּי חַגַּיי. מִשָּׁה. יְאוּת אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וּנְפַק עוֹבְדָא כְּרִבִּי אָחָא. תַּמָּן אַתְּ אָמַר. תֵּצֵא וְתִרְעֶה בָעֵדֶר. וְכָא אַתְּ אָמַר אָכֵין. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. תַּמָּן לִנְזִירוּתוֹ נִשְׁאַל. מִכֹּחַ נְזִירוּת יָצְאוּ קָרְבְּנוֹתָיו לַחוּלִין.

רִבִּי יִרְמְיָה בְּשֵׁם רִבִּי חוּנָה רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁאֵין נִשְׁאָל עַל תְּמוּרָתוֹ. מַה פְלִיגִין. בְּהֶקְדֵּישׁוֹ. שֶׁבֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. כְּשֵׁם שֶׁאֵין אָדָם נִשְׁאָל עַל תְּמוּרָתוֹ כָּךְ אֵין נִשְׁאָל עַל הֶקְדֵּישׁוֹ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים. אָדָם נִשְׁאָל עַל הֶקְדֵּישׁוֹ וְאֵין נִשְׁאָל עַל תְּמוּרָתוֹ.

רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ בְּשֵׁם בַּר קַפָּרָא. אִם תּוֹפְשׂוֹ מִשֵּׁם שׁוֹר מִשֵּׁם רֹאשׁוֹן. שׁוֹר שְׁחוֹר שֶׁיֵּצֵא מִבֵּית רֹאשׁוֹן. וְיָצָא לָבָן וְיָצְאוּ שְׁחוֹרִין אַחֲרָיו. אַתְּ תּוֹפְשׂוֹ מִשּׁוּם רֹאשׁ לַשְּׁחוֹרִים. שׁוֹר לָבָן שֶׁיֵּצֵא מִבֵּיתִי רֹאשׁוֹן. וְיָצָא שָׁחוֹר וְיָצְאוּ לְבָנִים אַחֲרָיו. אַתְּ תּוֹפְשׂוֹ מִשּׁוּם רֹאשׁ לַלְּבָנִים. שׁוֹר שֶׁעָמַד עַל הָאֲבוּס. וְנִמְצָא רָבוּץ. רָבוּץ. וְנִמְצָא עוֹמֵד. יְהֵא בָּהּ כְּהָדָא דָּמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נִתְכַּוֵּון לִתְרוֹם כְּרֵי חִיטִּין וְתָרַם שְׂעוֹרִים. בַּלַּיְלָה לֹא עָשָׂה כְלוּם. בַּיּוֹם מַה שֶּׁעָשָׂה עָשׂוּי. שְׁחַמְתִּית. וְנִמְצֵאת אַגְרוֹן. אֲפִילוּ בַּיּוֹם לֹא עָשָׂה כְלוּם. אַיִל. לֹא כְלוּם. עֶגֶל. אֵין. דִּכְתִיב וְעֶגֶל בֶּן בָּקָר לְחַטָּאת. כֶּבֶשׂ. לֹא כְלוּם. סְלָעִים. לֹא כְלוּם. פְּרוֹטְרוֹט. לֹא כְלוּם. דֵּינָר זָהָב. קֹדֶשׁ.

הלכה ב

משנה: מִי שֶׁנָּדַר בַּנְּזִיר וְנִשְׁאַל לַחֲכָמִים וְאָסְרוּ מוֹנֶה מִשְּׁעָה שֶׁנָּדַר. נִשְׁאַל לַחֲכָמִים וְהִתִּירוּ הָיְתָה לוֹ בְהֵמָה מוּפְרֶשֶׁת תֵּצֵא וְתִרְעֶה בָעֵדֶר. אָמְרוּ בֵית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּאי אֵין אַתֶּם

מוֹדִין בָּזֶה שֶׁהוּא הֶקְדֵּשׁ טָעוּת שֶׁתֵּצֵא וְתִרְעֶה בָעֵדֶר. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּאי אִי אַתֶּם מוֹדִין בְּמִי שֶׁטָּעָה וְקָרָא לַתְּשִׁיעִי עֲשִׂירִי וְלָעֲשִׂירִי תְּשִׁיעִי וּלְאַחַד עָשָׂר עֲשִׂירִי שֶׁהוּא מְקוּדָּשׁ. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הִלֵּל לֹא הַשֵּׁבֶט קִידְּשׁוֹ. וּמָה אִילּוּ טָעָה וְהִנִּיחַ אֶת הַשֵּׁבֶט עַל הַשְּׁמִינִי וְעַל שְׁנַיִם עָשָׂר שֶׁמָּא עָשָׂה כְּלוּם. אֶלָּא כְּתוּב שֶׁקִּידֵּשׁ אֶת הָעֲשִׂירִי הוּא קִידֵּשׁ אֶת הַתְּשִׁיעִי וְאֶת אַחַד עָשָׂר.

הלכה: מִי שֶׁנָּדַר בַּנָּזִיר כול'. תַּנֵּי. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. מִשָּׁעָה שֶׁנִּשְׁאַל. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. מִשָּׁעָה שֶׁנָּזַר. מַה נָן קַיְימִין. אִם בֶּשֶׁגִּילְגֵּל בְּנִזְרוֹ. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי מִשָּׁעָה שֶׁנִּשְׁאַל. אִם בְּשֶׁלֹּא גִילגֵּל בְּנִזְרוֹ. כָּל עַמָּא מוֹדֵיי מִשָּׁעָה שֶׁנָּזַר. אֶלָּא כִּי נָן קַיְימִין בְּשֶׁעָתִיד לִישָּׁאֵל. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. מִכֵּיוָן שֶׁעָתִיד לִישָּׁאֵל מְגַלְגֵּל הוּא. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים. אִילּוּ גִילגֵּל לֹא הָיָה נִשְׁאַל. הֲרֵי שֶׁנָּזַר וְהָיָה מְגַלְגֵּל בְּנִזְרוֹ אֵין נִשְׁאָלִין לוֹ אֶלָּא אִם כֵּן נָהַג בָּהֶן בְּאִיסּוּר כַּיָּמִים שֶׁנָּהַג בָּהֶן בְּהֵיתֵר. דִּבְרֵי רִבִּי יוּדָה. אָמַר רִבִּי יָסָא. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בְּנִזְרוֹ מְרוּבֶּה. אֲבָל בְּנִזְרוֹ מְמוּעָט דַּייוֹ שְׁלֹשִׁים יוֹם. וּמַה בֵּין נִזְרוֹ מְרוּבֶּה לְנִזְרוֹ מְמוּעָט. אֶלָּא אָכֵן הוּא. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בְּזֶמֶן שֶׁגִּילגֵּל בְּנִזְרוֹ זְמַן מְרוּבֶּה. אֲבָל גִּילגֵּל בְּנִזְרוֹ זְמַן מְמוּעָט דַּייוֹ שְׁלֹשִׁים. מַה נָן קַיְימִין. בְּשֶׁגִּילגֵּל בְּטוּמְאָה כָּל עַמָּא מוֹדֵיי שֶׁסְּתַר הַכֹּל. אִם בְּשֶׁלֹּא גִילגֵּל בְּתִגְלַחַת כָּל עַמָּא מוֹדוּיֵי שֶׁלֹּא סָתַר אֶלָּא לֹל יוֹם. אֶלָּא כֵּן אָנָן קַיְימִין בְּשֶׁגִּילגֵּל בַּיַּיִן. בְּעוֹמֵד בְּתוֹךְ נְזִירוּתוֹ. אֲבָל בְּעוֹמֵד לְאַחַר נְזִירוּתוֹ אַכּל סָתַר.

תַּמָּן תַּנִּינָן. קָרָא לַתְּשִׁיעִי עֲשִׂירִי וְלָעֲשִׂירִי תְּשִׁיעִי וּלְאַחַד עָשָׂר עֲשִׂירִי. שְׁלָשְׁתָּן מְקוּדָּשִׁין. הַתְּשִׁיעִי נֶאֱכַל בְּמוּמוֹ וְהָעֲשִׂירִי מַעֲשֵׂר וְאַחַד עָשָׂר קָרֵב שְׁלָמִים. יִהְיֶה קוֹדֶשׁ. מְלַמֵּד שֶׁהַקְּדוּשָּׁה חָלָה עַל הַתְּשִׁיעִי וְעַל אַחַד עָשָׂר. יָכוֹל יִקָּרְבוּ שְׁנֵיהֶן. תַּלְמוּד לוֹמַר בָּקָר. בָּקָר לְרַבּוֹת אַחַד עָשָׂר. בֶּן בָּקָר לְהוֹצִיא אֶת הַתְּשִׁיעִי. מָה רָאִיתָ לְרַבּוֹת אַחַד עָשָׂר וּלְהוֹצִיא תְּשִׁיעִי. אַחַר שֶׁרִיבָּה הַכָּתוּב מִיעֵט. שֶׁתִּימְצָא אוֹמֵר. אֵימָתַי הַקּוֹדֶשׁ עוֹשֶׂה תְמוּרָה לְפָנָיו אוֹ לְאַחֲרָיו. הֲוֵי אוֹמֵר. לְאַחֲרָיו. מְרֻבֶּה אֲנִי אַחַד עָשָׂר שֶׁהוּא אַחַר הַקְּדוּשָּׁה. וּמוֹצִיא אֲנִי אֶת הַתְּשִׁיעִי שֶׁהוּא לִפְנֵי הַקְּדוּשָּׁה.

עַד כְּדוֹן כְּסָבוּר בּוֹ שֶׁהוּא עֲשִׂירִי וְקָרוּי עֲשִׂירִי. הָיָה יוֹדֵעַ בּוֹ שֶׁהוּא תְּשִׁיעִי וְקָרָיֵין עֲשִׂירִי. חֲבֵרַיָּיא אָמְרִין. קָדַשׁ. רִבִּי יוּדָן אָמַר. לֹא קָדַשׁ. מַתְנִיתָא מְסַיְיעָא לַחֲבֵרַיָּיא. אָמְרוּ בֵּית הִלֵּל לְבֵית שַׁמַּי. אֵין אַתֶּם מוֹדִין. שֶׁתֵּצֵא וְתִרְעֶה בָעֵדֶר. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית שַׁמַּי. אִי אַתֶּם מוֹדִין בְּמִי שֶׁטָּעָה וְקָרָא לַתְּשִׁיעִי עֲשִׂירִי וְלָעֲשִׂירִי תְּשִׁיעִי וּלְאַחַד עָשָׂר עֲשִׂירִי שֶׁהוּא מְקוּדָּשׁ. וְאֵינָן מְקַבְּלִין מִינְּהוֹן. דִּלְמָא כֵן יְתִיבוּנוֹן. מָה אַתֶּם מֵשִׁיבִין אוֹתָנוּ מִן דָּבָר שֶׁהָיָה קָדוֹשׁ שֶׁלֹּא בְטָעוּת עַל דָּבָר שֶׁהוּא קָדוֹשׁ בֵּין בְּטָעוּת בֵּין שֶׁלֹּא בְטָעוּת. כַּיי דְּמַר רִבִּי אִמִּי. עֲשִׂירִי הֲוֵי בְתְשׁוּבָה. אוֹ יֵיבָא כַּיי דְּמַר רִבִּי נָסָא. כְּאֵינַשׁ דְּאִית לֵיהּ תְּרֵין טַעֲמִין וּמְתִיב חַד מִנְּהוֹן.

הלכה ג

משנה: מִי שֶׁנָּזַר בַּנָּזִיר וְהָלַךְ לְהָבִיא אֶת בְּהֶמְתּוֹ וּמְצָאָהּ שֶׁנִּגְנְבָה אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְנְבָה בְּהֶמָה נָזַר הֲרֵי זֶה נָזִיר. וְאִם מִשֶּׁנִּגְנְבָה בְּהֶמָה נָזַר אֵינוֹ נָזִיר. זוֹ טָעוּת טָעָה נַחוּם אִישׁ הַמָּדִי כְּשֶׁעָלוּ נְזִירִין מִן הַגּוֹלָה וּמָצְאוּ בֵּית הַמִּקְדָּשׁ חָרֵב אָמַר לָהֶם נַחוּם אִישׁ הַמָּדִי אִילּוּ הֱיִיתֶם יוֹדְעִים שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ עָתִיד לְיֵחָרֵב נוֹזְרִין הֱיִיתֶם. אָמְרוּ לוֹ לָאו וְהִתִּירָן נַחוּם אִישׁ הַמָּדִי. וּכְשֶׁבָּא דָּבָר אֵצֶל חֲכָמִים אָמְרוּ כָּל שֶׁנָּזַר עַד שֶׁלֹּא חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נָזִיר וּמִשֶּׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ אֵינוֹ נָזִיר.

הלכה: מִי שֶׁנָּזַר בַּנָּזִיר וְהָלַךְ לְהָבִיא אֶת בְּהֶמְתּוֹ כול'. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם בְּשֶׁרָאָה בְהֶמָה עוֹבֶרֶת בַּשּׁוּק וְאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר עַל בְּהֵמָה זֹאת שֶׁעָבְרָה. אֲפִילּוּ מִשֶּׁנִּגְנְבָה בְהֵמָה נָזִיר. אִם כְּסָבוּר שֶׁיֵּשׁ לוֹ וְנִמְצָא שֶׁאֵין לוֹ. כָּךְ אָנוּ אוֹמְרִים. הָיָה עָשִׁיר וְהֶעֱנִי תִּיפָּקַע מִמֶּנּוּ נְזִירוּתוֹ. אֲלָּא אָכֵן אֲנָן קַיְימִין. בְּאוֹמֵר. הֲרֵינִי נָזִיר עַל הַבְּהֵמָה שֶׁיֵּשׁ לִי בְתוֹךְ הַבַּיִת. וְהָלַךְ וּמְצָאָהּ שֶׁנִּגְנְבָה. אִם עַד שֶׁלֹּא נִגְנְבָה הַבְּהֵמָה נָזַר הֲרֵי זֶה נָזִיר. אִם מִשֶּׁנִּגְנְבָה הַבְּהֵמָה נָזַר אֵין זֶה נָזִיר. תַּלְמִידוֹהִי דְּרִבִּי חִייָה בַּר לוּלְיָינָא אָמְרִין. רִבִּי יוּדָה שְׁאֵל. הֶחֱזִירוּהָ הַגַּנָּבִים בַּלַּיְלָה. לְמַפְרֵעַ חָזַר עָלֶיהָ נְזִירוּתוֹ אוֹ מִיכָּן וְלִבָּא.

זוֹ טָעוּת טָעָה נַחוּם אִישׁ הַמָּדִי. מַה טָּעָה. שֶׁפָּתַח לָהֶם בְּנוֹלָד. אָמַר לָהֶם נַחוּם אִישׁ הַמָּדִי. אִילּוּ הֱיִיתֶם יוֹדְעִין שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ עָתִיד לְיֵחָרֵב נוֹדְרִין הֱיִיתֶם. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. הֲוָה צָרִיךְ מֵימַר לוֹן. לֹא הֱיִיתֶם יוֹדְעִין שֶׁכְּבָר נִתְנַבְּאוּ הַנְּבִיאִים לָכֶם שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ עָתִיד לְיֵחָרֵב. לֹא הֲווֹת כְּנוֹלָד. אָמַר לוֹן רִבִּי הִילָא. עוֹד הוּא כְּנוֹלָד. יָכְלִין הֲווֹן מֵימַר. יְדְעִין הֲוֵינָן. אֶלָּא הֲוֵינָן סָבְרִינָן דְּמִילַּייָא רְחִיקִין. הֶחָזוֹן אֲשֶׁר הוּא חוֹזֶה לְיָמִים רַבִּים.

תַּנֵּי. שְׁלֹשׁ מֵאוֹת נְזִירִין עָלוּ בִימֵי שִׁמְעוֹן בֶּן שֶׁטַח. מֵאָה וַחֲמִשִּׁים מְצָאוֹ לָהֶם פֻּתַּח. וּמֵאָה וַחֲמִשִּׁים לֹא מְצָאוֹ לָהֶם. אָתָא גַבֵּי יַנַּאי מַלְכָּא. אֲמַר לֵיהּ. אִית הָכָא תִּלַּת מְאָוִון נְזִירִין בְּעֵיי תִּשַּׁע מְאָוִון קָרְבָּנִין. הַב אַתְּ פַּלְגָּא מִן דִּידָךְ וַאֲנָא פַלְגָּא מִן דִּידִי. שְׁלַח לֵיהּ אַרְבַּע מְאָה וַחֲמִשִּׁין. אֲזַל לִישְׁנָא בִישָּׁא אֲמַר לֵיהּ. לָא יְהַב מִדִּידֵיהּ כְּלוּם. שְׁמַע יַנַּאי מַלְכָּא וְכָעַס. שְׁמַע שִׁמְעוֹן בֶּן שֶׁטַח וְעָרַק. לִבְתַר יוֹמִין סָלְקִין בְּנֵי נַשׁ רַבְרְבִין מִמַּלְכוּתָא דְפָרַס. אָמְרוּ לֵיהּ. נְהִירִין הֲווֹינָן דַּהֲווֹה חַד גַּבְרָא סָב וַהֲוָה אָמַר קוֹמֵינָן מִילִּין דְּחָכְמָה. תַּנֵּי לוֹן עוּבְדָא. אָמְרוּ לוֹן שְׁלַח אַייְתִיתֵיהּ. שְׁלַח יְהַב לֵיהּ מִילָּה וְאַייְתִיתֵיהּ. אָתָא יְתַב לֵיהּ בֵּין מַלְכָּא לְמַלְכְּתָא. אֲמַר לֵיהּ. לָמָּה אַפְלֵיתָה בִּי. אֲמַר לֵיהּ אֲנָא לָא אַפְלֵיתִי בָךְ. אַתְּ מִמָּמוֹנָךְ וַאֲנָא מִן אוֹרַייְתִי. דִּכְתִיב כִּי בְצַל הַחָכְמָה בְּצֵל הַכֶּסֶף. אֲמַר לֵיהּ. וְלָמָּה עָרַקְתְּ. אֲמַר לֵיהּ. שְׁמָעִית דְּמָרִי כְעַס עָלַי וְקַיְימִית הָדֵין קְרָא חֲבִי כִמְעַט רֶגַע עַד יַעֲבֹר זָעַם. וּקְרָא עִלּוֹי. וְיִתְרוֹן דַּעַת הַחָכְמָה תְּחַייֶה בְעָלֶיהָ. אֲמַר לֵיהּ. וְלָמָּה יָתַבְתְּ בֵּין מַלְכָּא לְמַלְכְּתָא. אֲמַר לֵיהּ.

בְּסִיפְרָא דְּבַר סִירָה כְתִיב. סַלְסְלֶיהָ וּתְרוֹמְמֶךְ וּבֵין נְגִידִים תּוֹשִׁיבֶךָּ. אָמַר לֵיהּ. הַב כַּסָּא וְנֵיבָרִיךְ. יָבוֹן לֵיהּ כַּסָּא וָמַר. נְבָרֵךְ עַל הַמָּזוֹן שֶׁאָכַל יַנַּאי וְחַבֵּירָיו. אָמַר לֵיהּ. וּמַה נֵימוֹר. נְבָרֵךְ עַל הַמָּזוֹן שֶׁלֹּא אָכַלְנוּ. אָמַר. יֵיבוֹן לֵיהּ וְיֵיכוֹל. יָבוֹן לֵיהּ וְאָכַל. וְאָמַר. נְבָרֵךְ עַל הַמָּזוֹן שֶׁאָכַלְנוּ. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. חֲלוּקִין עַל שִׁמְעוֹן בֶּן שֶׁטַח. רִבִּי יִרְמְיָה אָמַר. עַל הָרִאשׁוֹנָה. רִבִּי בָּא אָמַר עַל הַשְּׁנִיָּה. מַחְלְפָה שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי יִרְמְיָה. תָּמֵן צְרִיכָא לֵיהּ וְכָא פְּשִׁיטָא לֵיהּ. הֵן דִּצְרִיכָא לֵיהּ כְּרַבָּנָן. הֵן דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ כְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל. דְּתַנֵּי. עֻלָּה הַיֶּסֶב וְטָבֵל עִמָּהֶן אַף עַל פִּי שֶׁלֹּא אָכַל עִמָּהֶן כְּזַיִת דָּגָן מְזַמְּנִין דִּבְרֵי חֲכָמִים. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. לְעוֹלָם אֵין מְזַמְּנִין עָלָיו עַד שֶׁיֹּאכַל כְּזַיִת דָּגָן. דְּתַנֵּי. שְׁנַיִם בַּפַּת וְאֶחָד בַּיָּרָק מְזַמְּנִין. מַתְנִיתָא דְּרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל.

הלכה ד

משנה: הָיוּ מְהַלְּכִין בַּדֶּרֶךְ וְאֶחָד בָּא כְנֶגְדָּן אָמַר אֶחָד מֵהֶן הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה אִישׁ פְּלוֹנִי. וְאֶחָד אָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵינוֹ הוּא. הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר שִׁשְּׁנֵיכֶם נְזִירִין שְׁכוּלְּכֶם נְזִירִין. בֵּית שַׁמַּאי אוֹמְרִים כּוּלָּן נְזִירִין. וּבֵית הִלֵּל אוֹמְרִים אֵינוֹ נָזִיר אֶלָּא מִי שֶׁלֹּא נִתְקַיְּימוּ דְבָרָיו. וְרִבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר אֵין אֶחָד מֵהֶן נָזִיר. הִרְתִּיעַ לַאֲחוֹרָיו אֵינוֹ נָזִיר. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר יֹאמַר אִם הָיָה כִדְבָרֵי הֲרֵינִי נָזִיר חוֹבָה. וְאִם לָאו הֲרֵינִי נָזִיר נְדָבָה. רָאָה אֶת הַכּוֹי וְאָמַר הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה חַיָּה. הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה בְּהֵמָה הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה בְּהֵמָה. הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁזֶּה חַיָּה וּבְהֵמָה. הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֵין זֶה לֹא חַיָּה וְלֹא בְהֵמָה. הֲרֵינִי נָזִיר שֶׁאֶחָד מִכֶּם נָזִיר שֶׁאֵין אֶחָד מִכֶּם נָזִיר שֶׁשְּׁנֵיכֶם נְזִירִין הֲרֵי כוּלָּם נְזִירִין.

הלכה: הָיוּ מְהַלְּכִין בַּדֶּרֶךְ כול'. כֵּינִי מַתְנִיתָא. מִי שֶׁנִּתְקַיְּימוּ דְּבָרִים. לְשׁוֹן הָפוּךְ הוּא. דְּלָא קָבְרַת בְּרֵהּ.

תַּנֵּי. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי טַרְפוֹן. אֵין אֶחָד מֵהֶן נָזִיר. שֶׁאֵין נְזִירוּת אֶלָּא עַל הַתֳּרָיָיה. הָדָא הִיא דְרִבִּי יוּדָה אָמַר. סְפֵק נְזִירוּת מוּתָּר.

מַה נָן קַיָּימִין. אִם בְּשֶׁזֶּה אוֹמֵר. רְאוּבֵן. וְזֶה אוֹמֵר. שִׁמְעוֹן. מַה נַפְשֵׁךְ. רְאוּבֵן הוּא נָזִיר הוּא. שִׁמְעוֹן הוּא נָזִיר הוּא. אֶלָּא כִּי נָן קַיָּימִין. בְּשֶׁזֶּה אוֹמֵר. רְאוּבֵן. וְזֶה אוֹמֵר. שִׁמְעוֹן. הִרְתִּיעַ לַאֲחוֹרָיו אֵינוֹ לֹא רְאוּבֵן וְלֹא שִׁמְעוֹן אֵינוֹ נָזִיר.

הָדָא הִיא דְרִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֵינוֹ מֵבִיא קָרְבָּן עַד שֶׁיִּהְיֶה.

תַּנֵּי. וְכוּלָּן מוֹנִין תִּשְׁעָה נְזִירִיּוֹת. וְהָא אִינּוּן עֶשֶׂר. אִי אֶפְשַׁר שֶׁלֹּא נִתְקַיְּימוּ דִּבְרֵי אֶחָד מֵהֶן. אָמַר רִבִּי יָסָא. דְּבֵית שַׁמַּי הִיא. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִים. הֶקְדֵּשׁ טָעוּת הֶקְדֵּשׁ.

פרק ו

הלכה א

משנה: שְׁלשָׁה מִינִין אֲסוּרִין בַּנְּזִיר הַטּוּמְאָה וְהַתִּגְלַחַת וְהַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן. וְכָל הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן מִצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה וְאֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל מִן הָעֲנָבִים כַּזַּיִת. מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה עַד שֶׁיִּשְׁתֶּה רְבִיעִית יַיִן. רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֲפִילוּ שָׂרָה פִיתּוֹ בַיַּיִן וְיֵשׁ בָּהּ כְּדֵי לְצָרֵף כַּזַּיִת חַיָּיב.

הלכה: שְׁלשָׁה מִינִין אֲסוּרִין בַּנְּזִיר כול'. הַטּוּמְאָה. דִּכְתִיב כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיי עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא. תִּגְלַחַת. דִּכְתִיב כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ. הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן. דִּכְתִיב כָּל יְמֵי נִזְרוֹ מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן וגו'.

תַּנֵּי רַב זַכַּיי קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. זִיבַּחַ וְקִיטֵּר נִיסֵּךְ בְּהֶעֱלֵם אֶחָד חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. בַּבְלָיֵיא. עָבְרָתְ בְּיָדְךְ תְּלָתָא נְהָרִין וְאַתַּבְּרַת. וְאֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. עַד דְּלָא יַתְבְּרִינָהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן אַחַת וְאֵין כָּאן הֲנָיָה. מָאן דְּתָבְרָהּ בְּיָדֵיהּ יֵשׁ כָּאן הֲנָיָה וְאֵין כָּאן אַחַת. רִבִּי בָּא בַּר מָמָל בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. וִיהֵא חַיָּיב עַל כָּל אַחַת. כְּמָה דְּתֵימַר בַּשַּׁבָּת. לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה כְּלָל. לֹא תְבַעֲרוּ אֵשׁ בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם פְּרָט. וַהֲלֹא הַבְעָרָה בִּכְלָל הָיְתָה וְיָצְאָה מִן הַכְּלָל לְלַמֵּד. מַה הַבְעָרָה מְיוּחֶדֶת מַעֲשֶׂה יְחִידִים וְחַיָּיבִין עָלֶיהָ בִּפְנֵי עַצְמָהּ אַף כָּל מַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ לְחַיֵּיב עָלָיו בִּפְנֵי עַצְמוֹ. וָכָא. לֹא תַעֲבְדֵם. כְּלָל. לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה פְּרָט. וַהֲלֹא הִשְׁתַּחֲוָיָה בִּכְלָל הָיְתָה וְלָמָּה יָצְאת מִן הַכְּלָל. לְלַמֵּד. לוֹמַר לָךְ. מַה הִשְׁתַּחֲוָיָה מְיוּחֶדֶת מַעֲשֶׂה יְחִידִים וְחַיָּיבִין עָלֶיהָ בִּפְנֵי עַצְמָהּ אַף כָּל מַעֲשֶׂה וּמַעֲשֶׂה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ לְחַיֵּיב עָלָיו בִּפְנֵי עַצְמוֹ. אָמַר לָךְ. בַּשַּׁבָּת כָּלַל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפֵרַט בְּמָקוֹם אַחֵר. וּבַעֲבוֹדָה זָרָה כְּלָל שֶׁהוּא בְצַד הַפְּרָט. אָמַר לֵיהּ. וְהָכְתִיב לֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל אַחֵר. הֲרֵי שֶׁכָּלַל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפֵרַט בְּמָקוֹם אַחֵר. אָמַר לֵיהּ. מִכֵּיוָן שֶׁאֵין אַתְּ לָמֵד מִצִּידּוֹ אֲפִילוּ מִמָּקוֹם אַחֵר אִי אַתְּ לָמֵד. חֲבַרַיָּיא אָמְרֵי. לֹא שַׁנְיָיא הִיא. בֵּין שֶׁכָּלַל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפֵרַט בְּמָקוֹם אַחֵר בֵּין שֶׁכָּלַל וּפֵרַט בְּמָקוֹם אֶחָד כְּלָל וּפְרָט הוּא. בַּשַּׁבָּת כָּלַל וְאַחַר כָּךְ פֵּרַט. וּבַעֲבוֹדָה זָרָה פֵּרַט וְאַחַר כָּךְ כָּלַל. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין שֶׁכָּלַל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפֵרַט בְּמָקוֹם אַחֵר בֵּין שֶׁכָּלַל וּפֵרַט בְּמָקוֹם אֶחָד כְּלָל וּפְרָט הִיא. בַּשַּׁבָּת כָּלַל בַּעֲבוֹדָתָהּ וּפֵרַט בַּעֲבוֹדָתָהּ. וּבַעֲבוֹדָה זָרָה כָּלַל בַּעֲבוֹדָתָהּ וּפֵרַט לְמֶלֶאכֶת הַגְּבוֹהַּ.

אָמַר רִבִּי מָנָא. הַבְעָרָה שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ יָצְאת. הִשְׁתַּחֲוָיָה לְצוֹרֶךְ יָצְאת. לְלַמֵּד עַל עַצְמָהּ שֶׁאֵינָהּ מַעֲשֶׂה. וַתְיָיא כְּהָדָא דְתַנֵּי חִזְקִיָּה. זוֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם. יָצְאת זְבִיחָה לְלַמֵּד עַל הַכֹּל. הִשְׁתַּחֲוָיָה לְלַמֵּד עַל עַצְמָהּ שֶׁאֵינָהּ מַעֲשֶׂה. אוֹ חָלָף. דָּבָר שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה מְלַמֵּד. דָּבָר

שֶׁאֵינוֹ מַעֲשֶׂה אֵינוֹ מְלַמֵּד. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. הַבָּעָרָה לְצוֹרֶךְ יְצָאת. לְלַמֵּד עַל בָּתֵּי דִינִין שֶׁלֹּא יְהוּ יוֹשְׁבִין בַּשַּׁבָּת. מַה טַּעֲמָא. נֶאֱמַר כָּאן בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. וְנֶאֱמַר לְהַלָּן וְהָיוּ אֵלֶּה לְחוּקַּת עוֹלָם לְדוֹרוֹתֵיכֶם בְּכָל מוֹשְׁבוֹתֵיכֶם. מַה מוֹשָׁבוֹת שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן בָּתֵּי דִינִין. אַף מוֹשָׁבוֹת שֶׁנֶּאֱמַר כָּאן בָּתֵּי דִינִין הַכָּתוּב מְדַבֵּר. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֶבְדּוּמָא. מִכַּיָּון דְּתֵימַר. לְצוֹרֶךְ יְצָאת. כְּמִי שֶׁיְּצָאת שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ. וְדָבָר שֶׁיְּצָא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ מְלַמֵּד.

וְכָא חַרְצָנִין וְזָגִין בִּכְלָל הָיוּ וְיָצְאוּ מִן הַכְּלָל. וִיחַלְּקוּ וְלֹא יִצְטָרְפוּ. אֶלָּא תַּמָּן כְּלָל בְּמָקוֹם אֶחָד וּפְרָט בְּמָקוֹם אַחֵר. וְכָא כְּלָל וּפְרָט בְּמָקוֹם אֶחָד. וְהָא חֲבֵרַיָּיא אָמְרֵי. לֹא שַׁנְיָיא. בֵּין כְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט בֵּין שֶׁפְּרָט וְאַחַר כָּךְ כְּלָל. בֵּין שֶׁכְּלָל וְאַחַר כָּךְ כְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט. וְכָא כְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט. וְהָא רִבִּי יוֹסֵי אָמַר. לֹא שַׁנְיָיה. בֵּין כְּלָל וְאַחַר כָּךְ פְּרָט וְאַחַר כָּךְ כְּלָל. כְּלָל וּפְרָט הוּא. תַּמָּן שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ יָצְאוּ. וְלָמָּה יָצְאוּ. לְמַעֵט הָעֲלִים וְהַלּוּלְבִים. וְהָא תַנֵּי מְשׁוּם רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. מִכָּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצָנִים וְעַד זָג לֹא יֹאכֵל. אַף הָעֲלִים וְהַלּוּלְבִים בְּמַשְׁמַע. תַּמָּן לְצוֹרֶךְ נִכְלְלוּ. בְּרַם הָכָא שֶׁלֹּא לְצוֹרֶךְ נִכְלְלוּ. וְלָמָּה. לצירוכין.

אַזְהָרָה לָאוֹכֵל נְבֵילוֹת מְנַיִין. לֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה. עַד כְּדוֹן נְבֵילָה. טְרֵיפָה מְנַיִין. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. נְבֵילָה וְכָל נְבֵילָה. לְרַבּוֹת הַטְּרֵיפָה. הָאוֹכֵל אֵבֶר מִן הַחַי מִטְּרֵיפָה. רִבִּי יָסָא אָמַר. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. חַיָּיב שְׁתַּיִם. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן. לֹא תֹאכַל כָּל נְבֵילָה. וְלֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר. מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אָמְרֵי חֲבֵרִין קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אִתְיָיא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ כְּהָדָא דְתַנֵּי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב. וּבָשָׂר בַּשָּׂדֶה טְרֵיפָה לֹא תֹאכְלוּ. אַל תְּהֵא תוֹלֵשׁ וְאוֹכֵל מִן הַבְּהֵמָה כְּדַרְכָּךְ שֶׁאַתָּה תוֹלֵשׁ מֵהַקַּרְקַע וְאוֹכֵל. מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. חֲבֵרַיָּיה קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ לֹא סָבַר בִּטְרֵיפָה כְּרִבִּי יוֹחָנָן. אִין יִסְבּוֹר כֵּן שֶׁיְּהֵא חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר לוֹן. אֶפִילוּ דְיִסְבּוֹר כֵּן לֹא יְהֵא חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. שָׁנְיָיא הִיא שֶׁחָזַר וְכָלַל. הָתִיבוֹן. חֵלֶב לֹא תֹאכֵלוּ. וְדָם לֹא תֹאכֵלוּ. וּכְתִיב כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ. מֵעַתָּה מִכַּיָּון שֶׁחָזַר וְכָלַל לֹא יְהֵא חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר לוֹן. אִילּוּ הָיָה כָתוּב חֵלֶב וְדָם יְאוּת. לֵית כְּתִיב אֶלָּא כָּל חֵלֶב וְכָל דָּם. לְחַיֵּיב עַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. וְהָא כְתִיב וְכָל מְשָׁרֶת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה. וּכְתִיב מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא יֹאכַל. מֵעַתָּה מִכַּיָּון שֶׁחָזַר וְכָלַל לֹא יְהֵא חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר לוֹן. אִילּוּ הָוָה כָתוּב מֵחַרְצַנִּים וְזָג יְאוּת. לֵית כְּתִיב אֶלָּא מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג. לְחַיֵּיב עַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. רִבִּי אוֹמֵר לַחֲבֵרַיָּיא. הֲווּ יָדְעִין דְּאִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אֲבָל מִן הַחַי שֶׁחִלְּקוּ וַאֲכָלוּ. דִּבְרֵי הַכֹּל פָּטוּר. מַה פְּלִיגִין. בְּשֶׁחִלְּקוּ בְּפִיו וַאֲכָלוּ. רִבִּי יוֹחָנָן עֲבַד פִּיו כְּלִפְנִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ עֲבַד פִּיו כִּלְחוּץ. אָמְרִין לֵיהּ. אַתְּ מָה אֲמַר. אֲמַר לוֹן. אֲנָא

אָמְרִי לְכוֹן. הֲרֵי עוֹלָם פְּלִיגִין וְאַתּוּן אָמְרִין אָכֵן. אֵין כֵּינִי אֶפִּילוּ חִלְקוֹ בַּחוּץ וַאֲכָלוֹ יְהֵא חַיָּיב. לָמָּה. דֶּרֶךְ אֲכִילָה הִיא. נְמָלָה שֶׁחִלְקָהּ בְּפִיו וַאֲכָלָהּ. תַּפְלוּגְתָּא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי מַיְישָׁא שָׁאַל לְרִבִּי זְעִירָה. עֲנָבָה שֶׁחִלְקָהּ בְּפִיו וַאֲכָלָהּ. תַּפְלוּגְתָּא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אָמַר לֵיהּ. תַּמָּן דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אִיסּוּר וְטוּמְאָה. מָקוֹם שֶׁבְּטְלָה טוּמְאָתוֹ בְּטְלָה אִיסּוּרוֹ. בְּרַם הָכָא יֵשׁ כָּאן אִיסּוּר וְאֵין כָּאן טוּמְאָה. רִבִּי בָּא בְּרִבִּי מָמָל בָּעֵי. כְּזַיִת מַצָּה שֶׁחִלְקוֹ בְּפִיו וַאֲכָלוֹ. תַּפְלוּגְתָּא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. בְּכָל מָקוֹם לֹא נֶחֱנָה חִיכּוֹ כְּזַיִת. רַבָּנִין דְּקַיְסָרִין אָמְרֵי. רִבִּי נִיסָּא שָׁאַל. פְּרִידִים שֶׁלְּרִימּוֹן שֶׁלְּעֵרְלָה שֶׁחִלְקוֹ בְּפִיו וַאֲכָלוֹ. תַּפְלוּגְתָּא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. מָה אֲנָן קַיָּימִין. אִי מִשּׁוּם מַשְׁקֶה. כְּבַר תַּנִּינָן. אֵין מְטַמֵּא מִשּׁוּם מַשְׁקֶה אֶלָּא הַיּוֹצֵא מִן הַזֵּיתִים וּמִן הָעֲנָבִים. רַבָּנִן דְּקַיְסָרִין אָמְרִין. תִּיפְתָּר שֶׁבְּלָעָן.

טְרִיפָה שֶׁעָשָׂאָהּ נְבֵילָה. רִבִּי יָסָא בַּר בְּרַתֵּיהּ דְּרִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יִרְמְיָה. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אוֹמֵר. חַיָּיב שְׁתַּיִם. וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵי קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְדָא מְסַיְיעָא לְרִבִּי יוֹחָנָן. וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל כָּל נְבֵילָה. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר וּטְרֵיפָה. אִם טְרֵיפָה חַיָּה וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר נְבֵילָה. אִם טְרֵיפָה מֵתָה הֲרֵי הִיא בִּכְלַל נְבֵילָה. וְיֵימַר נְבֵילָה הִיא. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. טַעֲמָא דְּרִבִּי יוֹסֵי לֹא תְשַׁקְּצוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף. וַהֲלֹא אֵין לְךָ מְטַמֵּא אֶלָּא שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים בִּלְבָד. אֶלָּא כְּשִׁיעוּר טוּמְאוֹתֵיהֶן כָּךְ הוּא שִׁיעוּר אֲכִילָתָן. הָתִיב רִבִּי אֶלְעָזָר. הֲרֵי אֵיבְרֵי בְּהֵמָה טְהוֹרִין מְטַמְּאִין כָּל שֶׁהֵן וַאֲכִילָתָן כְּזַיִת. וְקִבְלָהּ. מַהוּ וְקִבְלָהּ. כְּאִינַּשׁ דַּאֲמַר. בַּעַל דִּינָא קִבְלֵיהּ. חִייָה בַּר בָּא אָמַר. לֹא כָל נְבֵילָה. הַתּוֹרָה הִשְׁוָוֹת כָּל הָאֲכִילוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה כְּאַחַת. הָתִיב רִבִּי חֲנִינָה. הֲרֵי שְׁמוֹנָה שְׁרָצִים מְטַמִּין בְּכַעֲדָשָׁה וַאֲכִילָתָן כְּזַיִת בֵּין לְדָם בֵּין לְבָשָׂר.

רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר סוֹסַרְטִי בָּעֵי. מֵעַתָּה הָאוֹכֵל אֵבֶר מִן הַחַי מִן הַטְּהוֹרִין יְהֵא חַיָּיב שְׁתַּיִם. מִשּׁוּם לֹא תֹאכְלוּ כָּל נְבֵילָה וּמִשּׁוּם לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר. וּמֵשִׁיבִין טְהוֹרִין עַל הַטְּמֵאִים. וְכִי רִבִּי אֶלִיעֶזֶר לֹא הֵשִׁיב טְהוֹרִין עַל הַטְּמֵאִים. מֵעַתָּה הָאוֹכֵל אֵבֶר מִן הַחַי מִן הַטְּמֵאִין יְהֵא חַיָּיב שָׁלֹשׁ. מִשּׁוּם לֹא תֹאכַל כָּל נְבֵילָה וּמִשּׁוּם לֹא תֹאכַל הַנֶּפֶשׁ עִם הַבָּשָׂר וּמִשּׁוּם וּמִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכֵלוּ. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. אָכַל חֲמִשָּׁה נְמָלִים כְּאַחַת בְּהֶעֱלֵם אֶחָד חַיָּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת מִשּׁוּם בִּירְיָיה. רְסָסָן וַאֲכָלָן אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. וְהוּא שֶׁיְּהֵא בָהֶן כְּזַיִת. אָכַל מִן הָרִיסּוּסִין וְיֵשׁ בָּהֶן כְּזַיִת חַיָּיב. אָכַל מִן הָרִיסּוּסִין כְּזַיִת וּנְמָלָה חַיָּיב שְׁתַּיִם. אֵין כֵּינִי אָכַל מִן הָרִיסּוּסִין פָּחוֹת מִכְּזַיִת וְהִשְׁלִים לָהֶם נְמָלָה חַיָּיב שְׁתַּיִם. אֵין כֵּינִי אָכַל נְמָלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ כְּזַיִת חַיָּיב שְׁתַּיִם. אַף בְּצֵירוּפֵי נָזִיר כֵּן. אָכַל

מִן הַצֵּירוּפִין וְיֵשׁ בָּהֶן כְּזַיִת חַיָּיב. אָכַל מִן הַצֵּירוּפִין כְּזַיִת וְעָנְבָה חַיָּיב שְׁתַּיִם. אֵין כֵּינִי אָכַל עָנְבָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ כְּזַיִת חַיָּיב שְׁתַּיִם. רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל הָאֵיסוּרִין מִצְטָרְפִין לְלָקוֹת עֲלֵיהֶן כְּזַיִת וּנְמָלָה חַיָּיב שְׁתַּיִם. אֵין כֵּינִי אָכַל מִן הָאֵיסוּרִין פָּחוֹת מִכְּזַיִת וְהִשְׁלִים לָהֶן נְמָלָה חַיָּיב שְׁתַּיִם. אֵין כֵּינִי אָכַל נְמָלָה שֶׁיֵּשׁ בָּהּ כְּזַיִת חַיָּיב שְׁתַּיִם.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וּלְאֵיסוּר מְשַׁעֲרִין אוֹתוֹ כְּאִילּוּ בַּבָּצָל כְּאִילּוּ בַּקַּפַלּוֹט. וְאַתְיָיא כַּיי דְמַר רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. נְבֵילָה שֶׁבִּיטְלָהּ בִּשְׁחוּטָה בָּטֵל מַגָּעָהּ דְּבַר תּוֹרָה.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל נוֹתְנֵי טְעָמִים אֵין לוֹקִין עֲלֵיהֶן עַד שֶׁיִּטְעוֹם טַעַם מַמָּשׁוֹ שֶׁלְּאִיסּוּר. הוֹתִיב רִבִּי חִייָא בַּר יוֹסֵף קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. הֲרֵי בָּשָׂר בְּחָלָב וְלֹא טָעַם טַעַם מַמָּשׁוֹ שֶׁלְּאִיסּוּר. וְאָתְּ אָמַר. לוֹקֶה. וְקִבְּלָהּ. וְאָמַר רִבִּי בּוּן בַּר חִייָה קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָה. מַאי וְקִבְּלָהּ. כְּאִינָּשׁ דְּאָמַר. בַּעַל דִּינָא קִבְּלֵיהּ.

רִבִּי אַבָּהוּ בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כָּל נוֹתְנֵי טְעָמִים אֵין לוֹקִין עֲלֵיהֶן חוּץ מִנּוֹתְנֵי טְעָמִים שֶׁלְּנָזִיר. וְנָזִיר אֲפִילּוּ לֹא טָעַם טַעַם מַמָּשׁוֹ שֶׁלְּאִיסּוּר. אָמַר רִבִּי בָּא בַּר מָמָל. כָּל נוֹתְנֵי טְעָמִים אֵין אִיסּוּר וְהֵיתֵר מִצְטָרְפִין. וְהַנָּזִיר אִיסּוּר וְהֵיתֵר מִצְטָרְפִין. מַתְנִיתָא מְסַייְעָה לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַייְעָה לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַייְעָה לְרִבִּי זְעִירָא. כְּזַיִת יַיִן שֶׁנָּפַל לְקִדֵּירָה וְאָכַל מִמֶּנָּה כְּזַיִת פָּטוּר עַד שֶׁיֹּאכַל כּוּלָּהּ. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי בָּא בַּר מָמָל מִכַּיוָן שֶׁאָכַל מִמֶּנָּה כְּזַיִת יְהֵא חַיָּיב. מַתְנִיתָא מְסַייְעָה לְרִבִּי בָּא בַּר מָמָל. מְמַשְׁמַע שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה וַעֲנָבִים לַחִים וְיבִישִׁים לֹא יֹאכַל. וְכִי מָה הִנִּיחַ הַכָּתוּב שֶׁלֹּא אָמָרוֹ. אֶלָּא לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן מֵחַרְצַנִּים וְעַד זָג לֹא יֹאכַל. וּכְתִיב מִיַּיִן וְשֵׁכָר יַזִּיר. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה. אֶלָּא שֶׁאִם שָׂרָה עֲנָבִים בַּמַּיִם וְשָׂרָה פִּיתּוֹ בָהֶן וְיֵשׁ בָּהֶן כְּדֵי לְצָרֵף כְּזַיִת חַיָּיב. מִיכָּן אַתְּ דָּן לְכָל הָאֵיסוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה. וּמָה הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן שֶׁאֵין אִיסּוּרוֹ אִיסּוּר עוֹלָם וְאֵין אִיסּוּרוֹ אִיסּוּר הֲנָיָיה וְיֵשׁ לוֹ הֵיתֵר אַחַר אִיסּוּרוֹ עָשָׂה בוֹ טַעַם כְּעִיקָּר. שְׁאָר אִיסּוּרִין שֶׁבַּתּוֹרָה שֶׁאִיסּוּרָן אִיסּוּר עוֹלָם וְאִיסּוּרָן אִיסּוּר הֲנָיָיה וְאֵין לָהֶן הֵיתֵר אַחַר אִיסּוּרָן דִּין הוּא שֶׁנַּעֲשֶׂה בָהֶן טַעַם כְּעִיקָּר. מִיכָּן לָמְדוּ חֲכָמִים לְכָל נוֹתְנֵי טְעָמִים שֶׁהֵן אֲסוּרִין. וְקַשְׁיָא עַל דְּרִבִּי זְעִירָא. בְּכָל אָתָר אַתְּ אָמַר. עַד שֶׁיִּטְעוֹם וְכָא אַתְּ אָמַר. אֲפִילּוּ לֹא טָעַם. מִשְׁנָה רִאשׁוֹנָה עַד שֶׁיִּשְׁתֶּה רְבִיעִית יַיִן. דַּהֲווֹן דָּרְשִׁין שֵׁכָר. מַה שֵׁכָר שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן רְבִיעִית אַף כָּאן רְבִיעִית. חָזְרוּ לוֹמַר. לֹא יֹאכַל. לֹא יִשְׁתֶּה. מָה אֲכִילָה כְּזַיִת אַף שְׁתִייָה כְּזַיִת.

רִבִּי עֲקִיבָה אוֹמֵר אֲפִילּוּ שָׂרָה פִּיתּוֹ בַיַּיִן וְיֵשׁ בָּהּ כְּדֵי לְצָרֵף כַּזַּיִת חַיָּיב. אָמַר רִבִּי חֲנַנְיָה. וְהוּא דְשָׂרֵייהּ בְּכָזַיִת יַיִן. רִבִּי אִימִּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כּוֹס מָזוּג מִשּׁוּם מִשְׁרָה לוֹקִין עָלָיו. הָדָא דְאַתְּ אָמַר בְּשֶׁלֹּא הִתְרוּ בוֹ מִשּׁוּם מִשְׁרָה. אֲבָל אִם הִתְרוּ בוֹ מִשּׁוּם מִשְׁרָה לֹא בָדָא.

כְּתִיב וְכָל מִשְׁרַת עֲנָבִים לֹא יִשְׁתֶּה. אֵין לִי אֶלָּא מִשְׁרַת עֲנָבִים. מִשְׁרַת חַרְצַנִּים מְנַיִן. תַּלמוּד לוֹמַר מִשְׁרַת וְכָל מִשְׁרַת. לְרַבּוֹת כָּל הַמִּשְׁרִיוֹת לְמִשְׁרָה. מִשְׁרַת יַיִן בְּיַיִן מִצְטָרְפִין. מִשְׁרַת עֲנָבִים בָּעֲנָבִים מִצְטָרְפִין. מִשְׁרַת עֲנָבִים בְּיַיִן מָהוּ שֶׁיִּצְטָרְפוּ. אָכַל חֲצִי זַיִת יַיִן וַחֲצִי זַיִת מִשְׁרָה אֵינוֹ חַיָּיב. זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְזֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ פָּטוּר. מִפְּנֵי שֶׁצִּירֵף חַיָּיב. אָכַל כְּזַיִת יַיִן וּכְזַיִת מִשְׁרָה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְזֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ חַיָּיב שְׁתַּיִם. מִפְּנֵי שֶׁצִּירֵף לֹא יְהֵא חַיָּיב אֶלָּא אַחַת.

הלכה ב

משנה: וְחַיָּיב עַל הַיַּיִן בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל הָעֲנָבִים בִּפְנֵי עַצְמָן וְעַל הַחַרְצַנִּים בִּפְנֵי עַצְמָן וְעַל הַזְּגִים בִּפְנֵי עַצְמָן. רִבִּי לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר אֵינוֹ חַיָּיב עַד שֶׁיֹּאכַל שְׁנֵי חַרְצַנִּים וְזָגִין. אֵילּוּ הֵן הַחַרְצַנִּים וְאֵילּוּ הֵן הַזְּגִים. הַחַרְצַנִּים אֵילּוּ הַחִיצוֹנִים הַזְּגִים אֵילּוּ הַפְּנִימִיִּין דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שֶׁלֹּא תִטְעֶה כְּזוּג שֶׁלַּבְּהֵמָה הַחִיצוֹן זוּג וְהַפְּנִימִי עֵינְבוֹל.

הלכה: וְחַיָּיב עַל הַיַּיִן בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל הָעֲנָבִים בִּפְנֵי עַצְמָן כול'. כְּתִיב וַעֲנָבִים לַחִים וִיבֵישִׁים לֹא יֹאכַל. מִמַּשְׁמַע שֶׁנֶּאֱמַר עֲנָבִים אֵין אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁהֵן לַחִין. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר עֲנָבִים לַחִים וִיבֵישִׁים. לְחַייֵב עַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. וְאַתְיָיא כְּהָדָא דְתַנֵּי חִזְקִיָּה. מָה אִם בְּמָקוֹם שֶׁלֹּא עָשָׂה פְּסוֹלֶת פֶּרִי כְפָרִי עָשָׂה לַחִים כִּיבֵישִׁין. כָּאן שֶׁעָשָׂה פְּסוֹלֶת פֶּרִי כְפָרִי אֵינוֹ דִין שֶׁנַּעֲשֶׂה לַחִין כִּיבֵישִׁין. מָה תַּלְמוּד לוֹמַר לַחִים וִיבֵישִׁים. לְחַייֵב עַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. וְאַתְיָיא כְּהַהִיא דְאָמַר רִבִּי הִילָא. לֹא יַחֲבֹל רַחַיִם וָרֶכֶב. מִמַּשְׁמַע שֶׁנֶּאֱמַר רֶכֶב אֵין אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁהֲרֵיחַיִם בִּכְלָל. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר רֵיחַיִם וָרֶכֶב. לְחַייֵב עַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ.

לַחִים לְרַבּוֹת אֶת הַבּוֹסֵר. לַחִים לְרַבּוֹת אֶת הַסְּמָדַר. מַתְנִיתָא דְּרִבִּי יוֹסֵי. דְּרִבִּי יוֹסֵי אָמַר. סְמָדַר אָסוּר בַּנָּזִיר מִפְּנֵי שֶׁהוּא פֶּרִי. יֵשׁ אוֹכֵל אֶשְׁכּוֹל וְחַיָּיב מִשּׁוּם עֲנָבִים לַחִים וִיבֵישִׁים וְחַרְצַנִּים וְזָגִין. שְׁרָיָין לְשֵׁם מִשְׁרָה. סְחָטוֹ לְשֵׁם יַיִן. וְהִתְרוּ בוֹ מִשּׁוּם מִכָּל אֲשֶׁר יֵצֵא מִגֶּפֶן הַיַּיִן. וגו'.

אָמַר רִבִּי בָּא בַּר אָחָא. טַעֲמָא דְּרִבִּי לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה מִשּׁוּם בִּירְיָה. וְתַנֵּי. חַרְצַנִּים וְזָגִין. לְהָבִיא אֶת הַשְּׁלֹשׁ שֶׁבֵּינְתַיִים. וְהָא תַנֵּי בְשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. מִכָּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן. אַף הָעֲלִין וְהַלּוּלְבִין בְּמַשְׁמַע. רִבִּי לִיעֶזֶר כְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל. דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. כְּלָל וּפְרָט וְכלל בְּכְלָל. וּכְדַרְבָּה מִן דְּרִבִּי יִשְׁמָעֵאל אָמַר. אֲפִילּוּ כְּלָל וּפְרָט הַכֹּל בִּכְלָל. לְאֵי זֶה דָּבָר נֶאֱמַר חַרְצַנִּין וְזַגִּין. לְהָבִיא הַשְּׁלֹשׁ שֶׁבֵּינְתַיִים.

מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי יוֹסֵי. אָכַל חֲצִי זַיִת חַרְצַנִּים וְזַגִּין מֻעָנָבָה אַחַת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה חַיָּיב. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבָּנִין פָּטוּר. מַה טַּעֲמָא דְּרִבִּי יוּדָה. אָכַל כְּזַיִת חַרְצַנִּים וְזַגִּין

מִשְׁתֵּי עֲנָבוֹת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא אַחַת. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרַבָּנִין חַיָּיב שְׁתַּיִם. אָמַר רִבִּי אָבוּן. אַתְיָיא דְּרִבִּי לָעְזָר בֶּן עֲזַרְיָה כְּרִבִּי יוֹסֵי. אֵין תֵּימַר כְּרִבִּי יוּדָה אָכַל כְּזַיִת שְׁנֵי זוֹגִין וְחַרְצַנִּין.

הלכה ג

משנה: סְתָם נְזִירוּת שְׁלֹשִׁים יוֹם. גִּילַּח אוֹ שֶׁגִּילְּחוּהוּ לִיסְטִין סוֹתֵר שְׁלֹשִׁים. נָזִיר שֶׁגִּילַּח בֵּין בַּזּוּג בֵּין בַּתַּעַר אוֹ שֶׁסִּיפְּסֵף כָּל שֶׁהוּא חַיָּיב. נָזִיר חוֹפֵף וּמְפַסְפֵּס אֲבָל לֹא סוֹרֵק. רִבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר לֹא יָחוֹף בָּאֲדָמָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא מַשֶּׁרֶת אֶת הַשֵּׂיעָר.

הלכה: סְתָם נְזִירוּת לֹל יוֹם כול'. כְּתִיב תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ. הָא עָבַר חַיָּיב. גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ. כַּמָּה הוּא גִידּוּל שִׂיעָר. לֹל יוֹם. עַד כְּדוֹן נָזִיר טָמֵא. נָזִיר טָהוֹר. וְגִלַּח רֹאשׁוֹ בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ. מַה תַלְמוּד לוֹמַר בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת כָּל שְׂעָרוֹ. מִיכָּן שֶׁהוּא חוֹזֵר וּמְגַלֵּחַ. וְגִילַּח. כּוּלּוֹ וְלֹא מִקְצָתוֹ. מִיכָּן שֶׁאִם שִׁייֵר שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לֹא אָמַר כְּלוּם. תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ. אֵין לִי אֶלָּא תַעַר. מְנַיִין לְרַבּוֹת אֶת הַמִּסַּפְסֵף וְאֶת הַמִּסְפָּרַיִם כְּבַתַּעַר. תַּלְמוּד לוֹמַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ. אֵין לִי אֶלָּא תַעַר. כָּל הַמַּעֲבִירִין בְּמַשְׁמַע. מִיכָּן שֶׁאֵינוֹ סוֹתֵר בּוֹ אֶלָּא בִלְבַד.

רִבִּי בָּא בַּר מָמָל וְרִבִּי אִילָא בְּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יָסָא. לֹא יִסְתְּרוּ בוֹ שְׁלֹשִׁים אֲבָל יִסְתְּרוּ בוֹ שִׁבְעָה. לֹא. בְּשֶׁאֵינוֹ סוֹתֵר בּוֹ לֹא שִׁבְעָה וְלֹא שְׁלֹשִׁים. אֵין תֵּימַר. לֹא יִסְתְּרוּ בוֹ שְׁלֹשִׁים. מַה בֵּין נָזִיר טָהוֹר מַה בֵּין נָזִיר טָמֵא. תַּנֵּי קַל וְחוֹמֶר בְּנָזִיר טָהוֹר. תַּנֵּי קַל וְחוֹמֶר בְּנָזִיר טָמֵא. קַל בְּנָזִיר טָהוֹר שֶׁאֵינוֹ סוֹתֵר אֶלָּא שְׁלֹשִׁים. וְחוֹמֶר שֶׁהוּא סוֹתֵר בּוֹ שִׁבְעָה. אֵין תֵּימַר. לֹא יִסְתְּרוּ בוֹ שְׁלֹשִׁים. מַה שֶׁנֵּי בֵּין נָזִיר טָהוֹר בֵּין נָזִיר טָמֵא. קַל בְּנָזִיר טָמֵא שֶׁבְּכוּלָּן סוֹתְרִין בּוֹ. וְחוֹמֶר שֶׁהוּא סוֹתֵר בּוֹ שִׁבְעָה. אֵין תֵּימַר. לֹא יִסְתְּרוּ בוֹ שְׁלֹשִׁים. מַה שֶׁנֵּי בֵּין נָזִיר טָהוֹר לְנָזִיר טָמֵא. אִית דְּבָעֵי מֵימַר. מַה שֶׁנֵּי בֵּין בְּמִסְפָּרַיִם לְבְתַעַר וְנָזִיר טָהוֹר כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. תַּמָּן תַּנִּינָן. שְׁלֹשָׁה מְגַלְּחִין וְתִגְלַחְתָּן מְצָוָה. הַנָּזִיר וְהַמְצוֹרָע וְהַלְּוִיִּם. וְכוּלָּן שֶׁגִּילְּחוּ שֶׁלֹּא בְתַעַר אוֹ שֶׁשִּׁייְרוּ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת לֹא עָשׂוּ כְלוּם. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. מַתְנִיתָא בְּנָזִיר טָמֵא. אֲבָל בְּנָזִיר טָהוֹר כֵּיוָן שֶׁגִּילַּח רוֹב רֹאשׁוֹ אֲפִילּוּ שֶׁלֹּא בְתַעַר יָצָא. רִבִּי אִמִּי בְּהֵדָא דְרִבִּי אֶלְעָזָר (בֶּן עֲזַרְיָה) בָּעֵי. כָּל עַצְמוֹ אֵינוֹ קָרוּי תַּעַר אֶלָּא בְּנָזִיר טָהוֹר. תַּעַר לֹא יַעֲבֹר עַל רֹאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִים. הָא אִם הִשְׁלִים צָרִיךְ תַּעַר. דִּילְמָא לֹא אִיתְאֲמַרַת אֶלָּא בְּנָזִיר טָמֵא בִּשְׁתֵּי שְׂעָרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי לְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. נְהִיר אַתְּ דַּהֲוִיתוֹן קַיְימִין בְּנָזִיר וְאָמְרִינָן. לֹא שַׁנְייָה בֵּין מִסְפָּרַיִם לַבְּתַעַר. וְאָמַר רִבִּי לְעָזָר. מַתְנִיתָא בְּנָזִיר טָמֵא. נָזִיר טָהוֹר לָמָּה לֹא. נָזִיר טָהוֹר מְגַלֵּחַ לְאַחַר זְרִיקָה. כֵּיוָן שֶׁקִּדֵּשׁ שֶׁלְּמָה נִזְרוֹ. בְּרַם. כְּנָשׁוּר הוּא.

אַתְּ אָמַר בְּנָזִיר טָהוֹר רוֹב רֹאשׁוֹ מְעַכֵּב בּוֹ. גִּילַּח שְׁלִישׁוֹ. לֹא הִסְפִּיק לְגַלְּחוֹ עַד שֶׁגָּדַל כּוּלּוֹ. מְגַלֵּחַ הַשְּׂאָר וְדַיּוֹ אוֹ צָרִיךְ לְגַלֵּחַ אֶת כּוּלּוֹ. אַתְּ אָמַר בְּנָזִיר טָמֵא שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת מְעַכְּבוֹת בּוֹ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת סוֹתְרוֹת בּוֹ. וְדִכְוָתָהּ בְּנָזִיר טָהוֹר שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת מְעַכְּבוֹת בּוֹ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת סוֹתְרוֹת בּוֹ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן. וְכֵן הִיא. וְתַנֵּי כֵן. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רִבִּי שִׁמְעוֹן. כְּשֵׁם שֶׁשְּׁתֵּי שְׂעָרוֹת מְעַכְּבוֹת בּוֹ כָּךְ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת סוֹתְרוֹת בּוֹ.

רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. וְגִילַּח אֶת כּוּלּוֹ וְשִׁייֵר בּוֹ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת וְהָיָה בָהֶן כְּדֵי לָכוּף רֹאשׁוֹ לְעִיקָּרוֹ שְׁתֵּי פְעָמִים וְגִלַּח מֵהֶם פַּעַם אַחַת. מֵאַחַר שֶׁגִּילַּח כְּדֵי סֵימָן יָצָא אוֹ מֵאַחַר שֶׁשִּׁייֵר כְּדֵי סֵימָן לֹא יָצָא.

רִבִּי אִילָא אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. לְמַלְקוּת אַחַת. לְעִיכּוּב שְׁתַּיִם. לִסְתִירָה שָׁלֹשׁ. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יוֹסֵי. וְהוּא שֶׁסִּיפְסֵף כָּל שֶׁהוּא חַייָב. אָמַר רִבִּי אַבָּא בַּר מָמָל. פָּתַר לֵיהּ רִבִּי יָסָא כָּל שֶׁהוּא מִזֶּה וְכָל שֶׁהוּא מִזֶּה. מַתְנִיתָא פְלִיגָא עַל שְׁמוּאֵל. יֵשׁ תּוֹלֵשׁ שְׁתֵּי שְׂעָרוֹת חַייָב עֲלֵיהֶן מִשּׁוּם אַרְבָּעָה לְלָווִים. מִשּׁוּם נָזִיר מִשּׁוּם מְצוֹרָע מִשּׁוּם יוֹם טוֹב מִשּׁוּם מַקִּיף. לַלָּווִים אַתְּינָן מֵיתְנֵי. אֲבָל לַמַּלְקוּת לוֹקִין אֲפִילוּ עַל אַחַת.

אִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. מְסַסְפְּסִין בְּקַלִּיקִין. וְאִית תַּנֵּיי תַּנֵּי. אֵין מְסַסְפְּסִין. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר מְסַסְפְּסִין. בְּבָרְיָא. מָאן דְּאָמַר אֵין מְסַסְפְּסִין. בְּתַשׁ.

הלכה ד

משנה: נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה בַּיַּיִן כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אַל תִּשְׁתֶּה אַל תִּשְׁתֶּה וְהוּא שׁוֹתֶה חַייָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה מְגַלֵּחַ כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אַל תְּגַלַּח אַל תְּגַלַּח וְהוּא מְגַלֵּחַ חַייָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. הָיָה מִיטַּמֵּא לַמֵּתִים כָּל הַיּוֹם אֵינוֹ חַייָב אֶלָּא אַחַת. אָמְרוּ לוֹ אַל תִּיטַּמֵּא אַל תִּיטַּמֵּא וְהוּא מִיטַּמֵּא חַייָב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת.

הלכה: נָזִיר שֶׁהָיָה שׁוֹתֶה בַּיַּיִן כול'. נָזִיר וְהוּא בְּבֵית הַקְּבָרוֹת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מַתְרִין בּוֹ עַל הַיַּיִן וְעַל הַתִּגְלַחַת. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אוֹמֵר. מֵאַחַר שֶׁאֵין מַתְרִין בּוֹ עַל הַטּוּמְאָה אֵין מַתְרִין בּוֹ עַל הַיַּיִן. גָּרַשׁ כּוּלָּהּ הֵילְכְתָא בְּפֶרֶק ג'.

הָיוּ לְפָנָיו צְלוֹחִיּוֹת שְׁתַּיִם. אַחַת שֶׁלְּמַיִם וְאַחַת שֶׁלְּיַיִן. נָטַל וְשָׁתָה אוֹתָהּ שֶׁלְּמַיִם. אָמְרוּ לוֹ. הֲוֵי יוֹדֵעַ מַשָּׁאַתְּ שׁוֹתֶה שֶׁלְּמַיִם אַתְּ שׁוֹתֶה שֶׁלְּיַיִן וְיֵשׁ בָּהּ י' זֵתִים. וְאַתָּה מִתְחַייֵב י' מַלְקִיּוֹת. אֵינוֹ מְקַבֵּל הַתְרָייָה בְדַעַת הַזֹּאת. אֲבָל אִם הָיְתָה צְלוֹחִית אַחַת שֶׁלְּיַיִן וְהִתְחִיל לִשְׁתּוֹת בָּהּ. אָמְרוּ לוֹ. תְּהֵא יוֹדֵעַ אִם תִּשְׁתֶּה אֶת כּוּלָּהּ יֵשׁ בָּהּ עֲשָׂרָה זֵתִים וְתִתְחַייֵב עֲשָׂרָה מַלְקִיּוֹת. מְקַבֵּל הַתְרָייָה בְדַעַת הַזֹּאת.

הָיוּ לְפָנָיו שְׁנֵי שַׁפּוּדִין. אַחַת שֶׁלִּשְׁחוּטָה וְאַחַת שֶׁלִּנְבֵילָה. נָטַל לֶאֱכוֹל אוֹתָהּ שֶׁלִּשְׁחוּטָה. אָמְרוּ לוֹ. תְּהֵא יוֹדֵעַ מַה שֶּׁאַתָּה אוֹכֵל שֶׁלִּשְׁחוּטָה. אִם אַתְּ אוֹכֵל אֶת הַנְּבֵילָה וְיֵשׁ בָּהּ י זֵיתִים וְאַתָּה מִתְחַייֵב עָלֶיהָ עֲשָׂרָה מַלְקִיּוֹת. אֵינוֹ מְקַבֵּל הַתְרָייָה בְּדַעַת הַזֹּאת. אֲבָל אִם הָיָה שַׁפּוּד אֶחָד שֶׁלִּנְבֵילָה. הִתְחִיל לֶאֱכוֹל בּוֹ. אָמְרוּ לוֹ. תְּהֵא יוֹדֵעַ מִשֶּׁאַתְּ אוֹכֵל כּוּלּוֹ וְיֵשׁ בָּהּ י זֵיתִים וְאַתָּה מִתְחַייֵב י מַלְקִיּוֹת. מְקַבֵּל הַתְרָייָה בְּדַעַת הַזֹּאת.

הלכה ה

משנה: שְׁלֹשָׁה מִינִים אֲסוּרִין בַּנָּזִיר הַטּוּמְאָה וְהַתְּגַלַּחַת וְהַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן. חוֹמֶר בַּטּוּמְאָה וּבַתְּגַלַּחַת מִבַּיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן שֶׁהַטּוּמְאָה וְהַתְּגַלַּחַת סוֹתְרִים וְהַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן אֵינוֹ סוֹתֵר. חוֹמֶר בַּיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן מִבַּטּוּמְאָה וּמִבַּתְּגַלַּחַת שֶׁהַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן לֹא הוּתַּר מִכְּלָלוֹ וְהַטּוּמְאָה וְהַתְּגַלַּחַת הוּתְּרוּ מִכְּלָלָן בְּתְגַלַּחַת מְצוָה וּבְמֵת מִצְוָה. וְחוֹמֶר בַּטּוּמְאָה מִן הַתְּגַלַּחַת שֶׁהַטּוּמְאָה סוֹתֶרֶת אֶת הַכֹּל וְחַייָבִין עָלֶיהָ קָרְבָּן וְהַתְּגַלַּחַת אֵינָהּ סוֹתֶרֶת אֶלָּא עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם וְאֵין חַייָבִין עָלֶיהָ קָרְבָּן.

הלכה: הַטּוּמְאָה. דִּכְתִיב כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיי עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא. תְּגַלַּחַת. דִּכְתִיב כָּל יְמֵי נֶדֶר נִזְרוֹ תַּעַר לֹא יַעֲבוֹר עַל רֹאשׁוֹ. הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן. דִּכְתִיב מִכֹּל אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה מִגֶּפֶן הַיַּיִן וגו׳.

חוֹמֶר בַּטּוּמְאָה וּבַתְּגַלַּחַת מִבַּיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן. הַטּוּמְאָה. דִּכְתִיב כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיי. וְהַתְּגַלַּחַת. דִּכְתִיב וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפְּלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ.

חוֹמֶר בַּיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן מִבַּטּוּמְאָה וּבַתְּגַלַּחַת. הֲווֹן בָּעֵיי מֵימַר בְּאַרְבַּע כּוֹסוֹת (שֶׁלְּמִים אוֹ) שֶׁלְּיַיִן. אֲבָל אִם אָמַר. שִׁבּוּעָה שֶׁאֶשְׁתֶּה וְנָזִיר. אֶשְׁתֶּה אֶתָּא מֵימַר לֹא יִשְׁתֶּה.

הוּתַּר בְּתְגַלַּחַת מִצְוָה. לֹא סוֹף דָּבָר כְּדֵי לִיתֵּן סִימָן לְנִגְעוֹ. אֶלָּא כְּדֵי לִיתֵּן סִימָן לְנַתְקוֹ וְלֵידַע אִם פָּשָׂה וְאִם לֹא פָשָׂה. וּבְמֵת מִצְוָה. הָדָא הִיא דְתַנִּינָן. הָיוּ מְהַלְּכִין בַּדֶּרֶךְ וּמָצְאוּ מֵת מִצְוָה.

חוֹמֶר בַּטּוּמְאָה מִן מִבַּתְּגַלַּחַת. הַטּוּמְאָה. דִּכְתִיב וְהַיָּמִים הָרִאשׁוֹנִים יִפְּלוּ. וְהֵבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן שְׁנָתוֹ לְאָשָׁם. חוֹמֶר בַּתְּגַלַּחַת שֶׁעָשָׂה בָהּ הַמְגַלֶּחַ כְּמִתְגַּלֵּחַ. וְהַטָּמֵא לֹא עָשָׂה בָהּ הַמְטַמֵּא כְּמִיטַּמֵּא.

הלכה ו

משנה: תְּגַלַּחַת הַטּוּמְאָה כֵּיצַד הָיְתָה מַזֶּה בַּשְּׁלִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי וּמְגַלֵּחַ בַּשְּׁבִיעִי וּמֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו בַּשְּׁמִינִי. וְאִם גִּילַּח בַּשְּׁמִינִי מֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו בּוֹ בַיּוֹם דִּבְרֵי רִבִּי עֲקִיבָה. אָמַר לוֹ רִבִּי טַרְפוֹן מַה בֵּין זֶה לְמִצּוֹרָע. אָמַר לוֹ זֶה טַהֲרָתוֹ תְּלוּיָה בְיָמָיו וּמִצּוֹרָע טַהֲרָתוֹ תְּלוּיָה בְּתְגַלַּחְתּוֹ. אֵינוֹ מֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו אֶלָּא אִם כֵּן הָיָה מְעוֹרָב שֶׁמֶשׁ.

הלכה: כְּתִיב וְהִזִּיר לַיי אֶת יְמֵי נִזְרוֹ. מִיּוֹם הֲבָאַת קָרְבְּנוֹתָיו. דִּבְרֵי רִבִּי. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מִשָּׁעַת תִּגְלַחְתּוֹ. רִבִּי זְעִירָא בְשֵׁם רַב הוֹשַׁעְיָה רִבִּי חִייָה בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מַה פְלִיגִין. בְּשֶׁגִּילַח בַּשְּׁבִיעִי וְהֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו בַּשְּׁמִינִי. אֲבָל אִם גִּילַח בַּשְּׁמִינִי וְהֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו בּוֹ בַיּוֹם כָּל עַמָּא מוֹדֶה בְּיוֹם הֲבָאַת קָרְבְּנוֹתָיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְהוּא שֶׁטָּבַל בַּשְּׁבִיעִי. אֲבָל אִם טָבַל בַּשְּׁמִינִי נַעֲשָׂה שְׁבִיעִי שְׁמִינִי וּשְׁמִינִי שְׁבִיעִי. וְאֵינוֹ מוֹנֶה אֶלָּא מִן הַשְּׁבִיעִי בִּלְבָד. נִיטְמָא וְחָזַר וְנִיטְמָא מֵבִיא קָרְבָּן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. אָמַר רִבִּי זְעִירָה. כְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יוּדָה. בְּרַם כְּרִבִּי הַיי דָּא הוּא עוֹמֵד בִּנְזִירוּת בְּטוּמְאָה. אָמַר רִבִּי אִילָא. מַה פְלִיגִין. לִמְנוֹת לִנְזִירוּת בְּטַהֲרָה. וְהִזִּיר לַיי אֶת יְמֵי נִזְרוֹ וְהֵבִיא. אָמַר רִבִּי. עַד שֶׁיָּבִיא מַמָּשׁ. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. אֲפִילּוּ נִרְאֶה לְהָבִיא. קָרְבַּן טוּמְאָה כָּל עַמָּא מוֹדוֹי שֶׁמֵּבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. וְתַנֵּי כֵן. נִיטְמָא בַּשְּׁבִיעִי וְחָזַר וְנִיטְמָא בַּשְּׁמִינִי מֵבִיא קָרְבָּן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי זְעִירָא כְּרִבִּי נְדָחֶה קָרְבָּן רִאשׁוֹן וּמֵבִיא קָרְבָּן שֵׁינִי. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי יְהוּדָה לֹא נִדְחֶה. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי הִילָא דִּבְרֵי הַכֹּל לֹא נִדְחֶה וּמֵבִיא אַחֵר.

הלכה ז

משנה: תִּגְלַחַת הַטַּהֲרָה כֵּיצַד. הָיָה מֵבִיא שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת חַטָּאת עוֹלָה וּשְׁלָמִים וְשׁוֹחֵט אֶת הַשְּׁלָמִים וּמְגַלֵּחַ עֲלֵיהֶן דִּבְרֵי רִבִּי יְהוּדָה. רִבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֹא הָיָה מְגַלֵּחַ אֶלָּא עַל הַחַטָּאת שֶׁהַחַטָּאת קוֹדֶמֶת בְּכָל מָקוֹם. וְאִם גִּילַח עַל אֶחָד מִשְּׁלְשְׁתָּן יָצָא.

הלכה: רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי אָמַר. וְאֶת הָאַיִל יַעֲשֶׂה וגו'. מַה תַלְמוּד לוֹמַר יַעֲשֶׂה. הַקְּדִים בּוֹ מַעֲשֶׂה. הָתִיב רִבִּי חִינְנָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְהָא כְתִיב וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ. מֵעַתָּה יַעֲשֶׂה הַקְּדִים בּוֹ מַעֲשֶׂה. מַאי כְדוֹן. אָתָא רִבִּי חִינְנָא בְשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי. שֶׁאִם גִּילַח עַל אַחַת מִשְּׁלְשְׁתָּן יָצָא. רִבִּי זְעִירָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. מָאן תַּנָּא. כָּל הַחַטָּאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה קוֹדְמוֹת לָאֲשָׁמוֹת. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר. דִּבְרֵי הַכֹּל הִיא. כָּל הַחַטָּאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה קוֹדְמוֹת לָאֲשָׁמוֹת.

הלכה ח

משנה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הֵבִיא שָׁלֹשׁ בְּהֵמוֹת וְלֹא פֵרֵשׁ הָרְאוּיָה לַחַטָּאת תִּיקָּרֵב חַטָּאת. לָעוֹלָה תִּיקָּרֵב עוֹלָה. לַשְּׁלָמִים תִּיקָּרֵב שְׁלָמִים. הָיָה נוֹטֵל שֵׂעָר רֹאשׁ נִזְרוֹ וּמְשַׁלֵּחַ תַּחַת הַדּוּד וְאִם גִּילַח בַּמְּדִינָה הָיָה מְשַׁלֵּחַ תַּחַת הַדּוּד. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים בְּתִגְלַחַת הַטַּהֲרָה אֲבָל בְּתִגְלַחַת הַטּוּמְאָה לֹא הָיָה מְשַׁלֵּחַ תַּחַת הַדּוּד. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. הַכֹּל מְשַׁלְּחִין תַּחַת הַדּוּד חוּץ מִן הַטָּמֵא שֶׁבַּמְּדִינָה בִּלְבָד.

הלכה: הַוון בָּעֵיי מֵימַר. בְּשֶׁלֹּא פֵּירֵשׁ. הָא בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ פֵּירֵשׁ. אָמְרִין. אֲפִילּוּ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ פֵּירֵשׁ לֹא. לָמָּה. בְּהֵמָה עָלֶיהָ הֲלָכוֹת סְתוּמוֹת כַּתְּחִילָּה.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב. טוֹבְלוֹ בָּרוֹטֶב. מַה טַעֲמָא. וְנָתַן עַל הָאֵשׁ. אַף הַזָּבַח יְהֵא בָאֵשׁ.

תַּנֵּי. הַכֹּל מְשַׁלְּחִין תַּחַת הַדּוּד חוּץ מִן הַטָּמֵא שֶׁבַּגְּבוּלִין. הַטָּהוֹר שֶׁבַּמְּקוֹדָשׁ תַּחַת הַדּוּד שֶׁלְּאֶשֶׁם מֵבִיא. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. הַטָּהוֹר כָּךְ וְכָךְ מֵבִיא הַטָּמֵא כָּךְ וְכָךְ אֵינוֹ מֵבִיא. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. הַטָּמֵא שֶׁבַּמְּקוֹדָשׁ וְהַטָּהוֹר שֶׁבַּגְּבוּלִין אֵינוֹ מֵבִיא. אֵין לְךָ מְשַׁלֵּחַ תַּחַת הַדּוּד אֶלָּא הַמְגַלֵּחַ בְּטַהֲרָה. פָּתַח אוֹהֶל מוֹעֵד. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. עַד שֶׁיְּהֵא רָאוּי וְסָמוּךְ. וְרַבָּנִין אָמְרִין. רָאוּי אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ סָמוּךְ. סָמוּךְ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ רָאוּי.

הלכה ט

משנה: הָיָה מְבַשֵּׁל אֶת הַשְּׁלָמִים אוֹ שׁוֹלְקָן וְכֹהֵן נוֹטֵל אֶת הַזְּרוֹעַ בְּשֵׁלָה מִן הָאַיִל. וְחַלַּת מַצָּה אַחַת מִן הַסַּל וּרְקִיק מַצָּה אֶחָד וְנוֹתֵן עַל כַּפֵּי הַנָּזִיר וּמְנִיפָן וְאַחַר כָּךְ הוּתַּר הַנָּזִיר לִשְׁתּוֹת בַּיַּיִן וְלִיטַמֵּא לַמֵּתִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר כֵּיוָן שֶׁנְּזָרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִים הוּתַּר הַנָּזִיר לִשְׁתּוֹת בַּיַּיִן וּלְהִיטַמֵּא לַמֵּתִים.

הלכה: מַתְנִיתָא אָמְרָה. הַשְּׁלוּק קָרוּי מְבוּשָּׁל. דְּתַנִּינָן. הָיָה מְבַשֵּׁל הַשְּׁלָמִים אוֹ שׁוֹלְקָן. וְקָרְיֵיה אָמְרָה שֶׁהַצְּלִי קָרוּי מְבוּשָּׁל. דִּכְתִיב וַיְבַשְּׁלוּ אֶת הַפֶּסַח בָּאֵשׁ. אִין תֵּימַר שְׁלֹא כַהֲלָכָה. רִבִּי יוֹנָה בּוֹצְרַיֵּיה אָמַר כַּמִּשְׁפָּט. וּמַתְנִיתָא אָמְרָה שֶׁהַשְּׁלוּק קָרוּי מְבוּשָּׁל. וְהָא תַנִּינָן. הַנּוֹדֵר מִן הַמְּבוּשָּׁל מוּתָּר בַּצָּלִי וּבַשְּׁלוּק. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָלְכוּ בַנְּדָרִים אַחַר לְשׁוֹן בְּנֵי אָדָם. אָמַר רִבִּי יִאשַׁיָּה. הָלְכוּ בַנְּדָרִים אַחַר לְשׁוֹן תּוֹרָה. מַה נְפִיק מִבֵּינֵיהוֹן. אָמַר. קוֹנָם יַיִן שֶׁאֵינִי טוֹעֵם בַּחַג. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוֹחָנָן אָסוּר בְּיוֹם טוֹב הָאַחֲרוֹן. עַל דַּעְתֵּיהּ דְּרִבִּי יִאשַׁיָּה מוּתָּר. אוֹף רִבִּי אוֹשַׁעְיָה מוֹדֶה שֶׁהוּא אָסוּר. לֹא אָמַר רִבִּי יִאשַׁיָּה אֶלָּא לְחוֹמְרִין.

רִבִּי חִייָה בַּר בָּא אָמַר. רִבִּי יוֹחָנָן אָכַל חֲלִיטָא וְאָמַר. לֹא טַעֲמִית מָזוֹן בְּהָדֵין יוֹמָא. וְהִתְנַן. הַנּוֹדֵר מִן הַמָּזוֹן מוּתָּר בְּמַיִם וּבְמֶלַח. פְּתַר לָהּ כְּרִבִּי יִאשַׁיָּה דְּאָמַר. הֵילְכוּ בַנְּדָרִים אַחַר לְשׁוֹן הַתּוֹרָה. מְנַיִין שֶׁכָּל הַדְּבָרִים קְרוּיִין מָזוֹן. אָמַר רִבִּי אָחָא בַּר עוּלָּא. וְעָשֶׂר אֲתוֹנוֹת נוֹשְׂאוֹת בָּר וְלֶחֶם וּמָזוֹן וגו'. מַה תַלְמוּד לוֹמַר וּמָזוֹן. אֶלָּא מִיכָּן שֶׁכָּל הַדְּבָרִים קְרוּיִין מָזוֹן. כְּתִיב וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת הַזְּרוֹעַ בְּשֵׁלָה מִן הָאַיִל. אִי בְּשֵׁילָה יְכוֹל בִּכְפָנֵי עַצְמָהּ. תַּלְמוּד לוֹמַר מִן הָאַיִל. הָא כֵיצַד. חוֹתְכָהּ עַד שֶׁהוּא מַנִּיחַ בָּהּ כִּשְׁעוֹרָה. וְלֹא הַקּוֹדֶשׁ בּוֹלֵעַ מִן הַחוֹל וְלֹא הַחוֹל בּוֹלֵעַ מִן הַקּוֹדֶשׁ.

חִילְפַּיי שָׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן וּלְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. טֵבֶל מַהוּ שֶׁיּוּפַר בְּיוֹתֵר מִמָּאתַיִם. אָמְרוּ לֵיהּ. אֵין טֵבֶל בְּיוֹתֵר מִמָּאתַיִם. וְהָא תַנִּינָן. כָּל הַמְּחַמֵּץ וְהַמְּטַבֵּל וְהַמְּדַמֵּעַ. אִין תֵּימַר

לְמֵאָה וּלְמָאתַיִם. אֲפִילוּ לֹא חִימֵּץ אֲפִילוּ לֹא טִיבֵּל. אֶלָּא בָּעֲנָבִים אֲנָן קַיָּימִין. רִבִּי יוֹסֵי בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּשֶׁלֹּא צִימְּקוּ אֲבָל אִם צִימְּקוּ יֵשׁ טֵבֶל בְּיוֹתֵר מִמָּאתַיִם. רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. בְּשֶׁלֹּא בִּישְּׁלוּ. אֲבָל אִם בִּישְּׁלוּ יֵשׁ טֵבֶל בְּיוֹתֵר מִמָּאתַיִם.

רִבִּי יָסָא וְרִבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּשֵׁם בַּר פְּדָיָה. כָּל נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִמֵּאָה. רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי הוֹשַׁעְיָה בֶּן לֵוִי בְּשֵׁם בַּר פְּדָיָה. כָּל נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִשִּׁשִּׁים. אָמַר רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק לְרִבִּי חִייָה בַּר אַבָּא. הָא רִבִּי יָסָא פְּלִיג עָלָךְ. וְהָא מַתְנִיתָא פְּלִיגָא עַל תְּרֵיכוֹן. כָּל הַמְחַמֵּץ מְטַבֵּל מְחַמֵּעַ. אֵין תֵּימַר לְמֵאָה מִמָּאתַיִם. אֲפִילוּ לֹא חִימֵּץ אֲפִילוּ לֹא טִיבֵּל. אֶלָּא בְּיוֹתֵר אֲנָן קַיָּימִין. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. תִּיפְתָּר בָּשָׂר בְּבָשָׂר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. הוּא בָּשָׂר בְּבָשָׂר הוּא שְׁאָר כָּל הָאֵיסּוּרִין. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. וּלְאֵיסּוּר מְשַׁעֲרִין אוֹתוֹ כְּיִלּוּ בָּצָל כְּיִלּוּ קֻפָּלוֹט.

מַאי כְּדוֹן. אָהֳנֵי אָמַר. נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִמֵּאָה. וְאָהֳנֵי אָמַר נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִשִּׁשִּׁים. וּשְׁנֵיהֶן לְמֵידִין מֵאֵיל נָזִיר. מָאן דְּאָמַר. נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִמֵּאָה. אַתְּ עוֹשֶׂה אֶת הַזְּרוֹעַ אֶחָד מִמֵּאָה לָאַיִל. וּמָאן דְּאָמַר. נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִשִּׁשִּׁים. אַתְּ עוֹשֶׂה אֶת הַזְּרוֹעַ אֶחָד מִשִּׁשִּׁים לָאַיִל. מָאן דְּאָמַר. נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִמֵּאָה. אַתְּ מוֹצִיא אֶת הַזְּרוֹעַ הָעֲצָמוֹת. וּמָאן דְּאָמַר נוֹתְנֵי טְעָמִים אֶחָד מִשִּׁשִּׁים. אֵין אַתְּ מוֹצִיא אֶת הַזְּרוֹעַ מִן הָעֲצָמוֹת. וּכְשֵׁם שֶׁאַתְּ מוֹצִיא אֶת הָעֲצָמוֹת מִן הַזְּרוֹעַ כָּךְ אַתְּ מוֹצִיא מִן הָאַיִל. לֵית יְכִיל. דְּתַנֵּי אֵין טִינּוֹפֶת שֶׁלַּתְּרוּמָה מְצָטָרֶפֶת עִם הַתְּרוּמָה לְהַעֲלוֹת אֶת הַחוּלִּין. אֲבָל טִנּוֹפֶת שֶׁלְּחוּלִּין מְצָטָרֶפֶת עִם הַחוּלִּין לְהַעֲלוֹת אֶת הַתְּרוּמָה. רִבִּי בִּיבִי בְּעֵי. טִינּוֹפֶת שֶׁלַּתְּרוּמָה מָהוּ שֶׁתִּצְטָרֵף עִם הַחוּלִּין לְהַעֲלוֹת אֶת הַתְּרוּמָה. מִן מַה דְּאָמַר רַב הוּנָא. קִלְיֵּי אִיסּוּר מְצָטָרְפִין לְהַתִּיר. הָדָא אָמְרָה טִנּוֹפֶת שֶׁל תְּרוּמָה מְצָטָרֶפֶת עִם הַחוּלִּין לְהַעֲלוֹת אֶת הַתְּרוּמָה.

תַּנֵּי רִבִּי חִזְקִיָּה. כָּל מַה שֶׁאָסַרְתִּי לָךְ בְּמָקוֹם אַחֵר הִתַּרְתִּי לָךְ כָּאן. לְפִי שֶׁבְּכָל מָקוֹם מֵאָה אָסוּר. מֵאָה וְעוֹד מוּתָּר. וָכָא אֲפִילוּ מֵאָה מוּתָּר.

רַב אָמַר. תְּנוּפָה מְעַכֶּבֶת בַּנָּזִיר. וְהָתַנֵּי. תּוֹרַת הַנָּזִיר. בֵּין שֶׁיֵּשׁ לוֹ כְּנָפַיִם בֵּין שֶׁאֵין לוֹ כְּנָפַיִם. דְּאָמַר רַב. בְּנָזִיר שֶׁיֵּשׁ לוֹ. וְתַנֵּי כֵן. הָרָאוּי לִתְנוּפָה תְּנוּפָה מְעַכֶּבֶת בּוֹ. וְשֶׁאֵין רָאוּי לִתְנוּפָה אֵין תְּנוּפָה מְעַכֶּבֶת בּוֹ. שְׁמוּאֵל אָמַר. שִׁיעוּר מְעַכֶּבֶת בַּנָּזִיר. כִּתְנוּפוֹת וְכִבְהוֹנוֹת שֶׁלַּמְצוֹרָע. וְהָתַנֵּי. תּוֹרַת הַמְצוֹרָע. בֵּין שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְהוֹנוֹת בֵּין שֶׁאֵין לוֹ בְהוֹנוֹת. פָּתַר לָהּ כְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּאָמַר. נוֹתֵן עַל מְקוֹמָן.

הלכה י

משנה: גִּילַּח עַל הַזֵּבַח וְנִמְצָא פָּסוּל תִּגְלַחְתּוֹ פְּסוּלָה וּזְבָחָיו לֹא עָלוּ לוֹ. גִּילַּח עַל הַחַטָּאת שֶׁלֹּא לִשְׁמָהּ וְאַחַר כָּךְ הֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו לִשְׁמָן תִּגְלַחְתּוֹ פְּסוּלָה וְקָרְבְּנוֹתָיו לֹא עָלוּ לוֹ. גִּילַּח

עַל הָעוֹלָה וְעַל הַשְּׁלָמִים שֶׁלֹּא לִשְׁמָן וְאַחַר כָּךְ הֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו לִשְׁמָן תִּגְלַחְתּוֹ פְּסוּלָה וּזְבָחָיו לֹא עָלוּ לוֹ. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אוֹתוֹ הַזֶּבַח לֹא עָלָה לוֹ אֲבָל שְׁאָר הַזְּבָחִים עָלוּ לוֹ. וְאִם גִּילַּח עַל שְׁלָשְׁתָּן וְנִמְצָא אֶחָד מֵהֶן כָּשֵׁר תִּגְלַחְתּוֹ כְשֵׁירָה וְיָבִיא שְׁאָר הַזְּבָחִים.

הלכה: עָלַת לוֹ וּלְתִגְלַחְתּוֹ. אֵין תֵּימַר. לֹא עָלַת לוֹ וּלְתִגְלַחְתּוֹ. אֲפִילּוּ זְבָחָיו לֹא עָלוּ לוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן בְּעֵי. מָהוּ עַל שַׁלְמֵי חֲגִינָה לְגַלַּח כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר אוֹתוֹ הַזֶּבַח לֹא עָלָה לוֹ וּשְׁאָר כָּל הַזְּבָחִין עָלוּ לוֹ. וַאֲפִילּוּ שְׁחָטָן לֹא כְשַׁלְמֵי נְדָבָה הֵן. הָדָא אָמְרָה. שֶׁהוּא מְגַלֵּחַ עַל שַׁלְמֵי נְדָבָה כְּרִבִּי שִׁמְעוֹן. רִבִּי יוֹסֵי בַּר אָבוּן אָמַר. רַב אָדָא בַּר אֲחָוָה וְרִבִּי יוֹחָנָן. רַב אָדָא בַּר אֲחָוָה צָרִיכָא לֵיהּ. וְרִבִּי יוֹחָנָן פְּשִׁיטָא לֵיהּ.

הלכה יא

משנה: מִי שֶׁנִּזְרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִים וְנִיטְמָא רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר סוֹתֵר אֶת הַכֹּל. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים יָבִיא שְׁאָר קָרְבְּנוֹתָיו וְיִטְהַר. אָמְרוּ לוֹ מַעֲשֶׂה בְמֹרֶם הַתַּדְמוֹרִית שֶׁנִּזְרַק עָלֶיהָ אֶחָד מִן הַדָּמִים וְאָמְרוּ לָהּ בְּתָּהּ שֶׁהִיא מְסֻכֶּנֶת וְהָלְכָה וּמְצָאָתָהּ שֶׁמֵּתָה וְאָמְרוּ חֲכָמִים תָּבִיא שְׁאָר קָרְבְּנוֹתֶיהָ וְתִטְהַר.

הלכה: מְחִלְפָא שִׁיטָתֵיהּ דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. תַּמָּן הוּא אָמַר. לֹא סָתַר אֶלָּא שְׁלֹשִׁים. וְכָא הוּא אָמַר אָכֵן. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. סוֹתֵר כָּל קָרְבְּנוֹתָיו. פְּשִׁיטָא דְּא בְלֹא נִיטְמָא כָּשֵׁר. לֹא בָדָא כָּשֵׁר וְאַחַר כָּךְ נִיטְמָא. אָמַר רִבִּי חִינְנָא. וְלֹא רִבִּי אֱלִיעֶזֶר הִיא. וְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר שַׁמּוּתֵי הוּא. דְּתַנֵּי. נָזִיר וּמִירֵט. בֵּית שַׁמַּי אוֹמְרִים. צָרִיךְ לְהַעֲבִיר תַּעַר עַל רֹאשׁוֹ. בֵּית הִלֵּל אוֹמְרִים. אֵין צָרִיךְ לְהַעֲבִיר תַּעַר עַל רֹאשׁוֹ.

כֵּן הִיא מַתְנִיתָא. יִטְהַר וְיָבִיא שְׁאָר קָרְבְּנוֹתָיו. כֵּן הִיא מַתְנִיתָא. תִּטְהַר וְתָבִיא שְׁאָר קָרְבְּנָהּ.

פרק ז

הלכה א

משנה: כֹּהֵן גָּדוֹל וְנָזִיר אֵינָן מִיטַּמְּאִין בִּקְרוֹבֵיהֶן. הָיוּ מְהַלְּכִין בַּדֶּרֶךְ וּמָצְאוּ מֵת מִצְוָה רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יִטַּמָּא כֹּהֵן גָּדוֹל וְאַל יִטַּמָּא נָזִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים יִטַּמָּא נָזִיר וְאַל יִטַּמָּא כֹּהֵן גָּדוֹל. אָמַר לָהֶן רִבִּי אֱלִיעֶזֶר יִטַּמָּא כֹּהֵן שֶׁאֵינוֹ מֵבִיא קָרְבָּן עַל טֻמְאָתוֹ וְאַל יִטַּמָּא נָזִיר שֶׁמֵּבִיא קָרְבָּן עַל טֻמְאָתוֹ. אָמְרוּ לוֹ יִטַּמָּא נָזִיר שֶׁקְּדוּשַּׁתוֹ קְדוּשַּׁת שָׁעָה וְאַל יִטַּמָּא כֹּהֵן שֶׁקְּדוּשָּׁתוֹ קְדוּשַּׁת עוֹלָם.

הלכה: כֹּהֵן גָּדוֹל וְנָזִיר כולי. כְּתִיב וְעַל כָּל נַפְשׁוֹת מֵת לֹא יָבוֹא. מָה אֲנָן קַיְימִין. אִם לְאוֹסְרָן עַל הָרְחוֹקִים הֲרֵי הוּא בִּכְלַל כֹּהֵן הֶדְיוֹט. אֶלָּא אִם אֵינוֹ עִנְיָין לָרְחוֹקִים תְּנֵיהוּ

עִנְיָין לַקְרוֹבִים. כְּתִיב וְעַל כָּל נַפְשׁוֹת וְאוֹתָ֫ אָמַר אָכֵן. אָמַר רִבִּי חִייָה בַּר גַּמְדָּא. מִיכָּן אִיסּוּר אַחַר אִיסּוּר בַּתּוֹרָה. אֶלָּא לְהַתִּיר מֵת מִצְוָה. אִית דְּבָעֵי נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו. אֵינוֹ מִיטַּמֵּא. מִיטַּמֵּא הוּא לְמֵת מִצְוָה. אִית דְּבָעֵי מִישְׁמְעִינָהּ מִן הָכָא. לְהֵחָלוֹ. לְהֵחָלוֹ אֵינוֹ מִיטַּמֵּא. אֲבָל מִיטַּמֵּא הוּא עַל מֵת מִצְוָה.

אִית דְּבָעֵי מִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. כִּי קִלְלַת אֱלֹהִים תָּלוּי. אֶת שֶׁהוּא מוּזְהָר עַל קִלְלַת הַשֵּׁם מוּזְהָר עַל מֵת מִצְוָה. וְשֶׁאֵינוֹ מוּזְהָר עַל קִלְלַת הַשֵּׁם אֵינוֹ מוּזְהָר עַל מֵת מִצְוָה. הָתִיבוּן. הֲרֵי גּוֹיִם. אֵילּוּ שֶׁמִּיתָתָן בְּתִלְייָה. יָצָא זֶה שֶׁמִּיתָתוֹ בַּסַּיָיף. קְבוֹר. מִצְוַת עֲשֵׂה. מְנַיִין אַתְּ מַרְבֶּה סַיָיף שֶׁנֶּהֱרַג בּוֹ. עֵץ שֶׁנִּתְלָה בּוֹ. סוּדָר שֶׁנֶּחֱנַק בּוֹ. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר תִּקְבְּרֶנּוּ. יָכוֹל יִקְבְּרוּ עַצְמוֹ. תַּלְמוּד לוֹמַר כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ. קְבוּרָה לוֹ וּלְעֵצוֹ וּלְאַבְנוֹ. הָא כֵיצַד. מַעֲמִיק שְׁלֹשָׁה כְּדֵי שֶׁלֹּא תַעֲלֶם הַמַּחֲרֵישָׁה. תִּקְבְּרֶנּוּ. כּוּלּוֹ וְלֹא מִקְצָתוֹ. תִּקְבְּרֶנּוּ. מִיכָּן שֶׁאִם שִׁייֵר מִמֶּנּוּ לֹא עָשָׂה כְּלוּם. שֶׁנֶּאֱמַר כִּי קָבוֹר תִּקְבְּרֶנּוּ. מִיכָּן שֶׁאֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵת מִצְוָה עַד שֶׁיְּהֵא רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ.

תַּנֵּי רִבִּי יָסָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹחָנָן. כְּשֵׁם שֶׁאָדָם מִיטַּמֵּא לְמֵת מִצְוָה כָּךְ אָדָם מִיטַּמֵּא עַל אֵבֶר מֵת מִצְוָה. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹחָנָן. וְיֵשׁ כֵּן זוֹ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי זְעִירָא. בְּחוֹזֵר תִּיפְתָּר. תַּנֵּי. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אֵין אָדָם מִיטַּמֵּא עַל אֵבֶר מִן הַחַי מֵאֲבִיו אֲבָל אָדָם מִיטַּמֵּא עַל עֶצֶם כְּשְׁעוֹרָה מֵאֲבִיו. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. כְּשֵׁם שֶׁאָדָם מִיטַּמֵּא עַל עֶצֶם כְּשְׁעוֹרָה מֵאֲבִיו כָּךְ מִיטַּמֵּא עַל אֵבֶר מִן הַחַי מֵאֲבִיו. מַעֲשֶׂה בְּיוֹסֵי בֶּן פַּכְסָס שְׁעָלַת עַל רַגְלוֹ נוֹמֵי וְנִכְנַס הָרוֹפֵא לְחוֹתְכָהּ. אָמַר לוֹ. כְּשֶׁתַּנִּיחַ בּוֹ כְחוּט הַשְּׂעָרָה הוֹדִיעֵינִי. חָתְכָהּ וְהִנִּיחַ בָּהּ כְּחוּט הַשְּׂעָרָה וְהוֹדִיעוֹ. קָרָא לִנְחוֹנְייָה בְנוֹ אָמַר לוֹ. נְחוֹנְייָה בְנִי. עַד כָּאן הָיִיתָה חַייָב לִיטַּפֵּל בִּי. מִיכָּן וְאֵילַךְ צֵא. שֶׁאֵין אָדָם מִיטַּמֵּא עַל אֵבֶר מִן הַחַי מֵאֲבִיו. וּכְשֶׁבָּא דְּבָר אֵצֶל חֲכָמִים אָמְרוּ. עַל זֶה נֶאֱמַר יֵשׁ צַדִּיק אוֹבֵד בְּצִדְקוֹ. הַצַּדִּיק אוֹבֵד וְצִדְקוֹ עִמּוֹ.

אֵי זֶהוּ מֵת מִצְוָה. כָּל שֶׁהוּא צָוּוח וְאֵין בָּנֵי הָעִיר בָּאִים. בָּאוּ בָנֵי הָעִיר הֲרֵי זֶה מוֹשֵׁךְ אֶת יָדוֹ. עַד הֵיכָן. עַד כְּדֵי נוֹשְׂאֵי הַמִּיטָּה וְחִילּוּפֵיהֶן וְחִילּוּפֵי חִילּוּפֵיהֶן. בְּשֶׁאֵינָן צְרִיכִין לוֹ. אֲבָל אִם הָיוּ צְרִיכִין לוֹ לֹא בְדָא. בְּשֶׁאֵינָן מַכִּירִין אוֹתוֹ. אֲבָל אִם הָיוּ מַכִּירִין אוֹתוֹ לֹא בְדָא. בְּשֶׁאֵין כְּבוֹדוֹ. אֲבָל אִם הָיָה כְבוֹדוֹ אָכֵן לֹא בְדָא. וְהַנְּשׂוֹא כְבוֹדוֹ לָכֵן.

וּמָהוּ שֶׁיִּטַּמֵּא כֹּהֵן לְכָבוֹד הַנְּשׂוֹא. כַּד דָּמַךְ רִבִּי יוּדָן נְשַׂייָא אַכְרִיז רִבִּי יַנַּאי וְאָמַר. אֵין כְּהוּנָּה הַיּוֹם. כַּד דָּמַךְ רִבִּי יוּדָן נְשַׂייָא בַּר בְּרֵיהּ דְּרִבִּי יוּדָן נְשַׂייָא דְּחַף רִבִּי חִייָה לְרִבִּי זְעִירָא בַּר בָּא בִּכְנִישְׁתָּא דְגוּפְנָא דְּצִיפּוֹרִין וּמִסְאֲבֵיהּ. כַּד דָּמְכַת יְהוּדִינַיי אַחְתֵּיהּ דְּרִבִּי יוּדָן נְשַׂייָא שָׁלַח רִבִּי חֲנִינָה בָּתַר רִבִּי מָנָא וְלָא סְלַק. אָמַר לֵיהּ. אִם בְּחַייֵהֶן אֵין מִיטַּמִּין לָהֶן לֹא כָל שֶׁכֵּן בְּמִיתָתָן. אָמַר רִבִּי נַסָּא בְּמִיתָתָן עָשׂוּ אוֹתָן כְּמֵת מִצְוָה.

מַהוּ שֶׁיִּטְמֵא לְכְבוֹד רַבּוֹ. רִבִּי יַנַּאי זְעִירָא דְמַךְ חָמוֹי. הוּא הֲוָה חָמוֹי הוּא הֲוָה רַבֵּיהּ. שָׁאַל לְרִבִּי יוֹסֵי וְאָסַר לֵיהּ. שָׁמַע רִבִּי חָמָא וְאָמַר. יִטַּמְּאוּ לוֹ תַּלְמִידָיו. נִיטְמְאוּ לוֹ תַּלְמִידָיו וְאָכְלוּ בָשָׂר וְשָׁתוּ יַיִן. אָמַר לוֹן רִבִּי מָנָא. חָדָא מִן תַּרְתֵּי לָא פָלְטָה לְכוֹן. אִם אֲבֵילִים אַתֶּם לָמָּה אֲכַלְתֶּם בָּשָׂר וְשָׁתִיתֶם יַיִן. וְאִם אֵין אַתֶּם אֲבֵילִים לָמָּה נִטְמֵאתֶם.

מַהוּ שֶׁיִּטְמֵא אָדָם לְתַלְמוּד תּוֹרָה. רִבִּי יוֹסֵי הֲוָה יָתִיב וּמַתְנֵי וְאָעַל מִיתָא. מָן דִּיתַב לֵיהּ לֹא אָמַר כְּלוּם וּמָן דְּנָפַק לֵיהּ לֹא אָמַר לֵיהּ וְלֹא כְלוּם.

רִבִּי נִיחוּמִי בְּרֵיהּ דְּרִבִּי חִייָה בַּר אַבָּא אָמַר. אַבָּא לֹא הֲוָה עָבִיר תְּחוֹת כִּיפְתָּא דְקֵיסָרִין. וְרִבִּי אִמִּי עָבַר. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי כֹּהֵן וְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא הֲווֹן מְטַיְילִין בִּפְלָטַיָא דְקֵיסָרִין. הִגִּיעוּ לְכִיפָּה וּפִירֵשׁ רִבִּי כֹּהֵן. הִגִּיעוּ לְמָקוֹם טַהֲרָה וְחָזַר אֶצְלָן. אָמַר לוֹן. בַּמֶּה הֲוִיתוֹן עָסְקִין. אָמַר רִבִּי חִזְקִיָּה לְרִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. לֹא תֵימָא לֵיהּ כְּלוּם. אֵין דְּפָרַשׁ לֵיהּ דְּבָאַשׁ שֶׁמִּיטְמֵא אָדָם לְתַלְמוּד תּוֹרָה לָא יָדְעִין. וְאִינוֹן] מִשּׁוּם דַּהֲוָה סַיְיסָן לָא יָדְעִין.

תַּנֵּי. מִיטְמֵא הוּא כֹּהֵן וְיוֹצֵא לְחוּץ לָאָרֶץ לְדִינֵי מְמוֹנוֹת וְדִינֵי נְפָשׁוֹת וּלְקִידּוּשׁ הַחוֹדֶשׁ וּלְעִיבּוּר הַשָּׁנָה וּלְהַצִּיל שָׂדֶה מִן הַגּוֹי וּלְלָמוֹד תּוֹרָה וְלָשֵׂאת אִשָּׁה. רִבִּי יוּדָה אוֹמֵר. אִם יֵשׁ לוֹ מֵאַיִין לִלְמוֹד אַל יִטְמֵא. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. אֲפִילוּ יֵשׁ לוֹ מֵאַיִין לִלְמוֹד יִטְמֵא. שֶׁלֹּא מֵהַכֹּל אָדָם זוֹכֶה לִלְמוֹד. אָמְרוּ עָלָיו עַל רִבִּי יוֹסֵף כֹּהֵן שֶׁהָיָה יוֹצֵא אַחַר רַבּוֹ וּמִיטְמֵא אַחַר רַבּוֹ לְצַיידָן. אֲבָל אָמְרוּ. לֹא יֵצֵא כֹּהֵן לְחוּץ לָאָרֶץ אֶלָּא אִם כֵּן הִבְטִיחוּ לוֹ אִשָּׁה.

מַהוּ שֶׁיִּטְמֵא כֹּהֵן גָּדוֹל לִנְשִׂיאוּת כַּפַּיִם. גַּבִּילָה אָחוֹי דְּרִבִּי בָּא בַּר כֹּהֵן אָמַר קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵה בְּשֵׁם רִבִּי אָחָא. מִטְמֵא הוּא כֹּהֵן לִנְשִׂיאוּת כַּפַּיִם. שָׁמַע רִבִּי אָחָא וְאָמַר. אֲנָא לָא אֲמַרִית לֵיהּ כְּלוּם. חָזַר וָמַר. אוֹ דִילְמָא לָא שָׁמַע מִינִּי אֶלָּא כְּיֵי דָמַר רִבִּי יוּדָה בַּר פָּזִי בְּשֵׁם רִבִּי אֶלִיעֶזֶר. כָּל כֹּהֵן שֶׁעוֹמֵד בַּבְּנָיָה וְאֵינוֹ נוֹשֵׂא אֶת כַּפָּיו עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה. וְסָבַר מֵימַר שֶׁמִּצְוֹת עֲשֵׂה דּוֹחָה לְמִצְוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. אֲנָא לָא אֲמָרִי לֵיהּ. אַייתוּנֵיהּ וַאֲנָא מַלְקֵי לֵיהּ.

רִבִּי אַבָּהוּ הֲוָה יָתִיב מַתְנֵי בִּכְנִישְׁתָּא דְקֵיסָרִין וַהֲוָה תַמָּן מֵיתָא. הִגִּיעָה עוֹנַת נְשִׂיאוּת כַּפַּיִם. לָא שָׁאֲלוּן לֵיהּ. עָנְתָה דְמֵיכְלָא אָתָא וְשָׁאֲלוּן לֵיהּ. אָמַר לוֹן. עַל נְשִׂיאוּת כַּפַּיִם לָא שְׁאַלְתּוּן לִי וְעַל מֵיכְלָה שְׁאֵילְתּוּן יָתִי. כַּד שָׁמְעִין כֵּן הֲוָה כָל חַד וְחַד מִינְּהוֹן שְׁמַט גַּרְמֵיהּ וַעֲרַק.

אָמַר רִבִּי יַנַּאי. מִיטְמֵא כֹּהֵן לִרְאוֹת הַמֶּלֶךְ. כַּד סְלַק דּוֹקְלַיְינוֹס מַלְכָּא לְהָכָא חָמוּן לְרִבִּי חִייָה מִיפְסַע עַל קִיבְרַייָא דְּצוֹר בְּגִין מֵיחְמִיניֵיהּ. רִבִּי חִזְקִיָּה רִבִּי יִרְמְיָה וְרִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. מִצְוָה לִרְאוֹת גְּדוֹלֵי מַלְכוּת. לְכְשֶׁתָּבוֹא מַלְכוּת בֵּית דָּוִד יְהֵא יוֹדֵעַ לְהַפְרִישׁ בֵּין מַלְכוּת לְמַלְכוּת.

מַהוּ שֶׁיִּטָּמֵא לִכְבוֹד אָבִיו וְאִמּוֹ. רִבִּי יָסָא שָׁמַע דְּאַתְּ אִימַּיהּ לְבוֹצְרָה. אָתָא וְשָׁאַל לְרִבִּי יוֹחָנָן. מָהוּ לָצֵאת. אָמַר לֵיהּ. מִפְּנֵי סַכָּנַת דְּרָכִים צֵא. וְאִם בִּשְׁבִיל כְּבוֹד אִמְּךָ אֵינִי יוֹדֵעַ. אָמַר רַב שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק עוֹד הִיא צְרִיכָה לְרִבִּי יוֹחָנָן. אַטְרַח עֲלוֹי וְאָמַר. גָּמַרְתְּ לָצֵאת תָּבוֹא בְשָׁלוֹם. שָׁמַע רִבִּי לְעָזָר וְאָמַר. אֵין רְשׁוּת גְּדוֹלָה מִזֹּאת.

מַהוּ שֶׁיִּטָּמֵא אָדָם לִכְבוֹד הָרַבִּים. תַּנֵּי הָיוּ שְׁנֵי דְרָכִים מַתְאִימוֹת. אַחַת רְחוֹקָה וּטְהוֹרָה וְאַחַת קְרוֹבָה וּטְמֵיאָה. אִם הָיוּ הָרַבִּים הוֹלְכִין בָּרְחוֹקָה הוֹלֵךְ עִמָּהֶן. וְאִם לָאו הוֹלֵךְ בַּקְּרוֹבָה מִפְּנֵי כְּבוֹד הָרַבִּים. עַד כְּדוֹן בְּטוּמְאָה שֶׁהוּא מִדִּבְרֵיהֶן. וַאֲפִילוּ בְּטוּמְאָה שֶׁהוּא מִדְּבַר תּוֹרָה. מִן מַה דְּאָמַר רִבִּי זְעִירָא. גָּדוֹל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת שֶׁדּוֹחֶה לְמִצְוָה בְלֹא תַעֲשֶׂה שֶׁעָה אַחַת. הָדָא אָמְרָה וַאֲפִילוּ בְּטוּמְאָה שֶׁהָיְה מִדְּבַר תּוֹרָה.

רִבִּי יוֹנָה רִבִּי יוֹסֵי גְלִילְיָא בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. אֵין שׁוֹאֲלִין הֲלָכוֹת לִפְנֵי מִיטָּתוֹ שֶׁלְּמֵת. וְהָא רִבִּי יוֹחָנָן שָׁאַל לְרִבִּי יַנַּיי קוֹמֵי עַרְסֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹצָדָק. הִקְדִּישׁ עוֹלָתוֹ לְבֶדֶק הַבַּיִת. וְהוּא מְגִיב לֵיהּ. אָמַר. כַּד הֲוָה מַסְקִין לֵיהּ לְסִידְרָא. וְהָא רִבִּי יִרְמְיָה שָׁאַל לְרִבִּי זְעִירָא קוֹמֵי עַרְסֵיהּ דְּרִבִּי שִׁמְעוֹן וּדְרִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק והוּא מְגִיב לֵיהּ. אָמַר. כַּד הֲוָה רָחִיק הֲוָה מְגִיב לֵיהּ. כַּד הֲוָה קָרִיב לָא הֲוָה מְגִיב לֵיהּ.

תַּנֵּי הַכַּתָּפִים אֲסוּרִים בִּנְעִילַת הַסַּנְדָּל שֶׁמָּא יִפְסֹק סַנְדָּלוֹ שֶׁלְּאֶחָד מֵהֶן וְנִמְצָא מִתְעַכֵּב מִן הַמִּצְוֹת.

רִבִּי זְעִירָא שָׁמַע בְּדִיבּוּרֵיהּ. אָתוּן בָּעֵיי מִיזְקְפוּנֵיהּ וְאַשְׁכְּחוּנֵיהּ אִיעֲנֵי. אָמְרוּ לֵיהּ. מַהוּ אָכֵן. אָמַר לוֹן. לְהֶן דְּתַנִּינָן וְהַחַי יִתֵּן אֶל לִבּוֹ.

הַמּוֹצֵא מֵת מִצְוָה הֲרֵי זֶה מִיטַּפֵּל בּוֹ וְקוֹבְרוֹ בִּמְקוֹמוֹ. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁמְּצָאוֹ חוּץ לִתְחוּם. אֲבָל אִם מְצָאוֹ בְּתוֹךְ הַתְּחוּם הֲרֵי זֶה מֵבִיאוֹ בִּמְקוֹם הַקְּבָרוֹת וְקוֹבְרוֹ.

אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה. כְּךָ הָיְתָה תְּחִילַת תִּשְׁמִישִׁי לִפְנֵי חֲכָמִים. פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וּמָצָאתִי מֵת מִצְוָה וְנִיטְפַּלְתִּי בּוֹ כְּאַרְבָּעַת מִיל עַד שֶׁהֲבֵאתִיו לִמְקוֹם הַקְּבָרוֹת וּקְבַרְתִּיו. וּכְשֶׁבָּאתִי אֵצֶל רִבִּי אֱלִיעֶזֶר וְאֵצֶל רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַרְתִּי לָהֶם אֶת הַדָּבָר. אָמְרוּ לִי. עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁהָיִיתָ פּוֹסֵעַ מַעֲלִין עָלֶיךָ כְּאִילּוּ שָׁפַכְתָּ דָּמִים. אִם בְּשָׁעָה שֶׁנִּתְכַּוַּונְתִּי לִזְכוּת נִתְחַייַבְתִּי. בְּשָׁעָה שֶׁלֹּא נִתְכַּוַּונְתִּי לִזְכוּת עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה לֹא זָזְתִי מִלְּשַׁמֵּשׁ חֲכָמִים. הוּא הָיָה אוֹמֵר. דְּלָא שִׁימֵּשׁ חֲכִימַיָּא קְטָלָא חַייָב.

מֵת מִצְוָה קָנָה מְקוֹמוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת אֲפִילּוּ שָׂדֶה מָלֵא כּוּרְכְּמִין. שֶׁעַל מְנָת כֵּן הִנְחִיל יְהוֹשֻׁעַ לְיִשְׂרָאֵל אֶת הָאָרֶץ. אֵימָתַי. בִּזְמַן שֶׁמְּצָאוֹ בַּשָּׂדֶה. אֲבָל אִם מְצָאוֹ בַּדֶּרֶךְ קוֹבְרוֹ אוֹ לִימִין הַדֶּרֶךְ אוֹ לִשְׂמֹאל הַדֶּרֶךְ. שְׂדֵה בוּר וּשְׂדֵה נִיר. קוֹבְרוֹ בְּשְׂדֵה בוּר. שְׂדֵה נִיר וּשְׂדֵה זֶרַע. קוֹבְרִין אוֹתוֹ בְּשְׂדֵה נִיר. שְׂדֵה כֶּרֶם וּשְׂדֵה זֶרַע. קוֹבְרוֹ בְּשְׂדֵה זֶרַע. שְׂדֵה כֶּרֶם וּשְׂדֵה אִילָן.

אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. קוֹבְרוֹ בִּשְׂדֵה כֶּרֶם. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. קוֹבְרוֹ בִּשְׂדֵה אִילָן. מָאן דְּאָמַר. קוֹבְרוֹ בִּשְׂדֵה כֶּרֶם. אֲבָל בִּשְׂדֵה אִילָן לֹא מִפְּנֵי אוֹהֶל טוּמְאָה. מָאן דְּאָמַר. בִּשְׂדֵה אִילָן. אֲבָל בִּשְׂדֵה כֶּרֶם לֹא מִפְּנֵי הֶכְשֵׁר בְּצִירָה. הֶחֱלִיף. רִבִּי אִימִּי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עוֹבֵר מִשּׁוּם לֹא תַטַמֵּא אֶת אַדְמָתְךָ. הָיוּ שְׁתֵּיהֶן בּוּר. שְׁתֵּיהֶן נִיר. שְׁתֵּיהֶן זֶרַע. קוֹבֵר בְּאֵי זֶה שֶׁיִּרְצֶה. כֹּהֶן וְלֵוִי יִטַּמֵּא לֵוִי. לֵוִי וְיִשְׂרְאֵל יִטַּמֵּא יִשְׂרְאֵל. וְלֹא הוּא לֵוִי הוּא יִשְׂרְאֵל. אָמַר רִבִּי אָבִין. בְּשָׁעַת דּוּכָן שָׁנִינוּ. מוֹדִין חֲכָמִים לְרִבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּכֹהֵן גָּדוֹל וְנָזִיר שֶׁיִּטַּמֵּא נָזִיר וְאַל יִטַּמֵּא כֹּהֵן גָּדוֹל. וּמוֹדֶה רִבִּי אֱלִיעֶזֶר לַחֲכָמִים בְּכֹהֵן גָּדוֹל וְנָזִיר שֶׁיִּטַּמֵּא נָזִיר וְאַל יִטַּמֵּא כֹּהֵן גָּדוֹל. הַגַּע עַצְמְךָ שֶׁהִקְדִּישׁוֹ אָבִיו מֵרֶחֶם. זוֹ תוֹרָה וְזוֹ אֵינָהּ תוֹרָה. רִבִּי הוּנָא בְשֵׁם רַב יוֹסֵף. אַתְיָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר כְּבֵית שַׁמַּי. דְּבֵית שַׁמַּי אוֹמְרִים. תָּדִיר וּמְקוּדָּשׁ תָּדִיר קוֹדֵם. כֵּן רִבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר. תָּדִיר וּמְקוּדָּשׁ תָּדִיר קוֹדֵם. נָזִיר שִׁלְשִׁים וְנָזִיר מֵאָה. יִטַּמָּא נָזִיר שִׁלְשִׁים. נָזִיר מֵאָה וְנָזִיר עוֹלָם. יִטַּמָּא נָזִיר מֵאָה. נָזִיר עוֹלָם וְנָזִיר נְזִירוֹת. אִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. יִטַּמָּא נָזִיר עוֹלָם. וְאִית תַּנָּיֵי תַנֵּי. יִטַּמָּא נָזִיר נְזִירוֹת. מָאן דְּאָמַר. יִטַּמָּא נָזִיר עוֹלָם. הָא נָזִיר נְזִירוֹת לֹא. מִפְּנֵי שֶׁתִּגְלַחְתּוֹ מְרוּבָּה. מָאן דְּאָמַר. יִטַּמָּא נָזִיר נְזִירוֹת. וְנָזִיר עוֹלָם לֹא. מִפְּנֵי שֶׁקָּרְבְּנוֹתָיו מְרוּבִּין. הֶחֱלִיף. יֶיבָא כְהָדָא דְאָמַר רִבִּי אִמִּי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. עוֹבֵר מִשּׁוּם לֹא תַטַמֵּא אֶת אַדְמָתְךָ. וָכָא כֵן.

הלכה ב

משנה: עַל אֵילּוּ הַטֻּמְאוֹת הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. עַל הַמֵּת וְעַל כְּזַיִת מִן הַמֵּת וְעַל כְּזַיִת נֵצֶל וְעַל מְלֹא תַרְוַוד רָקָב עַל הַשִּׁזְרָה וְעַל הַגּוּלְגֹּלֶת וְעַל אֵבֶר מִן הַמֵּת וְעַל אֵבֶר מִן הַחַי שֶׁיֵּשׁ עֲלֵיהֶם בָּשָׂר כָּרְאוּי וְעַל חֲצִי קַב עֲצָמוֹת וְעַל חֲצִי לוֹג דָּם וְעַל מַגָּעָן וְעַל מַשָּׂאָן וְעַל אָהֳלָן. וְעַל עֶצֶם כִּשְׁעוֹרָה וְעַל מַגָּעוֹ וְעַל מַשָּׂאוֹ וְעַל אָהֳלוֹ עַל אֵילּוּ הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ וּמֵזֶּה בַּשְּׁלִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי וְסוֹתֵר אֶת הַקּוֹדְמִים וְאֵינוֹ מַתְחִיל לִמְנוֹת עַד שֶׁיִּטְהַר וְיָבִיא אֶת קָרְבְּנוֹתָיו.

הלכה: עַל אֵילּוּ הַטֻּמְאוֹת הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ כול'. חַד סָב שָׁאַל מֵרִבִּי יוֹחָנָן. כְּזַיִת מִן הַמֵּת מְטַמֵּא. כּוּלּוֹ לֹא כָּל שֶׁכֵּן. אָמַר לוֹ. לְהָבִיא אֶת הַנֶּפֶל שֶׁאֵין בּוֹ כְזַיִת. חֲזַר וְשָׁאַל. אֵבֶר מִן הַמֵּת מְטַמֵּא. לֹא כָּל שֶׁכֵּן כּוּלּוֹ. אָמַר לוֹ. לְהָבִיא אֶת הַנֶּפֶל שֶׁלֹּא קֵרְשׁוּ אֵיבָרָיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. חֲכָמִים הוּא הָהֵן סַבָּא דְּלָא חֲכִים מַשְׁאִיל. מִכָּיוָן דִּשְׁאַל לְקַדְמִיתָא לָא הֲוָה צָרִיךְ מִישְׁאַל תִּינְיֶיתָא. וְאִיבָּעֵי מִישְׁאוֹל תַּרְתֵּיהוֹן שְׁאַל תִּינְיֶיתָא וַחֲזַר מִישְׁאַל קַדְמִיתָא. תַּלְמִידוֹי דְּרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲלַפְתָּא שְׁאָלוּן תִּינְיֶיתָא וְלָא שְׁאָלוּן קַדְמִיתָא. דְּהָא פְשִׁיטָא לוֹן. מִכָּיוָן שֶׁאֵין בּוֹ כְזַיִת דָּבָר בָּרִיא הוּא שֶׁלֹּא קֵרְשׁוּ אֵיבָרָיו. אָמַר רִבִּי מָנָא בַּר חִזְקִיָּה. נְהִיר אַתְּ דַּהֲוָה רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא קָאִים הָכָא. וְאַף תַּרְתֵּין שְׁאֵילְתָא דְּהֵן סַבָּא בָּאֲהִילוּת לְהָדָא מִילָּה לֹא.

שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עֲלֵיהֶן. וְעוֹד מִן הָדָא דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הָיִיתִי סָבוּר שֶׁאֵין הַנִּפְלִים תּוֹרָה. מִמַּה שֶׁהוּא מוֹשִׁיב אֶת אִימָּן יְמֵי טוֹהַר. הָדָא אָמְרָה. שֶׁהַנִּפְלִים תּוֹרָה.

תַּנֵּי. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחַי אוֹמֵר. מִפְּנֵי מָה אָמְרוּ. הַשֶּׁרֶץ מְטַמֵּא בְּכָעֲדַשָּׁה. מִפְּנֵי שֶׁהַשֶּׁרֶץ תְּחִילַּת בְּרִייָתוֹ בְּכָעֲדַשָּׁה. רִבִּי יוּדָן בָּעֵי. הַמֵּת יְטַמֵּא פָּחוֹת מִכְּזַיִת. דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לְהָבִיא אֶת הַנֶּפֶל שֶׁאֵין בּוֹ כְזַיִת. וּנְבֵילָה מְטַמָּא כְּאָפוּן. דְּאָמַר רִבִּי חֲנִינָה. אֲנִי רָאִיתִי עֵגֶל כְּאָפוּן בִּשְׁפִיר. מַאי כְדוֹן. מִדְּרָשׁוֹת אָמִינָא. דִּרוֹשׁ וְקַבֵּל שָׂכָר.

אִי זֶהוּ נֵצֶל. בָּשָׂר הַמֵּת שֶׁנִּתּוּק וְהַמּוֹהַל שֶׁקְּרַשׁ. הָא עוֹדֵהוּ מָחוּי לֹא. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי חֲנִינָה בְּשֵׁם רִבִּי. חֶלְבּוֹ הַמֵּת שֶׁהִתִּיכוֹ הֲרֵי זֶה טָמֵא. חֲתָכוֹ וְהִתִּיכוֹ הֲרֵי זֶה טָהוֹר. רִבִּי יוּדָן וְרִבִּי יוֹסֵי. חַד אָמַר. לְהוֹצִיא מֵי בָשָׂר שֶׁבּוֹ. וְחָרְנָה אָמַר. שְׁאִם יִקְרַשׁ וְיֵהֵא בּוֹ כְזַיִת יְהֵא מְטַמֵּא מָחוּי.

תַּנִּינָן. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. בְּשָׂר הַמֵּת שֶׁיָּבֵשׁ וְאֵינוֹ יָכוֹל לְהַשְׁרוֹת וְלַחֲזוֹר כְּמוֹת שֶׁהָיָה טָהוֹר. מַאי טַעֲמָא דְּרִבִּי יוֹסֵי. וְלֹא מִן הַנְּבֵילָה לָמַד. מִן הַנְּבֵילָה מַה נְבֵילָה אִם יָבְשָׁה טְהוֹרָה אַף הַמֵּת אִם יָבַשׁ יְהֵא טָהוֹר. רִבִּי אִמִּי בָּעֵי. אִי מָה הַנְּבֵילָה אִם נִסְרְחָה טְהוֹרָה אַף הַמֵּת אִם נִסְרַח יְהֵא טָהוֹר. מֵעַתָּה אֵין נֵצֶל כְּרִבִּי יוֹסֵי. אַשְׁכַּח תַּנֵּי בְשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי. יֵשׁ נֵצֶל. חֲבֵרַייָא בָּעוֹן קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אִי מָה הַנְּבֵילָה אֵין לָהּ רָקָב אַף הַמֵּת אֵין לָהּ רָקָב. אָמַר לוֹן. לֹא לְמַד הַמֵּת מִן הַנְּבֵילָה לְעֲצָמוֹת אֶלָּא לְבָשָׂר. אֵין רָקָב לְבָשָׂר יֵשׁ רָקָב לְעֲצָמוֹת. כְּהָדָא דְתַנֵּי בַּר קַפָּרָא וּרְקַב עֲצָמוֹת קִנְאָה. רִבִּי יַנַּיי אָמַר. אוֹ בְקֶבֶר. אֲפִילּוּ נָגַע בְּקֶבֶר אָדָם הָרִאשׁוֹן. חֲבֵרַייָא אָמְרִין. מְסֹרָס קְרִייָא. אוֹ בְקֶבֶר. אוֹ בְרָקָב הוּא. תַּנֵּי בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר. אוֹ בְקֶבֶר. אוֹ בְרָקָב.

אָמַר רִבִּי יוּדָה בֶּן פָּזִי. מְלֹא תַרְוָד אֶחָד נָטַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִמְּקוֹם הַמִּזְבֵּחַ וּבָרָא בוֹ אָדָם הָרִאשׁוֹן. אָמַר. הַלְוַאי יִיבָּרֵא מִמְּקוֹם הַמִּזְבֵּחַ וּתְהֵא לוֹ עֲמִידָה. הָדָא הוּא דִכְתִיב וַייָצֶר יי אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עָפָר מִן הָאֲדָמָה וּכְתִיב מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה לִי. מָה אֲדָמָה שֶׁנֶּאֱמַר לְהַלָּן מִזְבֵּחַ אַף כָּאן מִזְבֵּחַ. וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה. קָרוֹב לְאֶלֶף שָׁנָה חָיָה אָדָם הָרִאשׁוֹן וְאַתְּ אָמַר וְהָיוּ יָמָיו מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה. אֶלָּא לְקִקְכֵּךְ שָׁנָה הוּא חוֹזֵר לְמִלּוֹא תַרְוָד אֶחָד רָקָב. וְקַשְׁיָא. עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה. וְתִינוֹק בֶּן יוֹמוֹ מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה. עוֹג מְלֹא תַרְוָד רָקָב. וְתִינוֹק בֶּן יוֹמוֹ מְלֹא תַרְוָד רָקָב. מְלֹא תַרְוָד רָקָב שֶׁאָמְרוּ יֶשְׁנוֹ מִקִּישְׁרֵי אֶצְבְּעוֹתָיו וּלְמַעֲלָה. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. מְלֹא הַיָּד הַגְּדוֹלָה.

רִבִּי זְעִירָא רִבִּי חִייָה בְּשֵׁם רִבִּי מְחוּי הָדָא דְרִבִּי מֵאִיר הָכִין וְהָדָא דְרַבָּנִן הָכִין.

אִי זֶהוּ מֵת שֶׁיֵּשׁ לוֹ רָקָב. הַנִּקְבָּר עֲרוּם בְּאָרוֹן שֶׁלְּשַׁיִישׁ אוֹ עַל גַּבֵּי רִצְפָּה אוֹ עַל גַּבֵּי טַבָּלָה שֶׁלְּשַׁיִישׁ. אֲבָל אִם נִקְבַּר בִּכְסוּתוֹ עַל אָרוֹן שֶׁלְּעֵץ אוֹ עַל גַּבֵּי טַבָּלָה שֶׁלְּעֵץ אֵין זֶה רָקָב. זֶהוּ

עֲפַר קְבָרוֹת וְצָרִיךְ מְלֹא תַרְוָוד וְעוֹד. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. נִקְבַּר עִמּוֹ אֲפִילוּ גִילְגְּלִין קְטָן אֵין זֶה רָקָב. רִבִּי יָסָא בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. שְׁנֵי מֵתִים שֶׁקְּבָרָן זֶה בְצַד זֶה. זֶה נַעֲשָׂה גִילְגְּלִין לָזֶה וְזֶה נַעֲשָׂה גִילְגְּלִין לָזֶה. מַה נַפְשָׁךְ. גִילְגְּלִין לָזֶה וְלֹא לָזֶה. הָתִיב אַבָּא בַּר נָתָן. הַגַּע עַצְמְךָ שֶׁהֵבִיא חֲצִי תַרְוָוד רָקָב מִזֶּה וַחֲצִי תַרְוָוד רָקָב מִזֶּה וְעִירְבָן זֶה בָזֶה. וַהֲוָה עַיְינָן. וְאִיתְחֲמֵי גָחִיךְ וְאִיקְפַּד עֲלוֹי וְמִית. אָמַר רִבִּי יוֹסֵא. הָא אָזִיל גּוֹבְרָא וְלָא שְׁמָעִינָן מִינֵּהּ כְּלוּם. מַאי כְדוֹן. תַּמָּן אֵין כָּל אֶחָד רָאוּי לְמַלֵּא תִּרְוָוד רָקָב. בְּרַם הָכָא כָּל אֶחָד וְאֶחָד רָאוּי לְמָלוֹא תִּרְוָוד רָקָב.

נָחְתְּכָה רַגְלוֹ. מֵאַרְכּוּבָה וּלְמַעֲלָה אֵין לוֹ רָקָב. מֵאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּה יֵשׁ לוֹ רָקָב. נִקְבְּרָה עִמּוֹ. מֵאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּן הֵיא נַעֲשֵׂית לוֹ גִילְגְּלִין. מֵאַרְכּוּבָה וּלְמַעֲלָן אֵין נַעֲשֵׂית לוֹ גִילְגְּלִין. חֲבֵרַיָּיא בְּעוּ קוֹמֵי רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֲבְדּוּמָא. קֻשַּׁר גִילְגְּלִין מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּן. וְאָמַר לוֹן. אֵין כֵּינִי אֲפִילוּ לֹא נֶחְתְּכָה אֶרְאֶה אוֹתָהּ כְּאִילּוּ הִיא חֲתוּכָה וְתֵיעָשֶׂה לוֹ גִילְגְּלִין. מִכֵּיוָן שֶׁהִיא מְחוּבֶּרֶת לוֹ כּוּלּוֹ גּוּף אֶחָד הוּא. חָסֵר מָהוּ שֶׁיְּהֵיֶה לוֹ רָקָב. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. חָסֵר אֵין לוֹ רָקָב וְאֵין לוֹ תְּפִישַׁת קֶבֶר וְאֵין לוֹ שְׁכוּנַת קְבָרוֹת. רִבִּי יוֹחָנָן בָּעֵי. כַּמָּה יֶחְסַר וְלֹא יִהְיֶה לוֹ רָקָב. יֵיבָא כַּיי דְתַנִּינָן תַּמָּן. כְּדֵי שֶׁיִּינָּטֵל מִן הַחַי וְיָמוּת. וְכָא כֵן. הַגַּע עַצְמְךָ שֶׁנִּיקַּב וְוֶשְׁטוֹ הֲרֵי אֵינוֹ חָסֵר וְאֵינוֹ חָיֵה. לֵית לָךְ אֶלָּא כְּהָדָא. נֶחְתְּכָה רַגְלוֹ. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּה יֵשׁ לוֹ רָקָב. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַעֲלָן אֵין לוֹ רָקָב. נִקְבְּרָה עִמּוֹ. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַטָּן נַעֲשֵׂית לוֹ גִילְגְּלִין. מִן הָאַרְכּוּבָה וּלְמַעֲלָן אֵינָהּ נַעֲשֵׂית לוֹ גִילְגְּלִין.

נְפָלִים מָהוּ שֶׁיְּהֵא לָהֶן רָקָב. מָאן דָּמַר. דָּמָן מְטַמֵּא בְּרִבְיעִית. יֵשׁ לָהֶן רָקָב. וּמָאן דָּמַר. אֵין דָּמָן מְטַמֵּא בְּרִבְיעִית. אֵין לָהֶן רָקָב. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. עֲפַר תְּלוּלִיּוֹת לָמָּה הוּא טָמֵא. מִפְּנֵי שֶׁהַנְּשָׁמִים קוֹבְרוֹת שָׁם נְפָלֶיהָן. אָמַר רִבִּי יוּדָן אָבוֹי דְּרִבִּי מַתַּנְיָיה. לֹא מִסְתַּבְּרָא דְּלֹא דְּמוּכֵּי שְׁחִין קוֹבְרִין שָׁם אֵיבָרֶיהָן. אִית לָךְ מֵימַר מִשָּׁם רָקָב לֹא מִשָּׁם מַגַּע כְּשְׁעוֹרָה. וְהָא תַנֵּי. נָטַל מִמֶּנּוּ עָפָר וּסְמָכוֹ לוֹ טָהוֹר. תִּיפְתָּר כְּהַדֵּין תַּנָּיָא דְתַנֵּי. עֲקָרוֹ מִמְּקוֹמוֹ טָמֵא. רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטַהֵר.

אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. וְיָרְדוּ בְּשִׁיטַּת רִבִּי שִׁמְעוֹן. דְּתַנֵּי. הַשִּׁזְרָה וְהַגּוּלְגּוֹלֶת אֲפִילוּ מְכוּתֶּתְיִן אֲפִילוּ מְפוּרְקִין טְמֵא. שֶׁהַקֶּבֶר מְצָרְפָן מִשּׁוּם אָדָם בְּאֹהֶל.

מַתְנִיתָא דְּרִבִּי לְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה. דְּתַנֵּי. אָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר. בְּרִאשׁוֹנָה הָיוּ בָתֵּי דִינִין חֲלוּקִין. מְקַצָּתָן אוֹמְרִין. רְבִיעִית דָּם רוֹבַע עֲצָמוֹת. מְקַצָּתָן אוֹמְרִין. חֲצִי לוֹג דָּם חֲצִי לוֹג עֲצָמוֹת. לְנְזִירוּת וּלְטוּמְאַת מִקְדָּשׁ וְקָדְשָׁיו. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אִידִי בְשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן. מִדְּרַשׁ אָמְרוּהָ מִפִּי חַגַּי זְכַרְיָה וּמַלְאָכִי.

הלכה ג

משנה: אֲבָל הַסְּכָכוֹת וְהַפְּרָעוֹת וּבֵית הַפְּרָס וְאֶרֶץ הָעַמִּים וְהַגּוֹלֵל וְהַדּוֹפֵק וּרְבִיעִית דָּם וַאֲהֶל וְרוֹבַע עֲצָמוֹת וְכֵלִים הַנּוֹגְעִים בַּמֵּת וִימֵי סְפוּרוֹ וִימֵי גָמְרוֹ עַל אֵילוּ אֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ וּמַזֶּה בַּשְּׁלִישִׁי וּבַשְּׁבִיעִי וְאֵינוֹ סוֹתֵר אֶת הַקּוֹדְמִין הִתְחִיל מוֹנֶה מִיָּד וְקָרְבָּן אֵין לוֹ. בֶּאֱמֶת יְמֵי הַזָּב וְהַזָּבָה וִימֵי הֶסְגֵּירוֹ שֶׁלַּמְצוֹרָע הֲרֵי אֵילּוּ עוֹלִין לוֹ.

הלכה: אֲבָל הַסְּכָכוֹת וְהַפְּרָעוֹת כול'. בְּנָתַיִים מָהוּ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. בְּנָתַיִים לְהָקֵל. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. בְּנָתַיִים לְהַחֲמִיר. מָהוּ בְּנָתַיִים. זֶה אֶבֶר מִן הַמֵּת וְאֶבֶר מִן הַחַי שֶׁאֵין עֲלֵיהֶן בָּשָׂר כְּרָאוּי. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. מְנַיִין עֶצֶם כִּשְׁעוֹרָה. לֹא מִן הָדִין קְרִיָיא אוֹ בְּעֶצֶם אָדָם. הָכָא אַתְּ עָבַד לָהּ כִּשְׁעוֹרָה. וְהָכָא אַתְּ עָבַד לָהּ פָּחוֹת מִכִּשְׁעוֹרָה. תַּנֵּי רִבִּי שְׁמוּאֵל בַּר אֶבְדּוּמָא. בַּחֲלַל. כָּל שֶׁהוּא חֲלַל. בַּחֲלַל. זֶה אֶבֶר מִן הַמֵּת וְאֶבֶר מִן הַחַי שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם בָּשָׂר כְּרָאוּי.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. סְכָכוֹת וּפְרָעוֹת תּוֹרָה הֵן אֶצֶל תְּרוּמָה וְאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. אִם לִשְׁרוֹף. אֲפִילּוּ עַל סְפֵק דְּבָרֵיהֶן שׁוֹרְפִין. אִם לִלְקוֹת. תַּנֵּי רִבִּי צַיידָנָיֵיה קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה וּפְלִיג עַל רִבִּי יִרְמְיָה. כָּל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ חַיָּבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. וְכָל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ אֵין חַיָּבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. רוֹבְדֵי אִילָן שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן אַרְבָּעָה עַל אַרְבָּעָה הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. רִבִּי יוֹסֵי אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. יְדוֹ אַחַת בְּצַד זוֹ וְיָדוֹ אַחַת בְּרוֹבֶד אֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. רִבִּי יוֹסֵי בָּעֵי. אִם חוֹצֵץ הוּא בִּפְנֵי הַטּוּמְאָה יְחוֹץ בִּפְנֵי טַהֲרָה. אִם אֵינוֹ חוֹצֵץ בִּפְנֵי טוּמְאָה אַל יְחוֹץ בִּפְנֵי טַהֲרָה.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַמֵּת בַּבַּיִת וְהַנָּזִיר תַּחַת הַמִּיטָּה נָזִיר מְגַלֵּחַ. כָּל שֶׁכֵּן הַמֵּת תַּחַת הַמִּיטָּה וְהַנָּזִיר בַּבַּיִת אֵינוֹ מְגַלֵּחַ. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַמֵּת וְהַנָּזִיר תַּחַת כַּרְעֵי הַמִּיטָּה תַּחַת מֵעֵי הַגָּמָל תַּחַת מֵעֵי הַ(מַּ)שְׁקוֹף תַּחַת מְלֻתְּרִיּוֹת אֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. וְלֹא כָל דָּבָר שֶׁנִּרְאֶה לְהָגֵן. שָׁמַע חִזְקִיָּה וְאָמַר. טְהֵרוּ מֵתִים. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. הַמֵּת בַּבַּיִת וְהַנָּזִיר בְּטַרִיקְלִין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. כָּל שֶׁכֵּן הַמֵּת בְּטַרִיקְלִין וְהַנָּזִיר בַּבַּיִת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. רִבִּי מָנָא בָּעֵי. אִם אֹהֶל לָחוֹץ יְהֵא אֹהֶל לְהַמְשִׁךְ. אִם אֵינוֹ אֹהֶל לְהַמְשִׁיךְ תִּיפְקַע טוּמְאָה. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. טוּמְאָה מֻחֲצִי כוֹתֶל וּלְחוּץ הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ. אָמַר רִבִּי יֹאשִׁיָה. טוּמְאָה טְמוּנָה בַּקַּרְקַעוֹ שֶׁלַּבַּיִת נָזִיר מְגַלֵּחַ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רִבִּי יֹאשִׁיָה. רוֹב בְּנָיְינוֹ וְרוֹב מִינְיְינוֹ שֶׁלְּמֵת אֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ.

בֶּאֱמֶת. דְּאָמַר רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. כָּל מָקוֹם שֶׁשָּׁנִינוּ. בֶּאֱמֶת. הֲלָכָה לְמֹשֶׁה מִסִּינַי.

יִפְלוּ כִּי טָמֵא נִזְרוֹ. מִיכָּן שֶׁטְּמֵאִים נוֹפְלִין. וְיִסְתּוֹר. אֵין לְךָ סוֹתֵר אֶלָּא יְמֵי הַמֵּת בִּלְבַד. וְלֹא יַעֲלוּ. מָה אִם יָמִים שֶׁעוֹשִׂין מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב אַתְּ אוֹמֵר. עוֹלִין. יָמִים שֶׁאֵין עוֹשִׂין מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב אֵינוֹ דִין שֶׁיַּעֲלוּ. מַה חֲמִית מֵימַר שֶׁאֵין עוֹלִין. אָמַר רִבִּי [] בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן

לָקִישׁ. גַּדֵּל פֶּרַע שְׂעַר רֹאשׁוֹ. יָמִים שֶׁלְּגִידּוּל שִׂיעֵר עוֹלִין. יָמִים שֶׁלְּהַעֲבָרַת שִׂיעֵר אֵין עוֹלִין. עַד כְּדוֹן בִּימֵי סְפִירוֹ. בִּימֵי גְמָרוֹ. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אַל נָא תְּהִי כַּמֵּת. מַה יְמֵי הַמֵּת אֵין עוֹלִין אַף יְמֵי הֶסְגֵּר אֵין עוֹלִין. חַד בֵּי רַב אָמַר הָדָא דְּרִבִּי יוֹחָנָן קוֹמֵי רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ וְלֹא קִיבֵּל עֲלוֹי. אֲמַר לֵיהּ. הָכָא אַתְּ עָבַד לָהּ הֶסְגֵּר. וְהָכָא אַתְּ עָבַד לָהּ הֶחְלֵט. לֵית יְכִיל. דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. אַל נָא תְּהִי כַּמֵּת. תִּסְגֵּר. מַה יְמֵי הַמֵּת שִׁבְעָה. אַף יְמֵי הֶסְגֵּר שִׁבְעָה.

הלכה ד

משנה: רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ כָּל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ חַיָּיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ. וְכָל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ אֵין חַיָּיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. אָמַר רִבִּי מֵאִיר לֹא תְהֵא זוֹ קַלָּה מִן הַשֶּׁרֶץ. אָמַר רִבִּי עֲקִיבָה דַּנְתִּי לִפְנֵי רִבִּי אֱלִיעֶזֶר מָה אִם עֶצֶם כְּשֶׁעוֹרָה שֶׁאֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הָאָדָם בְּאוֹהֶל הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עַל מַגָּעוֹ וְעַל מַשָּׂאוֹ. רְבִיעִית דָּם שֶׁהוּא מְטַמֵּא אֶת הָאָדָם בְּאוֹהֶל אֵינוֹ דִין שֶׁיְּהֵא הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עַל מַגָּעָהּ וְעַל מַשָּׂאָהּ. אָמַר לִי מַה זֶּה עֲקִיבָה. אֵין דָּנִין כָּאן מִקַּל וָחוֹמֶר. וּכְשֶׁבָּאתִי וְהִרְצֵיתִי אֶת הַדְּבָרִים לִפְנֵי רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר לִי יָפֶה אָמַרְתָּ אֶלָּא כָּךְ אָמְרוּ הֲלָכָה.

הלכה: רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ כול'. תַּמָּן תַּנִּינָן. שְׁנַיִם טְמֵאִין בַּמֵּת. אֶחָד טָמֵא טוּמְאַת שִׁבְעָה וְאֶחָד טָמֵא טוּמְאַת טְמֵיאֵי עֶרֶב. שְׁלֹשָׁה טְמֵאִים בַּמֵּת. שְׁנַיִם טְמֵאִים טוּמְאַת שִׁבְעָה אֶחָד טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב. אַרְבָּעָה טְמֵאִים בַּמֵּת. שְׁלֹשָׁה טְמֵאִים טוּמְאַת שִׁבְעָה וְאֶחָד טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב. כֵּיצַד שְׁנֵי בְנֵי אָדָם. הַנּוֹגְעִין בַּמֵּת טְמֵאִים טוּמְאַת שִׁבְעָה. וְאָדָם הַנּוֹגֵעַ בּוֹ טָמֵא טוּמְאַת עֶרֶב כול'. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי יַנַּאי. וְכוּלְּהוֹן תּוֹרָה הֵן אֲצָל תְּרוּמָה. אֲבָל עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא עַל שֵׁינִי שֶׁנָּגַע בָּרִאשׁוֹן. מַה טַעַם. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא. הַטָּעוּן חִיטּוּי חַיָּיב עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ וְשֶׁאֵין טָעוּן חִיטּוּי אֵינוֹ חַיָּיב עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. הָתִיבוֹן. הֲרֵי אָדָם הַנּוֹגֵעַ בַּכֵּלִים וְנוֹגְעִין בַּמֵּת טָעוּן חִיטּוּי וְהוּא שֵׁינִי. אָמַר רִבִּי אָבִין בַּר חִייָה. בְּטוּמְאַת אִישׁ בְּאִישׁ לֹא בְטוּמְאַת אִישׁ בִּכֵּלִים. מִילְתֵיהּ דְּרִבִּי אָבִין בַּר חִייָה אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא הָרִאשׁוֹן בִּלְבַד. מֵאַחַר שֶׁאִילּוּ אָדָם בְּאָדָם אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא עַל הָרִאשׁוֹן בִּלְבַד. וְכָא אֵינוֹ חַיָּיב אֶלָּא עַל הָרִאשׁוֹן בִּלְבַד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְהוּא שֶׁטָּבַל. אֲבָל אִם לֹא טָבַל הָדָא הִיא דְרִבִּי. דְּרִבִּי אָמַר. כָּל הַטְּמֵאִים בְּטוּמְאָתָן עַד שֶׁיְּבוֹאוּ בַמַּיִם. אָמַר רִבִּי אִילָא. הוּא עַצְמוֹ שֶׁנָּגַע בַּמֵּת חַיָּיב. אָמְרוּהּ וְאָמַר טַעֲמֵהּ. אֲשֶׁר יִטְמָא. בְּטוּמְאַת אִישׁ הוּא. וְהוּא שְׁלִישִׁי. כִּדְאָמַר רִבִּי אָבוּן בַּר חִייָה. בְּטוּמְאַת אִישׁ בְּאִישׁ אָדָם חַיָּיב עַל טוּמְאַת מִקְדָּשׁ. הָתִיבוֹן. הֲרֵי כֵלִים הַנּוֹגְעִין בַּמֵּת וְאָדָם בַּכֵּלִים וְכֵלִים בָּאָדָם. בְּטוּמְאַת אִישׁ בְּאִישׁ וְלֹא בְטוּמְאַת אָדָם בִּכֵּלִים. רִבִּי זְרִיקָא בְּשֵׁם רַב הַמְנוּנָא. תַּנָּיֵי תַּמָּן פְּלִיג עַל

רִבִּי אִילָא. כֵּלִי שֶׁחֲצָיוֹ מִן הָאֲדָמָה הַחֶלְמָה וְחֲצָיוֹ מִן הַגְּלָלִים אֵין חַיָּיבִין עָלָיו עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. מִפְּנֵי שֶׁחֲצָייוֹ מִן הָאֲדָמָה וְחֲצָיוֹ מִן הַגְּלָלִים. אֲבָל אִם הָיָה כוּלּוֹ מִן הָאֲדָמָה חַיָּיב. מָנוֹ חַיָּיב. לֹא הַנּוֹגֵעַ. לֹא שֵׁינִי שֶׁנָּגַע בָּרִאשׁוֹן הוּא. אָמַר רִבִּי פִּינְחָס קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. תִּיפְתָּר בְּשֶׁזָּרְקוֹ. אָמַר לֵיהּ. אִי(ן) בְּשֶׁזָּרְקוֹ. בְּדָא תַנֵּי. עַל רְחִיצַת גּוּפוֹ עָנוּשׁ כָּרֵת וְעַל כִּיבּוּס בְּגָדָיו בָּאַרְבָּעִים. מִשֵּׁם מַכְנִיס כֵּלִים טְמֵאִים בַּמִּקְדָּשׁ. אָמַר רִבִּי לְעָזָר בֵּירִבִּי יוֹסֵה קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. אוֹף אֲנָן תַּנִּינָן. הָדָא מְסַייְעָא לְהָדֵין תַּנָּייָא דְתַנֵּי. רִבִּי אֶלְעָזָר אָמַר מִשּׁוּם רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כָּל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ חַיָּיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ. וְכָל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ אֵין חַיָּיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. רִאשׁוֹן שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלָיו חַיָּיבִין עָלָיו עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ. שֵׁינִי שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלָיו אֵין חַיָּיבִין עָלָיו עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. לַטֻּמְאוֹת הַפּוֹרְשׁוֹת מִן הַמֵּת נִצְרְכָה. רִבִּיעִית דָּם רוֹבַע עֲצָמוֹת שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עֲלֵיהֶן אֵין חַיָּיב עֲלֵיהֶן עַל בִּיאַת מִקְדָּשׁ. חֲצִי לוֹג דָּם וַחֲצִי קַב עֲצָמוֹת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עֲלֵיהֶן חַיָּיבִין עֲלֵיהֶן עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. אָמַר רִבִּי יִרְמְיָה. הֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר. מַה פְלִיגִי. לְקָרְבָּן. אֲבָל לְמַלְקוּת לוֹקִין אֲפִילוּ עַל הַשְּׁלִישִׁי אֲפִילוּ עַל הָרְבִיעִי. תַּנֵּי רִבִּי יוֹסֵי צַיידָנָייֶה קוֹמֵי רִבִּי יִרְמְיָה וּפְלִיג עֲלֵיהּ רִבִּי יִרְמְיָה. כָּל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ חַיָּיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. וְכָל טוּמְאָה מִן הַמֵּת שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ אֵין חַיָּיבִין עָלֶיהָ עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן רִבִּי יַנַּאי רִבִּי יוֹחָנָן. לַטֻּמְאוֹת הַפּוֹרְשׁוֹת מִן הַמֵּת נִצְרְכָה. רִבִּיעִית דָּם רוֹבַע עֲצָמוֹת שֶׁאֵין הַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עֲלֵיהֶן אֵין חַיָּיבִין עֲלֵיהֶן. חֲצִי לוֹג דָּם וַחֲצִי קַב עֲצָמוֹת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלֵּחַ עֲלֵיהֶן לוֹקִין עֲלֵיהֶן.

פרק ח

הלכה א

משנה: שְׁנֵי נְזִירִין שֶׁאָמַר לָהֶן אֶחָד רָאִיתִי אֶחָד מִכֶּם שְׁנִיטְמָא וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִי זֶה מִכֶּם מְבִיאִין קָרְבַּן טוּמְאָה וְקָרְבַּן טַהֲרָה וְאוֹמֵר אִם אֲנִי הוּא הַטָּמֵא קָרְבַּן טוּמְאָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלְּךָ. וְאִם אֲנִי הוּא הַטָּהוֹר קָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טוּמְאָה שֶׁלְּךָ. וְסוֹפְרִין שִׁלְשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קָרְבַּן טַהֲרָה. וְאוֹמֵר אִם אֲנִי הוּא טָמֵא קָרְבַּן טוּמְאָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלְּךָ. וְזֶה קָרְבַּן טַהֲרָתִי. וְאִם אֲנִי הוּא הַטָּהוֹר קָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טוּמְאָה שֶׁלְּךָ. וְזֶה קָרְבַּן טַהֲרָתְךָ. מֵת אֶחָד מֵהֶן אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ יְבַקֵּשׁ אֶחָד מִן הַשּׁוּק וְיִדּוֹר כְּנֶגְדּוֹ נָזִיר וְאוֹמֵר אִם טָמֵא הָיִיתִי הֲרֵי אַתָּה נָזִיר מִיָּד וְאִם טָהוֹר הָיִיתִי הֲרֵי אַתָּה נָזִיר אַחַר שִׁלְשִׁים יוֹם. וְסוֹפְרִים שִׁלְשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קָרְבַּן טוּמְאָה וְקָרְבַּן טַהֲרָה. וְאוֹמֵר אִם אֲנִי הוּא הַטָּמֵא קָרְבַּן טוּמְאָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלְּךָ וְאִם אֲנִי הוּא הַטָּהוֹר קָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טוּמְאָה

בְּסָפֵק. וְסוֹפְרִים שְׁלֹשִׁים יוֹם וּמְבִיאִין קָרְבַּן טַהֲרָה. וְאוֹמֵר אִם אֲנִי הוּא טָמֵא קָרְבַּן טוּמְאָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלָּךְ וְזֶה קָרְבַּן טַהֲרָתִי וְאִם אֲנִי הוּא טָהוֹר קָרְבַּן טַהֲרָה שֶׁלִּי וְקָרְבַּן טוּמְאָה בְּסָפֵק וְזֶה קָרְבַּן טַהֲרָתָךְ. אָמַר לוֹ בֶּן זוֹמָא וּמִי שׁוֹמֵעַ לוֹ שֶׁיְּדוֹר כְּנֶגְדּוֹ. אֶלָּא מֵבִיא חַטַּאת הָעוֹף וְעוֹלַת בְּהֵמָה וְאוֹמֵר אִם טָמֵא הָיִיתִי הַחַטָּאת מֵחוֹבָתִי וְהָעוֹלָה נְדָבָה. וְאִם טָהוֹר הָיִיתִי הָעוֹלָה מֵחוֹבָתִי וְהַחַטָּאת בְּסָפֵק וְסוֹפֵר שְׁלֹשִׁים יוֹם וּמֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה וְקָרְבַּן קָרְבַּן טַהֲרָה. וְאוֹמֵר אִם טָמֵא הָיִיתִי הָעוֹלָה רִאשׁוֹנָה נְדָבָה וְזוֹ חוֹבָה. וְאִם טָהוֹר הָיִיתִי הָעוֹלָה רִאשׁוֹנָה חוֹבָה וְזוֹ נְדָבָה וְזֶה שְׁאָר קָרְבָּנַי. אָמַר רִבִּי יְהוֹשֻׁעַ נִמְצָא זֶה מֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו חֲצָיִים. אֲבָל הוֹדוּ חֲכָמִים לְדִבְרֵי בֶן זוֹמָא.

הלכה: שְׁנֵי נְזִירִין שֶׁאָמַר לָהֶן אֶחָד כולו׳. וְלֹא סוֹף דָּבָר כְּשֶׁאָמַר לָהֶן אֶחָד. רָאִיתִי אֶת אֶחָד מִכֶּם שֶׁנִּיטְמָא וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵי זֶה מִכֶּם. אֶלָּא אֲפִילּוּ אָמַר לָהֶם. רָאִיתִי אֶחָד מִכֶּם שֶׁנָּזַר וְאֵינִי יוֹדֵעַ אֵי זֶה מִכֶּם. שְׁנֵיהֶן נוֹהֲגִין נְזִירוּת עַל פִּיו. בְּשֶׁאֵינָן מַכְחִישִׁין אוֹתוֹ. אֲבָל אִם מַכְחִישִׁין אוֹתוֹ לֹא בָדָא. הָיוּ שְׁנֵיהֶם מַכְחִישִׁין. יֵיבֵא כְהָדָא. עַד אוֹמֵר. נִיטְמָא. וְהוּא אוֹמֵר. לֹא נִיטְמֵאתִי. טָהוֹר. שְׁנַיִם אוֹמְרִים. נִיטְמֵאתָ. וְהוּא אוֹמֵר. לֹא נִיטְמֵאתִי. שְׁנֵיהֶן נֶאֱמָנִין מִמָּנוּ. דִּבְרֵי רִבִּי מֵאִיר. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים. הוּא נֶאֱמָן עַל יְדֵי עַצְמוֹ. רַב יְהוּדָה בְשֵׁם רַב. כֵּינִי מַתְנִיתָא. רִבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא. רִבִּי יְהוּדָה וַחֲכָמִים מְטַהֲרִין. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כֵּינִי מַתְנִיתָא. רִבִּי מֵאִיר מְטַמֵּא וְרִבִּי יְהוּדָה מְטַהֵר. מִילֵּיהוֹן דְּרַבָּנִין מְסַיְּיעִין לְרִבִּי יוֹחָנָן. דְּאָמַר רִבִּי גּוּרְיוֹן בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. לֹא אָמַר רִבִּי יוּדָה אֶלָּא בְּטוּמְאָה יְשָׁנָה. שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר. נִטְמֵאתִי וְטָהַרְתִּי. וְתַנֵּי. כֵּן הַדָּבָר עַל אֲכִילַת חֵלֶב. הוּא הַדָּבָר עַל בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ. וְיוֹדוּן לֵיהּ בְּטוּמְאָה. מִפְּנֵי טוּמְאַת נָזִיר. שֶׁאֵין אוֹמְרִים לוֹ. אֵיכָן הוּא קָרְבָּנְךָ שֶׁהֵבֵאתָ. וְיוֹדוּן לֵיהּ בִּטְרוּמָה. עַד כָּאן קַשְׁיָ רִבִּי חֲנִינָה.

רִבִּי מָנָא שָׁמַע לָהּ מִן דְּבַתְרָהּ. אָמְרוּ לוֹ. אִם יְרָצֶה לוֹמַר. מֵזִיד הָיִיתִי. בְּשִׁפְחָה חָרוּפָה מָה אִית לָךְ. שׁוֹגֵג חַיָּיב מֵזִיד חַיָּיב. שֶׁיָּכוֹל לוֹמַר לוֹ. הֵיעַרְתִּי אֲבָל לֹא גָמַרְתִּי. כַּיי דְּאָמַר רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. נֶאֱנַסְתִּי מִפְּנֵי כְשָׁפִים שֶׁעָשְׂתָה לִי. בִּנְזִירוּת מָה אִית לָךְ. שׁוֹגֵג חַיָּיב מֵזִיד חַיָּיב אָנוּס חַיָּיב. בְּפֶתַע לְרַבּוֹת הַשּׁוֹגֵג. בְּפֶתַע לְרַבּוֹת הַמֵּזִיד. תְּנַאי הָיָה בְלִיבִּי. לְכְשֶׁאֲטַמֵּא תִּיפָּקַע נְזִירוּתִי מִמֶּנִּי תָּחוּל עָלַי נְזִירוּת אֲחֶרֶת. מִכָּל מָקוֹם לֹא נִתְחַיֵּיב בִּנְזִירוּת עַד עַכְשָׁיו. תְּנֵי הָיָה בְלִיבִּי. לְכְשֶׁאֲטַמֵּא תִּפָּקַע נְזִירוּתִי מִמֶּנִּי תָּחוּל עָלַי נְזִירוּת אֲחֶרֶת. בשביעית מָה אִית לָךְ. שׁוֹגֵג חַיָּיב מֵזִיד חַיָּיב. תְּנֵי בִּדְבָרִים אֵין תְּנֵי בשביעית. וְאַתְיָיא כַּיי דָּמַר רִבִּי בָּא רַב יְהוּדָה. בְּשׁוֹגֵג בְּקָרְבָּנָהּ וּבְמֵזִיד בְּקָרְבָּנָהּ. אֲבָל אִם אָמַר. סָבוּר הָיִיתִי שֶׁאֵין זוֹ שְׁבוּעָה. פָּטוּר. הָא כָּל אִילֵּין מִילַּייָא לֹא מָצֵי תְנַייהּ. וְכָא מָצֵי תְנַייהּ.

מַה דְרִבִּי יוֹסֵי אָמַר. פְּלוֹנִי אָכַל חֵלֶב וְהִתְרִיתִי בוֹ. אֵינוֹ לוֹקֶה. אָמַר לוֹ אֶחָד. נָזִיר. וְהָיָה נוֹהֵג בְּנָזִירוּת עַל פִּיו. וְשָׁתָה יַיִן וְנִיטְמָא לַמֵּתִים וְהִתְרוּ בוֹ שְׁנַיִם לוֹקֶה. עִיקַּר עֵידוּתוֹ לֹא בְעֵד אֶחָד הוּא. מַה דְרִבִּי מָנָא אָמַר. פְּלָנִית כֹּהֶנֶת וְזִינַת וּבָא עָלֶיהָ בַּעֲלָהּ כֹּהֵן וְהִתְרִיתִי בוֹ. אֵינוֹ לוֹקֶה. נִסְתְּרָה בִּפְנֵי שְׁנַיִם. אָמַר אֶחָד מֵהֶם. אֲנִי רְאִיתִיהָ שֶׁנִּיטְמֵאת. וּבָא עָלֶיהָ בַּעֲלָהּ. וְהִתְרוּ בוֹ שְׁנַיִם לוֹקֶה. וְעִיקַּר עֵדוּתוֹ לֹא בְעֵד אֶחָד.

וּמְבִיאִין קָרְבַּן טוּמְאָה וְקָרְבַּן טַהֲרָה. הָדָא בְּעוֹמֵד בְּסוֹף שְׁלֹשִׁים. אֲבָל בְּעוֹמֵד בְּתוֹךְ שְׁלֹשִׁים מַמָּתִינִין לוֹ עַד שְׁלֹשִׁים. בְּשֶׁהָיָה זֶה נָזִיר שְׁלֹשִׁים וְזֶה נָזִיר שְׁלֹשִׁים. אֲבָל אִם הָיָה זֶה נָזִיר שְׁלֹשִׁים וְזֶה נָזִיר מֵאָה מַמְתִּינִין לוֹ עַד מֵאָה. רִבִּי יַעֲקֹב דְּרוֹמָיָא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. נִיטְמָא בְאוֹתָן הַיָּמִים מָה הֵן. אָמַר לוֹ. כְּמִי שֶׁחֲבֵירוֹ מְבַקֵּשׁ לוֹ מֵאֶחָד מִן הַשּׁוּק.

שָׁתָה יַיִן בְּתוֹךְ לֹ' יוֹם הָרִאשׁוֹנִים אֵינוֹ לוֹקֶה. בְּתוֹךְ לֹ' יוֹם הָאַחֲרוֹנִים לוֹקֶה. הַבָּא מִן הַשּׁוּק אֵינוֹ לוֹקֶה לֹא עַל הַשְּׁנִיִּים וְלֹא עַל הָאַחֲרוֹנִים. עַד כְּדוֹן בְּשֶׁהִתְרוּ בוֹ עַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְעַל זֶה בִּפְנֵי עַצְמוֹ. הִתְרוּ בוֹ עַל שְׁנֵיהֶן כְּאֶחָד. פְּלוּגְתָּא דְּרִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. דְּאִיתְפַּלְגּוֹן בִּשְׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁלַּגָּלִיּוֹת. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מְקַבְּלִין הַתְרָיָיה עַל סָפֵק. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. אֵין מְקַבְּלִין הַתְרָיָיה עַל סָפֵק.

נָזַרְתִּי וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה נָזַרְתִּי אִם לְעַכְשָׁיו אִם לְאַחַר זְמָן. אָמְרוּ לוֹ. זוֹ לְעַכְשָׁיו וְזוֹ לְאַחַר זְמָן. שָׁתָה יַיִן בְּתוֹךְ לֹ' יָמִים הָרִאשׁוֹנִים לוֹקֶה. בְּתוֹךְ לֹ' הָאַחֲרוֹנִים אֵינוֹ לוֹקֶה. וְחִשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא הָרִאשׁוֹנִים בְּתוֹךְ נְזִירוּתוֹ וְהָאַחֲרוֹנִים לְאַחַר נְזִירוּתוֹ. כָּל יְמֵי נְזִרוֹ. לַעֲשׂוֹת יָמִים שֶׁלְּאַחַר מִלֹּאת כִּבְתוֹךְ מִלֹּאת לְיַיִן לְטוּמְאָה וּלְתִגְלַחַת.

וְיָבִיא קָרְבְּנוֹתָיו חֲצָיִים. שֶׁלֹּא תְנָעוֹל תְּשׁוּבָה מִבֵּית הַוַּועַד.

צִיבּוּר שֶׁנִּיטְמָא בְּסֵפֶק רְשׁוּת הַיָּחִיד בַּפֶּסַח. רִבִּי הוֹשַׁעְיָה אָמַר. יִדְחֶה לַפֶּסַח שֵׁינִי. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. מְשַׁלְּחִין אוֹתוֹ דֶּרֶךְ רְחוֹקָה. וַאֲתַיְיא כְּיֵי דְּאָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. נִיטְמָא טוּמְאַת הַתְּהוֹם מְשַׁלְּחִין אוֹתוֹ דֶּרֶךְ רְחוֹקָה. נָזִיר שֶׁנִּיטְמָא בְּסֵפֶק רְשׁוּת הַיָּחִיד בַּפֶּסַח. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. יֵעָשֶׂה כִסְפֵיקָן. וְרִבִּי הוֹשַׁעְיָה אָמַר. יֵעָשֶׂה בְּטוּמְאָה. אַף רִבִּי הוֹשַׁעְיָה רַבָּה מוֹדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ בִּסְפֵיקָן. לֹא אָמַר רִבִּי הוֹשַׁעְיָה אֶלָּא לְחוּמְרִין.

רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר בְּשֵׁם רִבִּי בְּנָיָיה. יִשְׂרָאֵל עֲרֵל מַזִּין עָלָיו. שֶׁכֵּן מָצִינוּ שֶׁקִּיבְּלוּ אֲבוֹתֵינוּ בַּמִּדְבָּר הַזָּיִית עֲרֵלִים. אָמַר רַב חִסְדָּא. אַתְיָיא כְּמָאן דְּאָמַר. בְּיֹאשׁ מָלוּ. בְּרַם כְּמָאן דְּאָמַר. בָּעֲשִׁירִי מָלוּ. לֹא מָנוּ הַזָּיִית עֲרֵילִים. אָמַר רִבִּי אָבִין. מִכָּל מָקוֹם לֹא מָנוּ הַזָּיִית עֲרֵילִים. רִבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רִבִּי חֲנִינָה. מַעֲשֶׂה בְּכֹהֵן עֲרֵל שֶׁהוּזָּה וְהוּכְשְׁרוּ הַזָּיוֹתָיו. תַּנֵּי. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר. אִיסְטְרָטִיּוֹת וְשׁוֹמְרֵי צִירִים הָיוּ בִירוּשָׁלַיִם וְטָבְלוּ וְאָכְלוּ פִּסְחֵיהֶם לָעֶרֶב.

הלכה ב

משנה: נָזִיר שֶׁהָיָה טָמֵא בְּסָפֵק וּמוּחְלָט בְּסָפֵק אוֹכֵל בַּקָּדָשִׁים אַחַר שִׁשִּׁים יוֹם. וְשׁוֹתֶה בַּיַּיִן וּמִיטַמֵּא לַמֵּתִים אַחַר מֵאָה וְעֶשְׂרִים יוֹם שֶׁתִּגְלַחַת הַנָּגַע דּוֹחָה תִּגְלַחַת הַנָּזִיר בִּזְמַן שֶׁהִיא וַדַּאי אֲבָל בִּזְמַן שֶׁהִיא סָפֵק אֵינָהּ דּוֹחָה.

הלכה: אֵי זֶהוּ מוּחְלָט מִסָּפֵק. שְׁנַיִם שֶׁבָּאוּ אֶצְלוֹ וְהֶחֱלִיט אֶת אֶחָד מֵהֶן וְלֹא הִסְפִּיק לְהַחֲלִיט אֶת הַשֵּׁינִי עַד שֶׁנֶּחְלְפוּ לוֹ. זֶהוּ מוּחְלָט בְּסָפֵק. הָדָא הִיא דְתַנֵּי רִבִּי חִיָּיה. סָפֵק נָזִיר טָמֵא סָפֵק נָזִיר טָהוֹר אֲבָל נָזִיר וַדַּאי הָיָה. סָפֵק מְצוֹרָע טָמֵא סָפֵק מְצוֹרָע טָהוֹר אֲבָל מְצוֹרָע וַדַּאי הָיָה. אוֹכֵל בַּקָּדָשִׁים אַחַר סוֹ יוֹם. וְשׁוֹתֶה יַיִן וּמִיטַמֵּא לַמֵּתִים לְאַחַר קִיכּוֹ יָמִים. כֵּיצַד. אָמְרוּ לוֹ. נָזִיר טָמֵא אַתָּה. צֵא וּמְנֵה שִׁבְעָה וְהָזֵה וְשַׁנָּה וְגִילַּח וְהֵבִיא. מָנָה שִׁבְעָה וְרָצָה לְגַלֵּחַ. אָמְרוּ לוֹ. נָזִיר טָמֵא. צֵא וּמְנֵה שִׁבְעָה וְהַשְׁלִימָן לִשְׁלֹשִׁים. מָנָה שְׁלֹשִׁים וְרָצָה לְגַלֵּחַ. אָמְרוּ לוֹ. נָזִיר טָהוֹר אַתָּה. וְאֵין נָזִיר טָהוֹר מְגַלֵּחַ עַל מֵינֵי דָמִים. הֲרֵי זֶה מֵבִיא עוֹלָה וּמְגַלֵּחַ עָלֶיהָ. חַטָּאת הָעוֹף וּמַתְנָה עָלֶיהָ. וְאוֹמֵר. אִם טָמֵא הָיִיתִי. הַחַטָּאת מֵחוֹבָתִי וְהָעוֹלָה נְדָבָה. אִם טָהוֹר. הָעוֹלָה מֵחוֹבָתִי וְהַחַטָּאת סָפֵק. מְגַלֵּחַ אֶת רֹאשׁוֹ וְאֶת זְקָנָיו וְאֶת גַּבּוֹת עֵינָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּצוֹרָע מְגַלֵּחַ.

כֵּיצַד עוֹשִׂין לוֹ לְהַחֲמִיר. מֵבִיא שְׁתֵּי צִיפּוֹרֵי דְרוֹר. שׁוֹחֵט אֶחָד מֵהֶן עַל כְּלֵי חֶרֶשׂ עַל מַיִם חַיִּים. חוֹפֵר וְקוֹבְרָהּ בְּפָנָיו וְאָסוּרָה בַהֲנָיָיה. וְגִילַּח רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּצוֹרְעִין מְגַלְּחִין אוֹתָהּ. וּמוֹנִין שִׁלֹּשִׁים יוֹם וּמֵבִיא עוֹלַת בְּהֵמָה אֲחֶרֶת וּמַתְנָה עָלֶיהָ וְאוֹמֵר. אִם טָמֵא הָיִיתִי הָעוֹלָה הָרִאשׁוֹנָה נְדָבָה אוֹ חוֹבָה וְהַחַטָּאת מֵחוֹבָתִי. וְאִם טָהוֹר הָיִיתִי הָעוֹלָה הָרִאשׁוֹנָה חוֹבָה אוֹ נְדָבָה וְהַחַטָּאת סָפֵק. מְגַלֵּחַ רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּצוֹרָע מְגַלֵּחַ.

רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. לְמָחֳרָת הוּא מֵבִיא אֲשָׁמוֹ וְלוֹג שֶׁמֶן עַל גַּבָּיו וּמַתְנָה עָלֶיהָ וְאוֹמֵר. אִם טָמֵא הָיִיתִי הֲרֵי הִיא חוֹבָתִי וְאִם לָאו הֲרֵי הוּא סְפֵיקִי. וְיִשְׁחוֹט בַּצָּפוֹן וְטָעוּן מַתָּן בְּהוֹנוֹת וְנֶאֱכָל לְזְכָרִי כְהוּנָּה בְּכָל מָקוֹם לְיוֹם וְלַיְלָה עַד חֲצוֹת. אֲבָל חֲכָמִים הוֹדוּ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן שֶׁהוּא מֵבִיא אֶת הַקָּדָשִׁים לְבֵית הַפְּסוּל.

הָבִיא חַטָּאת בְּהֵמָה אֵינוֹ יָכוֹל שֶׁאֵין לוֹ חַטָּאת בְּהֵמָה. חַטָּאת הָעוֹף אֵינוֹ יָכוֹל שֶׁהֲרֵי עָשִׁיר שֶׁהֵבִיא קָרְבַּן עָנִי לֹא יָצָא. כֵּיצַד יַעֲשֶׂה. יִכְתּוֹב נְכָסָיו לְאַחֵר וְיָבִיא קָרְבַּן עָנִי. נִמְצָא עָשִׁיר מֵבִיא חַטָּאת עוֹף. וּמַתְנָה עָלֶיהָ וְאוֹמֵר. אִם טָמֵא הָיִיתִי הֲרֵי זֶה חוֹבָתִי. וְאִם לָאו הֲרֵי הוּא סָפֵק.

אוֹכֵל בַּקָּדָשִׁים מִיָּד. לִשְׁתּוֹת יַיִן וְלִיטַמֵּא לַמֵּתִים אֵינוֹ יָכוֹל. שֶׁאֵין נְזִירוּתוֹ עוֹלָה לוֹ מִתּוֹךְ צָרְעָתוֹ.

מוֹנָה שְׁלֹשִׁים יוֹם וּמֵבִיא קָרְבְּנוֹתָיו שְׁלֵמִין וּמַתָּנָה עֲלֵיהֶן וְאוֹמֵר. אִם טָמֵא הָיִיתִי הָעוֹלָה הָרִאשׁוֹנָה חוֹבָה וְזוֹ נְדָבָה. וְאִם טָהוֹר הָיִיתִי הָעוֹלָה הָרִאשׁוֹנָה נְדָבָה וְזוֹ חוֹבָה. וְהַחַטָּאת סָפֵק. וּמְגַלֵּחַ רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו כול׳.

כֵּיצַד עוֹשִׂין לוֹ כְּדִבְרֵי בֶן זוֹמָא. הֲרֵי זֶה מֵבִיא עוֹלַת בְּהֵמָה וּמְגַלֵּחַ עָלֶיהָ חַטָּאת הָעוֹף וּמַתָּנָה עָלֶיהָ וְאוֹמֵר. אִם טָמֵא הָיִיתִי הַחַטָּאת מֵחוֹבָתִי וְהָעוֹלָה נְדָבָה. אִם טָהוֹר הָיִיתִי הָעוֹלָה מֵחוֹבָתִי וְחַטָּאת סָפֵק. מְגַלֵּחַ עָלֶיהָ רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו כול׳.

שׁוֹתֶה יַיִן וּמִיטַמֵּא לַמֵּתִים מִיָּד. בַּמֶּה דְבָרִים אֲמוּרִים. בִּזְמַן שֶׁנָּזַר מִתּוֹךְ יְמֵי נְזִירוּתוֹ. אֲבָל אִם נָזַר מִתּוֹךְ יְמֵי צָרְעָתוֹ אוֹכֵל בַּקָּדָשִׁים אֲפִילוּ לְאַחַר שְׁתֵּי שָׁנִים. שׁוֹתֶה בַּיַּיִן וּמִיטַמֵּא אַחַר דּ׳ שָׁנִים.

אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. זוֹ דִּבְרֵי בֶן זוֹמָא. אֲבָל דִּבְרֵי חֲכָמִים. לְעוֹלָם הוּא בַּחֲלִיטוֹ עַד שֶׁיְּנִיקַ הָאֵשֶׁם. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. שֶׁיְּנִיקַ הָאֵם יְהֵא זֶה בַּחֲלִיטוֹ. אָמַר לֵיהּ רִבִּי יוֹסֵי. לָמָּה לֹא. מָצִינוּ כַּמָּה אֲשָׁמוֹת דּוֹחִין מִפְּנֵי סְפֵיקוֹת. דְּתַנִּינָן תַּמָּן. אָשָׁם שֶׁנִּתְעָרֵב בִּשְׁלָמִים. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. שְׁנֵיהֶם יִשָּׁחֲטוּ בַּצָּפוֹן וְיֵאָכְלוּ כַּחוֹמֶר שֶׁבָּהֶן. אָמְרוּ לוֹ. אֵין מֵבִיאִין קָדָשִׁים לְבֵית הַפְּסוּל. רִבִּי יַעֲקֹב דְּרוֹמְיָא בָּעָא קוֹמֵי רִבִּי יוֹסֵי. וְיַעֲשׂוּ לוֹ תַּקָּנָה לְיֵינוֹ. אָמַר לֵיהּ. וְגַלַּח הַנָּזִיר פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. הָרָאוּי לָבוֹא אֶל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. יָצָא זֶה שֶׁאֵינוֹ רָאוּי לָבוֹא אֶל אֹהֶל מוֹעֵד.

שְׁעָרוֹ מָהוּ. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא. אִיתְפַּלְגוֹן רִבִּי יוֹחָנָן וְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. רִבִּי יוֹחָנָן אָמַר. שְׁעָרוֹ אָסוּר. רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ אָמַר. שְׁעָרוֹ מוּתָּר. רִבִּי זְעִירָה בָּעֵי. בִּמְצוֹרָע שֶׁנָּזַר פְּלִיגִין. אוֹ בְנָזִיר שֶׁנִּטְמְטְרַע פְּלִיגִין. אֵין תֵּימַר. בִּמְצוֹרָע שֶׁנָּזַר פְּלִיגִין. הָא בְנָזִיר שֶׁנִּטְמְטְרַע דִּבְרֵי הַכֹּל הוּא אָסוּר. אֵין תֵּימַר. בְּנָזִיר שֶׁנִּטְמְטְרַע פְּלִיגִין. הָא בִמְצוֹרָע שֶׁנָּזַר דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. רִבִּי יִרְמְיָה פְּשִׁיטָא לֵיהּ בִּמְצוֹרָע שֶׁנָּזַר פְּלִיגִין. הָא בְנָזִיר שֶׁנִּטְמְטְרַע דִּבְרֵי הַכֹּל מוּתָּר. תִּגְלַחַת מִצְוָה מָהוּ שֶׁתִּדְחֶה לְתִגְלַחַת הָרִשׁוּת. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וּמְגַלֵּחַ רֹאשׁוֹ וּזְקָנוֹ וְגַבּוֹת עֵינָיו כְּדֶרֶךְ שֶׁמְּצוֹרָעִין מְגַלְּחִין. וְחָשׁ לוֹמַר. שֶׁמָּא תִּגְלַחַת מִצְוָה הָיְיתָ. רִבִּי זְעִירָא בְּשֵׁם רִבִּי יוּדָן. מַתְנִיתָא אָמְרָה כֵן. שִׁרְבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. כֵּיוָן שֶׁנִּזְרַק עָלָיו אֶחָד מִן הַדָּמִין הוּתַּר הַנָּזִיר לִשְׁתּוֹת יַיִן וְלִיטַמֵּא לַמֵּתִים. וְאֵינוֹ אָסוּר אֶלָּא מִשּׁוּם בַּל תַּשְׁחִית. שְׁמוּאֵל בַּר אַבָּא אָמַר. תִּיפְתָּר בְּסָרִיס. וְהָא תַּנִּינָן זָקֵן. אִית לָךְ מֵימַר סָרִיס. לֵית לָךְ אֶלָּא כִּדְאָמַר רִבִּי יַעֲקֹב בְּשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. נְטָלָן מִלְּמַטָּן לְמַעֲלָן אָסוּר. רִבִּי יוֹסֵי בַּר אָבִין אָמַר. לֹא שַׁנְייָא. הִיא לְמַטָּן לְמַעֲלָן הִיא לְמַעֲלָה לְמַטָּן.

טָמֵא בְּסָפֵק מוּחְלָט וַדַּאי אוֹכֵל קָדָשִׁים לְאַחַר שִׁשִּׁים יוֹם וְשׁוֹתֶה יַיִן וּמִיטַמֵּא לַמֵּתִים לְאַחַר מֵאָה וְעֶשְׂרִים יוֹם. טָמֵא וַודַּאי מוּחְלָט בְּסָפֵק אוֹכֵל בַּקָּדָשִׁים לְאַחַר עֶשְׂרִים יוֹם וְשׁוֹתֶה יַיִן

וּמִיטַמֵּא לַמֵּתִים לְאַחַר מִמְּדֹ יוֹם. טָמֵא וַדַּאי מוּחְלָט וַדַּאי אוֹכֵל בַּקָּדָשִׁים לְאַחַר שְׁמוֹנַת יָמִים שׁוֹתֶה בַּיַּיִן וּמִיטַמֵּא לַמֵּתִים אַחַר מִמְּדֹ יוֹם.

אָמַר רִבִּי אַבָּמָרִי אַחוֹי דְּרִבִּי יוֹסֵי. זֹאת אוֹמֶרֶת שֶׁהַתַּעַר סוֹתֵר בְּנָזִיר טָמֵא שִׁבְעָה.

פרק ט

הלכה א

משנה: הַגּוֹיִם אֵין לָהֶן נְזִירוּת. נָשִׁים וַעֲבָדִים יֵשׁ לָהֶן נְזִירוּת. חוֹמֶר בַּנָּשִׁים מִבָּעֲבָדִים שֶׁהוּא כּוֹפֵף אֶת עַבְדּוֹ וְאֵינוֹ כוֹפֵף אֶת אִשְׁתּוֹ. חוֹמֶר בָּעֲבָדִים מִבַּנָּשִׁים שֶׁהוּא מֵיפֵר נִדְרֵי אִשְׁתּוֹ וְאֵינוֹ מֵיפֵר נִדְרֵי עַבְדּוֹ. הֵיפֵר לְאִשְׁתּוֹ הֵיפֵר עוֹלְמִית. הֵיפֵר לְעַבְדּוֹ יָצָא לְחֵירוּת הַשְׁלִים נְזִירוּתוֹ. עָבַר מִכְּנֶגֶד פָּנָיו רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר לֹא יִשְׁתֶּה. וְרִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר יִשְׁתֶּה.

הלכה: הַגּוֹיִם אֵין לָהֶן נְזִירוּת כול'. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נוֹדְרִין בַּנָּזִיר וְאֵין הַגּוֹיִם נוֹדְרִין בַּנָּזִיר. כְּמַה דְּאַתְּ אָמַר. אִישׁ. מַה תַּלְמוּד לוֹמַר אִישׁ. לְהָבִיא הַגּוֹיִם שֶׁנּוֹדְרִין נְדָרִים וּנְדָבוֹת כְּיִשְׂרָאֵל. אֲמוֹר אַף הָכָא כֵּן. שַׁנְייָא הִיא. דִּכְתִיב וְכִפֶּר עָלָיו. אֶת שֶׁיֵּשׁ לוֹ כַּפָּרָה. יָצְאוּ גוֹיִם שֶׁאֵין לָהֶן כַּפָּרָה.

תַּמָּן תַּנִּינָן. הַנָּכְרִי. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. נָזִיר אָבָל לֹא מַעֲרִיךְ. רִבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר. מַעֲרִיךְ אָבָל לֹא נָזִיר. וְזֶה וְזֶה מוֹדִין שֶׁהֵן נוֹדְרִין וְנִידָּרִין. רִבִּי יִרְמְיָה בָּעֵי. מָאן דְּאָמַר תַּמָּן מַעֲרִיךְ. וְהָכָא לֹא נָזִיר. מָאן דְּאָמַר נָזִיר. הָכָא נִיזּוֹר. מַזִּיר הֵיךְ אֵיפְשָׁר. יִשְׂרָאֵל מַזִּיר אֶת הַגּוֹי. וְשָׁמַע הוּא לֵיהּ. אֶלָּא בְּשֶׁאָמַר יִשְׂרָאֵל. הֲרֵינִי נָזִיר. וְשָׁמַע הַגּוֹי וְאָמַר. מַה שֶׁאָמַר זֶה עָלַי. אֵינוֹ אֶלָּא כְּפוֹרֵעַ חוֹב. נִיזּוֹר הֵיךְ אֵיפְשָׁר. גּוֹי מַזִּיר אֶת יִשְׂרָאֵל. יִשְׂרָאֵל לְיִשְׂרָאֵל אֵינוֹ מַזִּיר וְגוֹי מַזִּיר אֶת יִשְׂרָאֵל. אֶלָּא בְּשֶׁאָמַר הַגּוֹי. הֲרֵינִי נָזִיר. וְשָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאָמַר. מַה שֶׁאָמַר זֶה עָלַי. מַה מִּיעְטָתְּ בּוֹ. יִשְׂרָאֵל בְּבַל יָחֵל וְאֵין הַגּוֹי בְּבַל יָחֵל. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶן הֵיתֵר חָכָם. גּוֹיִם אֵין לָהֶן הֵיתֵר חָכָם. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. יִשְׂרָאֵל צְרִיכִין הֵיתֵר חָכָם וְהַגּוֹיִם אֵין צְרִיכִין הֵיתֵר חָכָם. וְאַתְייָא דְּרִבִּי יוֹנָה כְּדְרִבִּי אַבָּהוּ. חָדָא גוֹיָה אָתַת לְגַבֵּי רִבִּי אַבָּהוּ. אָמַר לַאֲבִימֵי בַּר טוֹבִי. פּוֹק וּפְתַח לָהּ בְּנוֹלָד. וּדְרִבִּי יוֹנָה כְּרִבִּי אָחָא. דְּאָמַר. הוּא לָבָן הוּא כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם. וְלָמָּה נִקְרָא שְׁמוֹ כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם. שֶׁעָשָׂה שְׁתֵּי רִשְׁעִיּוֹת. אַחַת שֶׁחִילֵּל אֶת הַשַּׁבּוּעָה וְאַחַת שֶׁשִּׁיעְבֵּד בְּיִשְׂרָאֵל שְׁמוֹנֶה שָׁנָה.

וְיִכּוֹף אֶת אִשְׁתּוֹ. לֹא כֵן אָמַר רִבִּי הוּנָא. הֲנָייְתִי עָלֶיךְ. כּוֹפֶה וּמְשַׁמְּשָׁתוֹ. הֲנָייְתִךְ עָלַי. הֲרֵי זֶה יָפֵר. שַׁנְייָה הִיא שֶׁהוּא הֲנָייְתוֹ וַהֲנָייְתָהּ. וְלֹא יִכּוֹף אֶת עַבְדּוֹ. שַׁנְייָא הִיא. דִּכְתִיב כִּי נֵזֶר אֱלֹהָיו עַל רֹאשׁוֹ. אֶת שֶׁאֵין לוֹ אָדוֹן אַחֵר. יָצָא עֶבֶד שֶׁיֵּשׁ לוֹ אָדוֹן אַחֵר. הָיָה יָכוֹל לִמְחוֹת עַל דִּבֵּר רַבּוֹ. אוֹמֵר לוֹ. הֲלָכָה הִיא. שְׁמַע לְדִבְרֵי רַבָּךְ. כְּפָפוֹ רַבּוֹ וְנִיטְמָא מָהוּ שֶׁיְּבִיא קָרְבַּן

טוּמְאָה. וְכִי נָזִיר הוּא. לֹא אַתְּ הוּא שֶׁגָּזַרְתָּה עָלָיו שֶׁיִּטַּמֵּא. אַתְּ אָמַר. מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. וָכָא מֵבִיא קוֹרְבַּן טוּמְאָה. כְּפָפוֹ רַבּוֹ וְנִיטְמָא מָהוּ שֶׁיִּסְתּוֹר. וְכִי נָזִיר הוּא. אֶלָּא אַתְּ הוּא שֶׁגָּזַרְתָּ עָלָיו שֶׁיִּטַּמֵּא. אַתְּ אוֹמֵר. סוֹתֵר. וָכָא סוֹתֵר.

פְּשִׁיטָא דָּא מִילְּתָא. נִיטְמָא וְאַחַר כָּךְ יָצָא לְחֵירוּת מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. מָהוּ. בְּשֶׁכְּפָפוֹ רַבּוֹ אוֹ בְשֶׁלֹּא כְפָפוֹ רַבּוֹ. אֵין תֵּימַר בְּשֶׁכְּפָפוֹ. מֵבִיא קָרְבַּן טוּמְאָה. אֵין תֵּימַר בְּשֶׁלֹּא כְפָפוֹ. רַבּוֹ יַשְׁלֵם כָּל זְמַן שֶׁהוּא תַחְתָּיו. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. בְּשֶׁכְּפָפוֹ רַבּוֹ אָנָן קַיְימִין. שֶׁלֹּא תֹאמַר. הוֹאִיל וְיָצָא לְחֵירוּת תִּפְקַע מִמֶּנּוּ נְזִירוּת בְּטוּמְאָה. לְפוּם כֵּן צָרִךְ מֵימַר. מוֹנֶה לְנְזִירוּת בְּטוּמְאָה. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. עֶבֶד שֶׁאָמַר. הֲרֵינִי נָזִיר לְכְשֶׁאֵצֵא לְחֵירוּת. כּוֹפוֹ לְנְזִירוּת. עֶבֶד כּוֹפוֹ לְנְזִירוּת וְאֵינוֹ כוֹפֶה לֹא לְנָדָרִים וְלֹא לְשִׁבּוּעוֹת. רִבִּי יִרְמְיָה בְעָא קוֹמֵי רִבִּי זְעִירָא. כְּפָפוֹ רַבּוֹ וְנִיטְמָא מָהוּ שֶׁיִּלְקֶה. אוֹ אֵינוֹ אֶלָּא הֲלָכָה. מָה אָנָן קַיְימִין. אִם בְּשֶׁנִּזְּרוּתוֹ תוֹרָה וַהֲלָכָה יֵשׁ לְכוּף לוֹקֶה. אִם בְּשֶׁאֵילוּ וְאֵילוּ מִדִּבְרֵיהֶן לֹא יִלְקֶה. אָמַר רִבִּי מָנָא. לוֹקִין עַל הַהֲלָכָה. אֶלָּא אָכֵן הוּא. אִם בְּשֶׁנִּזְּרוּתוֹ הֲלָכָה וַהֲלָכָה יֵשׁ לְכוּף וְלוֹקֶה. אִם בְּשֶׁאֵילוּ וְאֵילוּ מִדִּבְרֵיהֶן לֹא יִלְקֶה. כְּפָפוֹ רַבּוֹ לְדָבָר אֶחָד מָהוּ שֶׁיְּכוֹף אוֹתוֹ לְכָל הַדְּבָרִים. בָּאנוּ לְמַחֲלוֹקֶת רִבִּי מֵאִיר וְרִבִּי יוֹסֵי. עָבַר מִכְּנֶגֶד פָּנָיו. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. לֹא יִשְׁתֶּה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. יִשְׁתֶּה. מָה אָנָן קַיְימִין. אִם בְּשֶׁאָמַר. בֵּין בְּפָנַיי בֵּין שֶׁלֹּא בְפָנַיי שְׁתֵה. אוֹף רִבִּי מֵאִיר מוֹדֶה. אִם בְּאוֹמֵר. בְּפָנַיי שְׁתֵה שֶׁלֹּא בְפָנַיי אַל תִּשְׁתֶּה. אוֹף רִבִּי יוֹסֵי מוֹדֶה. אֶלָּא כֵן אָנָן קַיְימִין בְּאוֹמֵר שְׁתֵה. רִבִּי מֵאִיר אוֹמֵר. בְּפָנַי שְׁתֵה וְשֶׁלֹּא בְפָנַי אַל תִּשְׁתֶּה. רִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. בְּאוֹמֵר. בֵּין בְּפָנַיי בֵּין שֶׁלֹּא בְפָנַיי שְׁתֵה.

הלכה ב

משנה: נָזִיר שֶׁגִּילַּח וְנוֹדַע לוֹ שֶׁהוּא טָמֵא. אִם טוּמְאָה יְדוּעָה סוֹתֵר וְאִם טוּמְאַת הַתְּהוֹם אֵינוֹ סוֹתֵר. אִם עַד שֶׁלֹּא גִילַּח בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ סוֹתֵר. כֵּיצַד. יָרַד לִטְבוֹל בַּמְּעָרָה וְנִמְצָא מֵת צָף עַל פִּי הַמְּעָרָה טָמֵא. נִמְצָא מְשׁוּקָע בְּקַרְקַע הַמְּעָרָה יָרַד לְהָקֵר טָהוֹר לְיַטֵּהֵר מִטֻּמְאַת הַמֵּת טָמֵא שֶׁחֶזְקַת הַטָּמֵא טָמֵא וְחֶזְקַת הַטָּהוֹר טָהוֹר שֶׁרִגְלַיִם לַדָּבָר.

הלכה: אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. מָאן תַּנָּא אִם גִּילַּח וְאִם לֹא גִילַּח. רִבִּי אֱלִיעֶזֶר. בְּרַם כְּרַבָּנִין עַד שֶׁלֹּא נִזְרַק הַדָּם עָלָיו. עוֹלָא בַּר יִשְׁמָעֵאל בְּשֵׁם רִבִּי לְעָזָר. טַעֲמָא דְּרִבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְגִילַּח הַנָּזִיר אֶת שְׂעַר רֹאשׁ נִזְרוֹ. הַתּוֹרָה תָּלַת לְנִזְרוּתוֹ בְּשַׂעְרוֹ.

הִשְׁלִים לְנִזְרוּתוֹ לֹא הִסְפִּיק לְגַלֵּחַ עַד שֶׁנּוֹדַע לוֹ בְּסַפֵּק קֻבָּר הַתְּהוֹם סוֹתֵר. הִפְרִישׁ קָרְבְּנוֹתָיו וְלֹא הִסְפִּיק לְגַלֵּחַ עַד שֶׁנִּתְוַודַּע לוֹ קֻבָּר הַתְּהוֹם. אָמַר רִבִּי זְעִירָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. וְלֹא מַתְנִיתָא הִיא. וְלֹא הוּא גִילַּח הוּא לֹא גִילַּח כְּרִבִּי לְעָזָר. הוּא עַד שֶׁלֹּא נִזְרַק עָלָיו הַדָּם הוּא מִשֶּׁנִּזְרַק עָלָיו הַדָּם כְּרַבָּנִין.

מְנַיִין לִסְפֵּק קֶבֶר הַתְּהוֹם. רִבִּי יַעֲקֹב בַּר אָחָא בְּשֵׁם רַבָּנִן. אוֹ בְּדֶרֶךְ רְחוֹקָה לָכֶם. מַה לָכֶם [בְּגָלוּי. אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בְּגָלוּי. יָצָא קֶבֶר הַתְּהוֹם שֶׁאֵינוֹ בְּגָלוּי.

עַד כְּדוֹן עוֹשֵׂי פֶּסַח. נָזִיר מְנַיִין. רִבִּי יוֹחָנָן בְּשֵׁם רִבִּי [יַנַּיי] וְכִי יָמוּת מֵת עָלָיו. מַה עָלָיו שֶׁהוּא] בְּגָלוּי. אַף כָּל דָּבָר שֶׁהוּא בְּגָלוּי. יָצָא קֶבֶר הַתְּהוֹם שֶׁאֵינוֹ בְּגָלוּי.

צִיבּוּר בְּגָלוּי שֶׁנִּיטְמָא בִּסְפֵק קֶבֶר הַתְּהוֹם מָהוּ שֶׁיְּרַצֶּה עָלָיו הַצִּיץ. קַל וָחוֹמֶר. וּמָה אִם יָחִיד שֶׁהוֹרַעְתָּה כּוֹחוֹ בְּטוּמְאָה יְדוּעָה. יִיפְּיתָה כוֹחוֹ בְּקֶבֶר הַתְּהוֹם. צִיבּוּר שֶׁיִּפְּיתָה כוֹחוֹ בְּטוּמְאָה יְדוּעָה אֵינוֹ דִין שֶׁתְּיַיפֶּה כוֹחוֹ בְּקֶבֶר הַתְּהוֹם. קַל שֶׁאַתָּה מֵיקַל בְּיָחִיד אַתְּ מַחְמִיר בְּצִיבּוּר. קַל שֶׁאַתְּ מֵיקַל בְּיָחִיד שֶׁאִם נִתְוַודַּע לוֹ לְאַחַר זְרִיקָה יֵעָשֶׂה כְּמִי שֶׁנִּיטְמָא לִפְנֵי זְרִיקָה. בִּשְׁבִיל שֶׁיֹּאכַל הַבָּשָׂר. קַל שֶׁאַתְּ מֵיקַל בְּנָזִיר טָהוֹר אַתְּ מַחְמִיר בְּנָזִיר טָמֵא. קַל שֶׁאַתְּ מֵיקַל בְּנָזִיר טָהוֹר שֶׁאִם נִתְוַודַּע לוֹ לְאַחַר זְרִיקָה יֵעָשֶׂה כְּמִי שֶׁנִּיטְמָא לְאַחַר זְרִיקָה בִּשְׁבִיל שֶׁיֹּבִיא קָרְבָּן טוּמְאָה. אַתְּ מַחְמִיר בְּנָזִיר טָמֵא שֶׁאִם נוֹדַע לוֹ לְאַחַר זְרִיקָה יֵעָשֶׂה כְּמִי שֶׁנִּיטְמָא וְחָזַר וְנִיטְמָא בִּשְׁבִיל שֶׁיָּבִיא קָרְבָּן טוּמְאָה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. כְּהָדָא דְתַנֵּי. נִיטְמָא וְחָזַר וְנִיטְמָא מֵבִיא קָרְבָּן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. עוֹבֵר שֶׁלַּפֶּסַח מָהוּ שֶׁיְּרַצֶּה עָלָיו הַצִּיץ. קַל וָחוֹמֶר. מָה אִם הַבְּעָלִים שֶׁהוֹרַעְתָּה כוֹחָן בְּזָקֵן וְחוֹלֶה יִיפְּיתָה כוֹחָן בְּקֶבֶר הַתְּהוֹם. עוֹבֵר שֶׁיִּיפְּיתָה כוֹחוֹ בְּזָקֵן וְחוֹלֶה אֵינוֹ דִין שֶׁתְּיַיפֶּה כוֹחוֹ בְּקֶבֶר הַתְּהוֹם. לֹא. אִם אָמַרְתָּ בַּבְּעָלִים שֶׁהוֹרַעְתָּה כוֹחָן בִּשְׁאַר כָּל טֻמְאוֹת שֶׁבַּשָּׁנָה. תֹּאמַר בְּעוֹבֵר שֶׁהוֹרַעְתָּה כוֹחוֹ בִּשְׁאַר כָּל הַטֻּמְאוֹת שֶׁבַּשָּׁנָה. הוֹאִיל וְהוֹרַעְתָּה כוֹחוֹ בִּשְׁאַר כָּל הַטֻּמְאוֹת שֶׁבַּשָּׁנָה הוֹרַע כּוֹחוֹ בְּטָמֵא מֵת בַּפֶּסַח. מַאי כְדוֹן. לָכֶם. בֵּין לוֹ בֵּין לְעוֹבֵר שֶׁלּוֹ. עַד כְּדוֹן עוֹשֵׂי פֶּסַח. נָזִיר מְנַיִין. רִבִּי יוֹסֵי בֵּי רִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. הֲוִינָן סָבְרִין מֵימַר. עָלָיו. לֹא עַל הָעוֹבֵר שֶׁלּוֹ. מִן מַה דְתַנֵּי. הוּא נָזִיר הוּא עוֹשֶׂה פֶּסַח. הָדָא אָמְרָה. מַה דְּנָפַל לְדִין נָפַל לְדִין.

אֵי זֶה הוּא קֶבֶר הַתְּהוֹם. הַמֵּת שֶׁנִּקְבַּר בְּקַשׁ וּבַתֶּבֶן וּבֶעָפָר וּבַצְּרוֹרוֹת. אֲבָל אִם נִקְבַּר בַּמַּיִם וּבָאֲפֵילָה וּבִנְקִיקֵי הַסְּלָעִים אֵינוֹ עוֹשֶׂה קֶבֶר הַתְּהוֹם. כְּלָלוֹ שֶׁלְּדָבָר. כָּל שֶׁאַתְּ יָכוֹל לְפַנּוֹתוֹ עוֹשֶׂה קֶבֶר הַתְּהוֹם. וְכָל שֶׁאֵי אַתָּה יָכוֹל לְפַנּוֹתוֹ אֵינוֹ עוֹשֶׂה קֶבֶר הַתְּהוֹם. וְקַשׁ וְתֶבֶן אֵין אַתְּ יָכוֹל לְפַנּוֹתוֹ. מַתְנִיתָא דְּלֹא כְרִבִּי יוֹסֵי. דְּרִבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר. תֶּבֶן וּבִיטְלוֹ בָטֵל. רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוּן בְּשֵׁם רַב חִסְדָּא. דִּבְרֵי הַכֹּל הֵיא. מַה דְּאָמַר רִבִּי יוֹסֵי בְּשֶׁבְּלְלוֹ בֶּעָפָר. יֵשׁ תֶּבֶן שֶׁהוּא כְעָפָר וְעָפָר שֶׁהוּא כְתֶבֶן. תֶּבֶן שֶׁאֵין יָכוֹל לְפַנּוֹתוֹ הֲרֵי הוּא כְעָפָר. וְעָפָר שֶׁאַתְּ יָכוֹל לְפַנּוֹתוֹ הֲרֵי הוּא כְתֶבֶן. דְּבֵי רִבִּי יַנַּאי אָמְרֵי. חִיפְּהוּ מַחֲצָלוֹת בָּטֵל. אִיתָא חֲמֵי. חִיפְּהוּ מַחֲצָלוֹת לֹא בָטֵל. חִיפְּהוּ מַחֲצָלוֹת בָּטֵל. מִילְּאֲהוּ חָרִיּוֹת צְרִיכָה. רִבִּי זְרִיקָן רִבִּי אִמִּי בְּשֵׁם רֵישׁ לָקִישׁ. אֲפִילּוּ רֵיק.

אִי זֶהוּ קֶבֶר הַתָּהוֹם. כָּל שֶׁאֵין אָדָם זוֹכְרוֹ. וְחָשׁ לוֹמָר. שֶׁמָּא אֶחָד בְּסוֹף הָעוֹלָם. בְּחֶזְקַת הַחַי בַּחַיִּי. תִּיפְתָּר שֶׁמְּצָאוֹ קַמְצוּץ.

תַּנֵּי. אֵין לָךְ עוֹשֶׂה קֶבֶר הַתָּהוֹם אֶלָּא מֵת בִּלְבַד. הָא נְבֵילָה לֹא. קַל וָחוֹמֶר. וּמָה אִם הַמֵּת שֶׁאֵינוֹ עוֹשֶׂה מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב הֲרֵי הוּא עוֹשֶׂה קֶבֶר הַתָּהוֹם. נְבֵילָה שֶׁעוֹשָׂה מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב אֵינוֹ דִין שֶׁתַּעֲשֶׂה קֶבֶר הַתָּהוֹם. לְאֵי זֶה דָּבָר נֶאֱמַר. אֵין לָךְ עוֹשֶׂה קֶבֶר הַתָּהוֹם אֶלָּא מֵת בִּלְבַד. לְהוֹצִיא מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב.

רִבִּי יוֹסֵי בֵּירִבִּי בּוֹן אָמַר. בַּר פִּיקָה שָׁאַל לְרִבִּי. עַד כְּדוֹן בְּמְעָרָה מְקוּרָה. אֲפִילוּ בְּמְעָרָה שֶׁאֵינָהּ מְקוּרָה. סָבַר בַּר פִּיקָה. אֵין סָפֵק טוּמְאָה צָפָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם טָהוֹר. אָמַר לֵיהּ רִבִּי. אַדַּיִין בַּר פִּיקָה עוֹמֵד בִּשְׁטוּתוֹ. אֵין סָפֵק טוּמְאָה צָפָה עַל פְּנֵי הַמַּיִם טָהוֹר אֶלָּא שֶׁרֶץ. אֲבָל בְּמֵת כְּעוֹמֵד הוּא. כְּהָדָא דְתַנֵּי. כָּל הַנִּזְרָקִין סְפֵיקָן טָהוֹר חוּץ מִכְּזַיִת מִן הַמֵּת הַמַּאֲהִילִין שֶׁהֵן מְטַמְּאִין מִלְמַטָּן לְמַעֲלָן.

לֵית הָדָא פְלִיגָא עַל רִבִּי יֹאשִׁיָּה. דְּרִבִּי יֹאשִׁיָּה אָמַר. טוּמְאָה טְמוּנָה בַקַּרְקַעוֹ שֶׁלַּבַּיִת הַנָּזִיר מְגַלֶּחַ. אָמַר רִבִּי יוֹחָנָן. כָּאן מִן הַצַּד וְכָאן מִכְּנֶגְדָּן. רִבִּי עֻזְרָה בְשֵׁם רִבִּי יוּדָן אָמַר. וַאֲפִילוּ תֵּימַר. כָּאן וְכָאן מִן הַצַּד. וְתֵימַר. כָּאן וְכָאן מִכְּנֶגְדָּן. מָהוּ טָמֵא. טָמֵא וְאֵינוֹ מְגַלֶּחַ.

הלכה ג

משנה: הַמּוֹצֵא מֵת בַּתְּחִילָּה מוּשְׁכָּב כְּדַרְכּוֹ נוֹטְלוֹ וְאֶת תְּפוּשָׁתוֹ. מְצָא שְׁנַיִם נוֹטְלָן וְאֶת תְּפוּשָׁתָן. מָצָא שְׁלֹשָׁה אִם יֵשׁ בֵּין זֶה לָזֶה מֵאַרְבַּע אַמּוֹת עַד שְׁמוֹנָה כִּמְלוֹא הַמִּטָּה וְקוֹבְרִיהָ הֲרֵי זוֹ שְׁכוּנַת קְבָרוֹת. בּוֹדֵק מִמֶּנּוּ וּלְהַלָּן עֶשְׂרִים אַמָּה. מָצָא אֶחָד בְּסוֹף עֶשְׂרִים אַמָּה בּוֹדֵק הֵימֶנּוּ וּלְהַלָּן עֶשְׂרִים אַמָּה שֶׁרַגְלַיִם לַדָּבָר שֶׁאֵילּוּ מִתְּחִילָּה מְצָאוֹ נוֹטְלוֹ וְאֶת תְּבוּסָתוֹ.

הלכה: אֵי זֶהוּ מֻשְׁכָּב כְּדַרְכּוֹ. רַגְלָיו מְפוּשָׁטוֹת וְיָדָיו עַל לִבּוֹ. אֲבָל אִם מְצָאוֹ קַמְצוּץ. אֲנִי אוֹמֵר. גַּל נָפַל עָלָיו וַהֲרָגוֹ. וְהָתַנֵּי. מָצָא שְׁנַיִם רָאשֵׁיהֶם בְּצַד מַרְגְּלוֹתֵיהֶם נוֹטְלָן וְאֶת תְּפוּסָתָן. סָבְרִין מֵימַר. קַמְצוּץ מָהוּ. רָאשֵׁיהֶם בְּצַד מַרְגְּלוֹתֵיהֶם. אָמַר רִבִּי יִצְחָק בֵּירִבִּי אֶלְעָזָר. כְּגוֹן אֵילֶּין נוּנַיָּא צְלֵייָא רֵישֵׁי דְהֵין גַּבֵּי עוּקְצֵיהּ דְהֵין עוּקְצֵיהּ דְהֵין גַּבֵּי רֵישֵׁיהּ דְהֵין. רִבִּי יִצְחָק בַּר גּוּפְתָּא בְּעָא קוֹמֵי רִבִּי מָנָא. תַּנֵּי אַתְּ אָמַר מְלַקֵּט עֶצֶם עֶצֶם וְהַכֹּל טָהוֹר. וְכָא אַתְּ אָמַר הָכֵין. אָמַר לֵיהּ. אֱמוֹר דְּבָתְרָהּ. אִם הִתְקִינוּ לְקֶבֶר מִתְּחִילָּה יֵשׁ לוֹ תְּפוּסָה. כַּמָּה הוּא תְּפוּסַת קֶבֶר. קוֹלֶף גֹּ אַצְבָּעוֹת עַד מָקוֹם שֶׁהַמּוֹהֵל יוֹרֵד.

אָמַר רַב חִסְדָּא. הָדָא אָמְרָה. מֵת מִצְוָה מוּתָּר לְפַנּוֹתוֹ. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. תִּיפְתָּר שֶׁנִּקְבַּר שֶׁלֹּא בִּרְשׁוּת אוֹ שֶׁנִּקְבַּר לִשְׁאֵלָה. וְחָשׁ לוֹמַר שֶׁמָּא מֵת מִצְוָה הִיא. סָבַר רִבִּי זְעִירָא שֶׁאֵין מֵיתֵי מִצְוָה מְצוּיִין. נִמְצֵאתָה אוֹמֵר. שְׁלֹשָׁה מִינֵי קְבָרוֹת הֵן. קֶבֶר הַנִּמְצָא מְפַנִּין אוֹתוֹ.

פִּינֵּהוּ מְקוֹמוֹ טָמֵא וְאָסוּר בַּהֲנָיָיה. קֶבֶר הַיְדוּעַ אֵין מְפַנִּים אוֹתוֹ. פִּינֵּהוּ מְקוֹמוֹ טָהוֹר וּמוּתָּר בַּהֲנָיָיה. קֶבֶר שֶׁהוּא מַזִּיק אֶת הָרַבִּים מְפַנִּין אוֹתוֹ. פִּינֵּהוּ מְקוֹמוֹ טָמֵא וְאָסוּר בַּהֲנָיָיה. הוֹרָה רִבִּי אַבָּא בַּר כֹּהֵן בִּכְפַר עֲקַבְיָה. מְקוֹמוֹ מוּתָּר בַּהֲנָיָיה. מַה וּפְלִיג. כָּאן בְּשֶׁקָּדַם הוּא אֶת הָעִיר וְכָאן בְּשֶׁקְּדָמַתּוּ הָעִיר. תַּנֵּי. קֶבֶר שֶׁהֶקִיפָתוּ הָעִיר מִשָּׁלֹשׁ רוּחוֹת מְפַנִּין אוֹתוֹ. מִשְּׁתֵּי רוּחוֹת. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. מְפַנִּין אוֹתוֹ. אִית תַּנֵּי. אֵין מְפַנִּין אוֹתוֹ. אָמַר רַב חִסְדָּא. מָאן דְּאָמַר מְפַנִּין אוֹתוֹ. בְּנָתוּן בְּתוֹךְ שִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁיְירַיִים. מָאן דְּאָמַר אֵין מְפַנִּין אוֹתוֹ. בְּנָתוּן חוּץ לְשִׁבְעִים אַמָּה וְשִׁיְירַיִים. מָאן דְּאָמַר מְפַנִּין אוֹתוֹ. בְּעָשׂוּי כְּמִין גַּם. מָאן דְּאָמַר אֵין מְפַנִּין. בְּעָשׂוּי כְּמִין הֵיא. כָּל הַקְּבָרוֹת מִתְפַּנִּין חוּץ מִקִּבְרֵי הַמֶּלֶךְ וּמִקִּבְרֵי הַנְּבִיא. אָמְרוּ לוֹ. וַהֲלֹא קִיבְרֵי בְּנֵי דָוִיד מִתְפַּנִּין וְקִיבְרֵי בְּנֵי חוּלְדָּה הָיוּ בִּירוּשָׁלַיִם וְלֹא נָגַע אָדָם בָּהֶן לְפַנּוֹתָן מֵעוֹלָם. אָמַר לָהֶן רִבִּי עֲקִיבָה. מִשָּׁם רְאָיָיה. מְחִילָה הָיָה שָׁם וּמִשָּׁם הָיְתָה טוּמְאָה מְקַדֶּדֶת וְיוֹצְאָה לָנַחַל קִדְרוֹן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. וְעוֹשֶׂה חָצֵר עַל פֶּתַח הַמְּעָרָה שֵׁשׁ עַל שֵׁשׁ כְּמִלּוֹא הַמִּיטָּה. וְהָכָא הוּא אָמַר הָכֵין. תַּמָּן מְלֹא הַמִּיטָּה עוֹמֶדֶת. בְּרַם הָכָא מְלוֹא מִיטָּה חוֹזֶרֶת. עַד אֵיכָן. עַד כְּדֵי נוֹשְׂאֵי הַמִּיטָּה וְחִילּוּפֵיהֶן וְחִילּוּפֵי חִילּוּפֵיהֶן.

תַּמָּן תַּנִּינָן. כֶּרֶם שֶׁהוּא נָטוּעַ עַד פָּחוֹת מֵאַרְבַּע אַמּוֹת. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. אֵינוֹ כֶּרֶם. וַחֲכָמִים אוֹמְרִים כֶּרֶם. וְרוֹאִין אֶת הָאֶמְצָעִיּוֹת כְּאִילּוּ אֵינָן. שִׁמְעוֹן בַּר בָּא בְשֵׁם רִבִּי יוֹחָנָן. כְּשֵׁם שֶׁהֵן חוֹלְקִין כָּאן כָּךְ הֵן חוֹלְקִין בִּשְׁכוּנַת קְבָרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹנָה. וְלֹא דַמְיָיא. תַּמָּן יֵשׁ עֲלֵיהֶן שְׁכוּנַת קְבָרוֹת. בְּרַם הָכָא אֵין עָלֶיהָ שְׁכוּנַת קְבָרוֹת. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. וְלֹא דַמְיָיא. תַּמָּן מְרוּוָחִין וּרְצָפָן בְּמַחְלוֹקֶת. רְצוּפִין וְרִיוּוחָן דִּבְרֵי הַכֹּל. בְּרַם הָכָא מָהוּ פְּלִיגִין. בְּשֶׁבָּא וּמְצָאָן רְצוּפִין. רִבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר. גַּל נָפַל עֲלֵיהֶן וּרְצָפָן. וְרַבָּנָן אָמְרֵי. מְרוּוָחִין הָיוּ וּרְצָפָן. עַד כַּמָּה מַטְרִיחִין עָלָיו. רִבִּי יוֹסֵי בְשֵׁם רִבִּי מַיְישָׁא בַּר יִרְמְיָה. עַד מִּ אַמָּה. בָּדָק עֶשְׂרִים וּמָצָא בּוֹדֵק עַד עֶשֶׂר. בָּדַק עֶשְׂרִים וּמָצָא בּוֹדֵק עַד עֶשֶׂר. אִית תַּנֵּיי תַנֵּי. בָּדַק עֶשֶׂר וּמָצָא בּוֹדֵק עַד עֶשֶׂר. בָּדַק עֶשֶׂר וּמָצָא בּוֹדֵק עַד עֶשֶׂר.

הלכה ד

משנה: כָּל סְפֵק נְגָעִים בַּתְּחִילָּה טָהוֹר עַד שֶׁלֹּא נִזְקַק לְטוּמְאָה. מִשֶּׁנִּזְקַק לְטוּמְאָה סְפֵיקוֹ טָמֵא. בְּשִׁבְעָה דְרָכִים בּוֹדְקִין אֶת הַזָּב עַד שֶׁלֹּא נִזְקַק לְטוּמְאָה בְּמַאֲכָל בְּמִשְׁתֶּה בְּמַשָּׂא בְּקְפִיצָה בְּחוֹלִי בְּמַרְאֶה וּבְהִירְהוּר. מִשֶּׁנִּזְקַק לְטוּמְאָה אֵין בּוֹדְקִין אוֹתוֹ. אָנְסוֹ וּסְפֵיקוֹ וְשִׁכְבַת זֶרַע טְמֵאִים שֶׁרַגְלַיִם לַדָּבָר.

הלכה: וְטִמֵּא אוֹתוֹ. אֶת הַוַּודַּאי הוּא מְטַמֵּא אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַסָּפֵק. לְעוֹלָם הוּא בְּטוּמְאָתוֹ עַד שֶׁיֵּדַע שֶׁטָּהַר. וְטִיהֲרוֹ. אֶת הַוַּודַּאי הוּא מְטַהֵר אֵינוֹ מְטַמֵּא אֶת הַסָּפֵק. לְעוֹלָם הוּא בְּטָהֳרָתוֹ עַד שֶׁיֵּדַע שֶׁנִּיטְמָא.

כְּתִיב וְהַדָּוָה בְּנִידָּתָהּ וְהַזָּב אֶת זוֹבוֹ. מַה נִידָּה מְטַמָּא מֵאוֹנְסִים. אַף הַזָּב מְטַמֵּא מֵאוֹנְסִים. מֵעַתָּה אֲפִילוּ מַרְאֵיהֶ הָרִאשׁוֹנָה. אָמַר רִבִּי זְעִירָא. לְכְשֶׁיֵּיעָשֶׂה כְּנִידָּה.

אוֹנְסוֹ. אָמַר רִבִּי אֶלְעָזָר. אוֹנְסוֹ מַמָּשׁ. סְפֵיקוֹ. סָפֵק זוֹב סָפֵק קֶרִי. זוֹבוֹ וְשִׁכְבַת זֶרַע בְּלֹא כָךְ אֵינוֹ מְטַמֵּא. אֶלָּא שֶׁאֵין תּוֹלִין בָּהּ מֵעֵת לְעֵת.

הלכה ה

משנה: הַמַּכֶּה אֶת חֲבֵירוֹ וַאֲמַדּוּהוּ לְמִיתָה הֵיקֵל מִמַּה שֶׁהָיָה וּלְאַחַר מִיכֵּן הִכְבִּיד וָמֵת חַיָּיב. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר פָּטוּר שֶׁרַגְלַיִם לַדָּבָר.

הלכה: מָנֵי מַתְנִיתָה. רִבִּי נְחֶמְיָה פּוֹטֵר וַחֲכָמִים מְחַיְּבִין שֶׁרַגְלַיִם לַדָּבָר. רַבָּנִין אָמְרִין. שְׁנֵי עוֹמְדִין רַבִּים עַל עוֹמֶד אֶחָד. רִבִּי נְחֶמְיָה אוֹמֵר. עוֹמֶד הָאֶמְצָעִי רָבָה עַל שְׁנֵיהֶם. מַה טַעֲמָא דְּרִבִּי נְחֶמְיָה. אִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל מִשְׁעַנְתּוֹ וְנִקֶּה הַמַּכֶּה. וְכִי עָלַת עַל דַּעְתְּךָ שֶׁיְּהֵא זֶה מְהַלֵּךְ בַּשּׁוּק וְהֶלֶהּ נָהֳרַג עַל יָדָיו. אֶלָּא אֲפִילוּ מֵת מַחְמַת עַמָּדָה רִאשׁוֹנָה פָּטוּר. מַה טַעֲמוֹן דְּרַבָּנִין. וְלֹא יָמוּת וְנָפַל לַמִּשְׁכָּב. וְכִי אֵין אָנוּ יוֹדְעִין שֶׁאִם אֵינוֹ מֵת שֶׁהוּא נוֹפֵל לַמִּשְׁכָּב. אֶלָּא בְּשֶׁאֲמָדּוּהוּ לְמִיתָה. אִם בְּשֶׁאֲמָדּוּהוּ לְמִיתָה הָדָא הִיא דִּכְתִיב אִם יָקוּם וְהִתְהַלֵּךְ בַּחוּץ עַל מִשְׁעַנְתּוֹ. הָא אִם לֹא קָם חַיָּיב. אֶלָּא בְּשֶׁלֹּא אֲמָדּוּהוּ לְמִיתָה. אִם בְּשֶׁלֹּא אֲמָדּוּהוּ לְמִיתָה הָדָא הִיא דִּכְתִיב רַק שִׁבְתּוֹ יִתֵּן. רִבִּי אִילָא בְּשֵׁם רִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. חִידּוּשׁ מִקְרָא הוּא שֶׁיִּתֵּן. רִבִּי אַבָּהוּ בְּשֵׁם רִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. עִמָּד שֶׁלְּטָעוּת הָיָה. מַה נְפַק מִבֵּינֵיהוֹן. הֵקֵל מִמַּה שֶׁהָיָה. מָאן דְּאָמַר. חִידּוּשׁ מִקְרָא הוּא שֶׁיִּתֵּן. אִם נָתַן נָתַן. לֹא נָתַן מִקְרָא שֶׁיִּתֵּן. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין וּמַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְדֵין. מַתְנִיתָא מְסַייְעָא לְרִבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲנִינָה. עִמָּד שֶׁלְּטָעוּת הָיָה וְחָיָה. מֵאֵימָתַי נוֹתְנִין לוֹ. מִשָּׁעָה שֶׁיִּקֵּל. מָאן דְּאָמַר. עוֹמֶד שֶׁלְּטָעוּת הוּא. לֹא נָתַן אֵין אוֹמְרִין לוֹ שֶׁיִּתֵּן. נָתַן מָהוּ שֶׁיִּטּוֹל. מְסַייְעָא לֵיהּ לְרִבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ. אֲמַדּוּהוּ לְחַיִּים וָמֵת. מֵאֵימָתַי נוֹתְנִין לוֹ. מִשָּׁעָה שֶׁיְּכַבְּיד. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי. לֵית כָּאן מִשָּׁעָה שֶׁיַּכְבִּיד אֶלָּא מִשָּׁעָה שֶׁיִּקֵּל.

הִכָּהוּ עַל יָדוֹ וְצָמְתָה. אָמְרִין אַסָּייָא. אֵין מִקְטָעָה הִיא חַיָּיה הוּא. מָהוּ שֶׁיִּתֵּן דְּמֵי הָעֶבֶד. נִישְׁמְעִינָהּ מִן הָדָא. וְכִי יִנָּצוּ. וְכִי יְרִיבוּן. וַהֲלֹא הִיא מַצּוּת הִיא מְרִיבָה. הִיא מְרִיבָה הִיא מַצּוּת. מַה תַלְמוּד לוֹמַר וְכִי יִנָּצוּ וְכִי יְרִיבוּן. אֶלָּא לִיתֵּן אֶת הַמִּתְכַּוֵּין עַל שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּין וְאֶת שֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּין עַל הַמִּתְכַּוֵּין. אִם בְּשֶׁאֵינוֹ מִתְכַּוֵּין הוּא חַיָּיב לֹא כָל שֶׁכֵּן בַּמִּתְכַּוֵּין. אֶלָּא כֵינִי. הִכָּהוּ עַל יָדוֹ וְצָמְתָה. אָמְרִין אַסָּייָא. אֵין מִקְטָעָה הִיא חַיָּה הוּא. מָהוּ שֶׁיִּתֵּן דְּמֵי

הַיָּד. כְּמַה דְאַתְּ אָמַר תַּמָּן. חִידּוּשׁ מִקְרָא הוּא שֶׁיִּתֵּן דְּמֵי הָעֵבֶד. וָכָא חִידּוּשׁ מִקְרָא הוּא שֶׁיִּתֵּן דְּמֵי הַיָּד.

הלכה ו

משנה: נָזִיר הָיָה שְׁמוּאֵל כְּדִבְרֵי רִבִּי נְהוֹרַיי שֶׁנֶּאֱמַר וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ. נֶאֱמַר בְּשִׁמְשׁוֹן מוֹרָה וְנֶאֱמַר בִּשְׁמוּאֵל מוֹרָה מַה מוֹרָה הָאֲמוּרָה בְּשִׁמְשׁוֹן נָזִיר אַף מוֹרָה הָאֲמוּרָה בִּשְׁמוּאֵל נָזִיר. אָמַר רִבִּי יוֹסֵי וַהֲלֹא אֵין מוֹרָה אֶלָּא שֵׂעָר בָּשָׂר וָדָם. אָמַר לוֹ רִבִּי נְהוֹרַאי וַהֲלֹא כְּבָר נֶאֱמַר וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֵיךְ אֵלֵךְ וְשָׁמַע שָׁאוּל וַהֲרָגָנִי וּכְבָר הָיָה עָלָיו מוֹרָא שֶׁל בָּשָׂר וָדָם.

הלכה: אָמַר רִבִּי יַנַּאי. כְּתִיב וְכָל הֶהָרִים אֲשֶׁר בַּמַּעְדֵּר יֵעָדֵרוּן לֹא תָבֹא שָׁמָּה יִרְאַת שָׁמִיר וְשָׁיִת. מָה הָדֵין בִּיזָּרָא דְּחִיל מִן הָדֵין פַּרְזְלָא. אַף הָדֵין סְעָרָה דְּחִיל מִן הָדֵין פַּרְזְלָא.